

AN INTRODUCTION
TO THE SYNTACTIC
GRAMMAR OF TARGUM

by

Thomas O. Lambdin

revised by John Huehnergard

Department of Near Eastern Languages and
Harvard University
Cambridge, Mass.

YOUNG & RUBICAM
ADVERTISING AGENCY
300 NORTH ZEEB ROAD
ANN ARBOR, MICHIGAN 48106
TEL: (313) 761-1000

TABLE OF CONTENTS

Contents.....	iii
The Dialects of Aramaic	v
Orthography and Phonology	viii
1.1 Noun Gender.....	1
1.2 Noun Definition.....	1
1.3 The Perfect of the G Verb (third person).....	1
1.4 The Preposition ܠ <i>la-</i>	2
2.1 The G Perfect: full inflection.....	5
2.2 The Direct Object Marker ܢܝܢ <i>yāt</i>	5
3.1 ܢܝܢ <i>yāt</i> with Pronominal Suffixes.....	7
3.2 The conjunction ܘ <i>wa-</i>	7
4.1 Prepositions with Pronominal Suffixes	10
4.2 Relative Clauses.....	10
5.1 G Perfects in <i>e</i> and <i>o</i>	13
6.1 The Singular Noun with Pronominal Suffixes.....	15
7.1 The Demonstrative Pronouns	17
7.2 ܒܝܬܐ <i>bātar</i> and other Prepositions with (Plural) Pronominal Suffixes	17
8.1 Noun Plurals.....	20
8.2 Plural Nouns with Pronominal Suffixes	21
8.3 The Plurals of the Demonstratives	21
9.1 The Genitive (Construct) Chain.....	23
9.2 Expression of the Genitive with ܕ <i>da-</i>	23
9.3 The Form of the Construct Singular	24
9.4 Anticipatory Genitive Construction	24
10.1 The G Perfect: Roots III–Weak	27
10.2 Sentences with Adverbial Predicate.....	27
11.1 The G Perfect: Hollow and Geminate Roots.....	29
11.2 Stative Hollow Roots.....	29
11.3 Temporal Clauses with ܘܗܘܐ <i>wa-hwāh</i>	29
12.1 The Infinitive of G Verbs	32
12.2 Uses of the Infinitive	33

13.1	D (Pael) Verbs: the Perfect.....	35
13.2	D Verbs: the Infinitive.....	36
14.1	C (Aphel) Verbs: the Perfect.....	38
14.2	C Verbs: the Infinitive.....	38
14.3	The Interrogative $\bar{\eta} h\bar{a}$ -.....	38
14.4	The Inflection of $\bar{\eta}h$ $\bar{\eta}ab$ and $\bar{\eta}h$ $\bar{\eta}ah$	39
15.1	C Verbs: Perfect (continued).....	41
16.1	The Absolute State of the Noun.....	44
16.2	The Cardinal Numbers (1–10).....	45
17.1	Adjectives.....	47
18.1	G Verbs: the Active Participle.....	50
18.2	The Independent Personal Pronouns.....	51
18.3	The ‘Tens’ and Higher Numbers.....	51
19.1	G Verbs: Imperfect and Imperative (Sound Roots; Roots II– and III–Guttural; Roots I– $\bar{\eta}$).....	54
19.2	Uses of the Imperfect.....	55
20.1	G Verbs: Imperfect and Imperative (Roots I– $\bar{\eta}$; Roots I– n ; Roots I– y).....	57
21.1	G Verbs: Imperfect and Imperative (Roots III–Weak; Hollow Roots; Geminate Roots).....	59
21.2	The Verb with Object Suffixes.....	60
22.1	D Verbs: Imperfect, Imperative and Participles.....	63
22.2	C Verbs: Imperfect, Imperative and Participles.....	63
22.3	G Verbs: the Passive Participle.....	63
22.4	The $-t$ - Verbs: Gt, Dt, Ct.....	64
22.5	The Adjective $\bar{\eta}h$ $\bar{\eta}uhr\bar{a}n$	65
22.6	The Ordinal Numbers.....	65
Appendix I:	Feminine Nouns ending in $-vCt\bar{a}$	66
Appendix II:	Nouns in $-it\bar{a}$ and $-ut\bar{a}$	66
Appendix III:	Nouns and Adjectives Final $-y$, $-w$	67
Appendix IV:	Gentilics and Other Adjectives in $-ay$	67
Appendix V:	Verb Paradigms: Sound Verb and Verb III–weak.....	68
Appendix VI:	Notes on Targum Onqelos to Genesis 12–16.....	71
	Vocabulary of the Lessons, alphabetical by Aramaic root.....	77
	Vocabulary of the Lessons, alphabetical by English gloss.....	85
	Bibliography.....	93

THE DIALECTS OF ARAMAIC

A. EARLY ARAMAIC (9th to 4th centuries BCE)

1. *Old Aramaic Dialects*

some major inscriptions:

Hadad Yiθ^ci Assyrian-Aramaic bilingual from Tell Fakhariyah (mid-9th cent.)

Tell Dan inscription (mid-9th cent.)

Bir-Hadad inscription (mid-9th cent.) [KAI 201]

Zakkur inscription (early 8th cent.) [KAI 202]

Sefire inscriptions (mid-8th cent.) [KAI 222-224]

Panammu inscriptions from Zincirli (*Y³DY*) (mid-8th cent.) [KAI 214-215]

Br-rkb inscriptions (mid-8th cent.) [KAI 216-221]

2. *Official Aramaic (Classical Aramaic/Empire Aramaic/Reichsaramäisch)*

(a) Egypt: Elephantine papyri and ostraca; Hermopolis; Aswan; Saqqara; etc.

(b) Palestine: Biblical Aramaic in Ezra; Samaria papyri (Wadi Daliyah)

(c) Iraq: Assur letter [KAI 233]; dockets on Akkadian tablets [KAI 234-236]

(d) Persia: the Driver letters (sent from Susa or Babylon; discovered in Egypt)

B. MIDDLE ARAMAIC (3rd century BCE to 2nd CE)

1. *Palestinian*

(a) Standard Literary Aramaic:

Biblical Aramaic of Daniel

Qumran Aramaic

Targum Onqelos and Targum Jonathan

Megillat Ta^canit

(b) other:

legal documents from Murabba^cat and the Bar Kosiba caves

the Bar Kosiba letters

tomb inscriptions

words and phrases quoted in the Mishna, New Testament

2. *Nabataean*

3. *Palmyrene*

4. *Hatran*

5. Inscriptions from Dura Europos

6. Scattered texts from Afghanistan, Armenia, Georgia, Egypt

C. LATE ARAMAIC (3rd–9th centuries CE)1. *Western*

(a) Galilean (Jewish):

Palestinian Talmud

Palestinian Midrashim (*Bərešit Rabbā*, *Wayyiqraʾ Rabbā*)

Palestinian Targums

synagogue and funerary inscriptions

(b) Judean: Christian Palestinian (Syro-Palestinian)

(c) Samaritan (including the Samaritan Targum)

2. *Syriac*3. *Eastern*

(a) Babylonian (Jewish):

Babylonian Talmud

Gaonic writings

incantations

(b) Mandaic

D. MODERN ARAMAIC1. *Western*: dialects of Ma^clula, Jubb^c adīn, Baḥ^cā in Syria2. *Central*: Ṭuroyo, Mlahso3. *Eastern*: modern “Syriac” of northern Iraq and Iran4. *Neo-Mandaic* (southern Iraq)

ORTHOGRAPHY AND PHONOLOGY

(J. Huehnergard)

1. Consonants

Final forms appear in parentheses. On the transliterated letters with underlining, see §6, below, on Spirantization.

א	כ	ט	ע	ץ
ב	ב, <u>b</u>	י	פ	פ, <u>p</u>
ג	ג, <u>g</u>	כ	צ	צ, <u>s</u>
ד	ד, <u>d</u>	ל	ק	ק, <u>q</u>
ה	ה	מ	ר	ר, <u>r</u>
ו	ו	נ	ש	ש, <u>š</u>
ז	ז	ס	ת	ת, <u>t</u>
ח	ח			

2. Vowels and Vowel Letters

(a) Vowel Signs

The vocalization system employed in the grammar and the texts to be read in class is the Babylonian, or superlinear, system, which is generally considered to be older than the Tiberian (sublinear), and to be the one with which Targum Onqelos was first pointed.

The Babylonian vowel signs (with ב *b* to indicate their placement; their Tiberian correspondences are given in parentheses):

- בָּ *ba* (בָּ *ba*, בֶּ *be*);
- בֶּ *bā* (בֶּ *bā* [*qāmeš rāḥāb*]);
- בֶּ *be* (בֶּ *bē*);
- בִּי *bi* (בִּי *bi/bī*);
- בֹּ *bo* (בֹּ *bō*; בֹּ *bo* [*qāmeš ḥāṭūp*]);
- בֻּ *bu* (בֻּ *bū*; בֻּ *bu/bū*);
- בֹּ *bə* (בֹּ *bə* [*šəwā* mobile]; בֹּ *bā*, בֹּ *bě*, בֹּ *bō*).

No vowel sign appears when a consonant is not followed by a vowel (vs. *šəwā* quiescens in Tiberian): Bab. מֶדְרַח, Tib. מֶדְרַח *madnaḥ* 'east'. Normally, simple vowel *šəwā* occurs for Tib. compound *šəwā*: Bab. אָכַל *ʾakal*, Tib. אָכַל *ʾākal* 'he ate'.

(b) Vowel Letters (matres lectionis)

Four of the letters, viz., א, ה, ו, י, are used in the script (in conjunction with the vowel signs) to indicate vowels in the middle and at the end of words. When used to indicate vowels, these letters are not represented in our transliteration (except final ה for *-ā* in some instances).

Final vowels are always indicated by a vowel letter:

final *a* (which is rare) is written with א: בָּנָא *bāna* 'build (fs)!';

final *ā* is written with א: מַלְכָּא *malkā* king; בָּנָא *bānā* 'he built'.

There are four exceptions to this, in which final *ā* is written with ה:

- (i) when the last consonant of a word is א²: מִצְרָאָה *Miṣrā'ā* 'Egyptian'; בָּנָאָה *bānā'ā* 'they (f) built';
- (ii) in the form הָוָה *hāwāh* 'he was';
- (iii) in Hebrew proper names: הָוָה *Hawwāh* 'Eve'; זִלְפָּה *Zilpāh* 'Zilpah'.
- (iv) in numbers with masc. nouns: חַמִּשָּׁה *ḥamšāh* 'five' (see §16.2).

(In the last three instances, viz., *hāwāh*, Hebrew names, and numbers, we will transliterate the final ה, even though it was not pronounced in such cases. Final ה in all other instances was pronounced: e.g., מַלְכָּה *malkah* 'her king' [indicated in the Tiberian vocalization with *mappīq*: מַלְכָּה];

final *e* and final *i* are written with י: מִצְרָאִי *Miṣrā'e* 'Egyptians'; יִבְנֵי *yibne* 'he will build'; עַבְדֵי *'abdi* 'my servant'; שָׁתִי *šati* 'he drank';

final *o* and final *u* are written with ו: שָׁלוֹ *šalo* 'prayer'; בָּנוּ *bāno* 'they (m) built'; כֶּסוּ *kasu* 'garment'; כָּתְבוּ *katābu* 'they (m) wrote'.

ə does not occur at word end.

Of *medial vowels* (vowels within a word), only *e*, *i*, *o*, *u* are ever indicated by a vowel letter, *e* and *i* again by י, and *o* and *u* again by ו. The internal vowel letters are *optional* with most words, but they are present more often than not. Examples:

e: בֵּיתָא *betā* 'house'; סָלֵיק (or סֵלֵק) *sāleq* 'he went up';

i: סִפְרָא (or סֵפְרָא) *siprā* 'book'; סָלִיקוּ (or סֵלִיקוּ) *səlīqu* 'they (m) went up';

o: שֹׁם (or שָׁם) *šom* 'name'; כָּתוּב (or כְּתוּב) *katob* 'write (ms)!';

u: רֻגְזָא (or רֹגְזָא) *rugzā* 'anger'; כָּתוּבוּ (or כְּתוּבוּ) *katūbu* 'write (mp)!'.
 Thus:

א is used to indicate final *ā*, rarely final *a*;

ה is used to indicate final *ā* after consonantal א², in הָוָה *hāwāh*, in Hebrew names, and in numbers with masc. nouns;

ו is used to indicate final and medial *o* and *u*;

י is used to indicate final and medial *e* and *i*.

(c) Vowel Length

It is unlikely that phonemic distinctions in vowel length were made in the Aramaic of Targum Onqelos. Rather, the seven vowel signs probably indicate purely qualitative distinctions. (This applies as well to \bar{a} and a ; although we transcribe the former with a macron, the distinction between the two was most likely one of vowel quality rather than vowel quantity: \bar{a} perhaps as in *father*, IPA [ɑ], and a perhaps as in *cat*, IPA [æ].)

3. Consonantal Doubling

Certain formal distinctions indicate that most of the consonants could occur doubled (i.e., lengthened): e.g.,

נְהוֹרָא *nəhorā* 'light': בְּנְהוֹרָא *bi-nəhorā* 'in the light';
but מִנְהוֹרָא *min-nəhorā* 'from the light'.

The Babylonian system of vocalization, however, has no sign comparable to the Tiberian $\cdot dāgeš$ (forte) to indicate such consonantal doubling. Nevertheless, the doubling will always be represented in our transliteration.

4. Syllabification

- (a) No syllable may begin with a vowel (except ʔ *u-* 'and');
- (b) No syllable may begin or end with more than one consonant.

Examples: *betāk* 'your (ms) house': *be|tāk*;
malkəkon 'your (mp) king': *mal|kə|kon*;
šārāʔā 'to begin': *šā|rā|ʔā*;
yaqtəlinneh 'he will kill him': *ya|qtə|lin|neh*.

(Exceptions are certain verbal forms that end with two consonants: e.g., *kətabt* 'you (sg) wrote': *kə|tabt*.)

5. Stress

In the majority of forms, stress falls on the final syllable: כָּתַב *kətab* 'he wrote'; בֵּיתָא *betā* 'house'. Less frequently, the penultimate syllable is stressed: כָּתַבָּת *kətabat* 'she wrote'; בֵּיתָנָא *betānā* 'our house'. As the examples illustrate, the position of the stress will not be indicated in the script for either alternative, but will be marked (with $\acute{}$) in the transliteration when it does not fall on the final syllable.

6. Spirantization

The six consonants כ *b*, ג *g*, ד *d*, כּ *k*, פּ *p*, תּ *t* were spirantized, i.e., pronounced as the fricatives [v, γ, ð, x, f, θ], respectively, under certain conditions, viz.:

- (a) after any vowel:

כָּתַב *kətab* [kəθav] 'he wrote'; רוּגַזָּא *rugzā* [ruyzā] 'anger';
 נְבִיאָא *nəbiyā* [nəviyā] 'prophet'; עָבַד *ʿabad* [ʿəvað] 'he did';
 נָפַק *nəpaq* [nəfaq] 'he went out'; מֵיכְלָא *mekəlā* [mexəlā] 'food'.

Note that this applies as well when a form ending in a vowel is prefixed to a word beginning with one of these consonants: כַּרְמָא *karmā* [karmā] 'vineyard', but בְּכַרְמָא *bə-karmā* [bəxarmā] 'in the vineyard'; בְּנָא *bənā* [bənā] 'he built', but וּבְנָא *u-bnā* [uvnā] 'and he built'.

- (b) if a vowel precedes in the underlying form:

וּכְתַב *u-ktab* [uxθav] < *wə-kətab 'and he wrote';
 לִנְבִיאָא *li-nbiyā* [linviyā] < *lə-nəbiyā 'to the prophet'.

In the Tiberian system of vocalization, the distinction between stops and fricatives could be indicated by a *dāgeš* (lene) in the former; e.g.,

בָּכוּן *bəkon* [bəxon] in you (mp);
 כְּתַבְתָּ *kətabt* [kəθavt] you (s) wrote.

In the Babylonian system, however, there is no sign or device like the *dāgeš* to indicate whether the stop or the fricative was to be pronounced. Since the spirantization is completely predictable in the two circumstances noted above, it will likewise not be indicated in our transliteration of such forms.

There is another group of examples in which spirantization occurs, however, viz.:

- (c) when a vowel preceded the consonant at an earlier stage of the language, but has since been lost:

מַלְכָּיָא *malḵayyā* [malxayyā] < *malakayyā 'kings';
 דַּהַבָּא *dahbā* [dahvā] < *dahabā 'gold';
 בִּירְכָּתָא *birkətā* [birxəθā] < *barakatā 'blessing';
 מַשְׁכְּנֹכּוֹן *maškanḵon* [maškanxon] < *maškanukun 'your (mp) tent'.

In these cases the spirantization, since it is not generally predictable, will be indicated in the transliteration, as the examples show, by a line under the consonant in question.

The consonants are never spirantized if they are doubled:

קָבִיל *qabbel* [qabbel] 'he received';
 יַפְּעַק *yappeq* [yappeq] 'he will send out'.

7. Some Combinatory Rules involving ə

Aramaic phonology does not tolerate a sequence of two syllables whose vowels are both ə. When this would occur, therefore, certain changes take place. In the following, *G* represents any guttural consonant (א ʾ, ה h, ח ḥ, ע ʿ), *C* any non-guttural cons. except ʾ y.

- (a) $C\vartheta + G\vartheta \rightarrow Ca-G\vartheta$, i.e., ϑ becomes a before a guttural plus ϑ :
 * $d\vartheta\text{-}^c\vartheta bad \rightarrow da\text{-}^c\vartheta bad$ (דָּעַבַּד) 'which he made';
 * $l\vartheta\text{-}^2\vartheta b\acute{u}hi \rightarrow la\text{-}^2\vartheta b\acute{u}hi$ (לֵאבוֹהִי) 'to his father'.

If the guttural is η h or π h , the following ϑ is frequently lost:

- * $w\vartheta\text{-}h\vartheta wo \rightarrow wa\text{-}h\vartheta wo$ (וְהָיוּ) or $wa\text{-}hwo$ (וְהוּ) 'and they (m) were';
 * $d\vartheta\text{-}h\vartheta l\acute{a}mit \rightarrow da\text{-}h\vartheta l\acute{a}mit$ (דָּחַלְמִית) or $da\text{-}hl\acute{a}mit$ (דַּחְלְמִית) 'which I dreamt'.
 (b) $C\vartheta + y\vartheta \rightarrow C\text{-}i$, i.e., the sequence $-\vartheta y\vartheta-$ is replaced by i :
 * $w\vartheta\text{-}y\vartheta da^c \rightarrow w\text{-}ida^c$ (וַיֵּדַע) 'and he knew';
 * $b\vartheta\text{-}y\vartheta m\acute{a}m\bar{a} \rightarrow b\text{-}im\acute{a}m\bar{a}$ (בַּיּוֹמָם) 'in daytime'.
 (c) $C\vartheta + C\vartheta \rightarrow Ci\text{-}C$, i.e., the first ϑ becomes i , the second is lost:
 * $k\vartheta\text{-}n\vartheta biya \rightarrow ki\text{-}nbiy\bar{a}$ (כְּנִבִיא) 'like a prophet';
 * $d\vartheta\text{-}k\vartheta ab \rightarrow di\text{-}k\vartheta ab$ (דִּכְתָּב) 'which he wrote'.

Rule (c) does not apply when the first word is $\bar{\imath}$ $w\vartheta-$ ('and'); rather:

- (d) $w\vartheta\text{-} + C\vartheta \rightarrow u\text{-}C$, i.e., $w\vartheta\text{-}$ becomes $u\text{-}$, and the second ϑ is again lost:
 * $w\vartheta\text{-}n\vartheta biya \rightarrow u\text{-}nbiy\bar{a}$ (וַנִּבִיא) 'and the prophet';
 * $w\vartheta\text{-}k\vartheta ab \rightarrow u\text{-}k\vartheta ab$ (וְכָתָב) 'and he wrote'.

8. Some Distinctions vis-à-vis Biblical Hebrew

Hebrew and Aramaic are closely related languages, as the following forms, which may be either language, illustrate: מַלְכִי *malki* 'my king'; יְבָרֵךְ *yabārek* 'he will bless'. Each language has an independent history within the group of Northwest Semitic languages, however. The following selection of differences is essentially confined to phonological features.

(a) Consonants

Proto-Semitic, the parent language of Hebrew and Aramaic, had more consonants than appear in either of those later languages. In the latter, pairs or even trios of sounds fell together over time (i.e., came to be pronounced the same). But the same sounds did not always fall together in both Hebrew and Aramaic, as the table below illustrates.

In Old and Official Aramaic texts, several of these pairs of sounds had not yet fallen together. Since the Aramaeans borrowed their writing system (alphabet) from the Phoenicians, and since Phoenician had only 22 consonants, certain letters had to do double duty in the early Aramaic dialects. These double-duty letters usually do not reflect pairs of sounds that fell together in later Aramaic, but rather pairs that had fallen together in Phoenician (and in Hebrew).

Proto-Semitic	Hebrew	Early Aramaic	Mid./Late Aramaic	Examples		
				Hebrew	Mid./Late Aramaic	
<i>d</i>	<i>d</i>	<i>d</i>	<i>d</i>	<i>dām</i>	<i>dāmā</i>	'blood'
<i>ð</i>	<i>z</i>	<i>z</i>	<i>d</i>	<i>ʔōzen</i>	<i>ʔudnā</i>	'ear'
<i>d_z</i>	<i>z</i>	<i>z</i>	<i>z</i>	<i>ʔérez</i>	<i>ʔarzā</i>	'cedar'
<i>ǵ</i>	<i>ʿ</i>	<i>ʿ</i>	<i>ʿ</i>	<i>ʿélem</i>	<i>ʿulemā</i>	'youth'
<i>ʿ</i>	<i>ʿ</i>	<i>ʿ</i>	<i>ʿ</i>	<i>ʿáyin</i>	<i>ʿenā</i>	'eye'
<i>š</i>	<i>š</i>	<i>q</i>	<i>ʿ</i>	<i>ʔéreš</i>	<i>ʔar^ʿā</i>	'earth'
<i>ʔš</i>	<i>š</i>	<i>š</i>	<i>š</i>	<i>šām</i>	<i>šām</i>	'fast'
<i>θ</i>	<i>š</i>	<i>š</i>	<i>ʔ</i>	<i>nāšar</i>	<i>nātar</i>	'keep'
<i>ʔ</i>	<i>ʔ</i>	<i>ʔ</i>	<i>ʔ</i>	<i>ʔōb</i>	<i>ʔāb</i>	'good'
<i>ʔs</i>	<i>s</i>	<i>s</i>	<i>s</i>	<i>sāmak</i>	<i>samak</i>	'lean'
<i>ś</i>	<i>ś</i>	<i>š</i>	<i>s</i>	<i>śām</i>	<i>sām</i>	'place'
<i>s</i>	<i>š</i>	<i>š</i>	<i>š</i>	<i>šāma^ʿ</i>	<i>šama^ʿ</i>	'hear'
<i>θ</i>	<i>š</i>	<i>š</i>	<i>t</i>	<i>šālōš</i>	<i>ʔālāt</i>	'three'
<i>t</i>	<i>t</i>	<i>t</i>	<i>t</i>	<i>báyit</i>	<i>betā</i>	'house'

Thus, Middle and Late Aramaic *d* corresponds to Hebrew *d, z*

<i>ʿ</i>	<i>ʿ, š</i>
<i>ʔ</i>	<i>ʔ, š</i>
<i>s</i>	<i>s, ś</i>
<i>t</i>	<i>t, š</i>

(b) Vowels

(i) Early Semitic *ā* remained unchanged in Aramaic, but became *ō* in Hebrew, e.g.,

Aramaic <i>ʔāb</i> ,	but Hebrew <i>ʔōb</i> 'good';
<i>kāteb</i>	<i>kōiēb</i> 'writing';
<i>ʔālāt</i>	<i>šālōš</i> 'three'.

(ii) Early Semitic short vowels in open syllables before the stress were reduced to *a* in Aramaic, but lengthened in Hebrew (in nouns and certain verb forms): e.g.,

PS <i>*ðahab-</i> ,	Aramaic <i>dāhab</i> ,	Hebrew <i>zāhāb</i> 'gold';
PS <i>*katab-</i> ,	Aramaic <i>kātab</i> ,	Hebrew <i>kātab</i> 'he wrote'.

LESSON ONE

1.1 Noun Gender

There are two grammatical genders in Targumic Aramaic: masculine and feminine. The gender of nouns denoting animate beings normally corresponds to sexual gender. Otherwise, there is no clearly predictable relationship between gender and meaning, but there is a consistent relationship between gender and form: nearly all feminine nouns are marked by the ending *-t-* in the basic lexical form (see §1.2, below), while masculine nouns have no special ending.

מַלְכָּא *malkā* king

בְּעֻלָּא *ba'ulā* husband

חַקְלָא *haqlā* field

מַלְכַּתָּא *malkatā* queen

אִיתְתָּא *'ittatā* woman

גִּינַתָּא *ginnatā* garden

There are exceptions, however. A small number of nouns without *-t-* are feminine in gender, such as

אַרְעָא *'ar'ā* (f.) earth

בֵּירָא *berā* (f.) pit

אִמָּא *'immā* (f.) mother.

Occasionally a noun is used in either gender: e.g., זִמְנָא *zimmā* 'time'. In the lesson vocabularies, gender will be indicated only for these exceptional cases.

1.2 Noun Definition

The distinction between a definite and an indefinite noun (i.e., 'the king' as opposed to 'a king') is indicated, if at all, by the ending of the noun in question. This feature will be treated in detail in a later lesson (see §16.1). It will suffice for the moment to note that the basic lexical form in *-ā* (fem. *-tā*), traditionally known as the emphatic form, is generally regarded as the definite or determined form. In fact, however, it is very often the *only* (non-bound) form of the singular noun in use, and it must be translated as definite or indefinite according to the context:

מַדְבַּחָא *madbaḥā* the altar, an altar

מַלְכָּא *malkā* the king, a king.

1.3 The Perfect of the G Verb

The basic form of the verb (traditionally known as the Peal) will be referred to in this grammar as the G stem (German *Grundstamm*). The lexical form of the G verb consists of the verbal root, usually triconsonantal, with an appropriate vowel pattern, namely, *a* between the first and second consonants, and either *a*, *e*, or *o* between the second and third

consonants; most commonly, the second vowel is *a* (for *e* and *o* verbs, see §5.1, below): e.g.,

כָּתַב *katab* he wrote, he has written (root: *k-t-b*)

נָפַח *napaq* he went forth, he has gone forth (root: *n-p-q*).

This form is the 3rd person masc. sing. of the inflection called the Perfect. The Perfect corresponds to the English simple past (preterite) or present perfect. In the lesson vocabularies we shall always gloss the Aramaic Perfect with the English infinitive (thus, e.g., *katab* 'to write'; *napaq* 'to go forth').

The Perfect is inflected for person, number, and gender by the addition of subject suffixes. The 3rd person forms are as follows; note that stress is always on the second syllable:

m. sg. נָפַח *napaq* he went forth

f. sg. נָפְקַת *napaqat* she went forth

m. pl. נָפְקוּ *napaqu* they (masc.) went forth

f. pl. נָפְקַא *napaqa* they (fem.) went forth.

A nominal subject (all of which are 3rd person by definition) normally follows the verb, which agrees with the subject in number and gender: e.g.,

נָפַח מַלְכָּא *Napaq malkā*. The king went forth.

נָפְקַת מַלְכַּתָּא *Napaqat malkatā*. The queen went forth.

The Perfect is negated with לָא *lā*, which directly precedes the verb:

לָא נָפַח מַלְכָּא *Lā napaq malkā*. The king did not go forth.

1.4 The Preposition לַ *lā-*

The preposition לַ *lā-* 'to, for (a person), to (a place)', is written as part of the following word. We shall transcribe all such proclitic particles with a hyphen.

לַקְרָתָא *laqartā = lā-qartā* to the city.

The same is true of the preposition מִן *min* 'from', with the additional feature of the final *-n* assimilating to the first non-guttural consonant of the following noun; before a guttural, the form is מִן: e.g.,

מִקְרָתָא *miqqartā = miq-qartā* from the city

מִטּוּרָא *mitturā = miṭ-ṭurā* from the mountain

מִיַּרְעָא *me^ṯar^cā = me-^ṯar^cā* from the land.

Min may optionally remain a separate word; this is not common except in certain expressions that will be noted in the vocabularies.

Vocabulary 1

Verbs:

- אָבַד ^{ʿabad} to perish, die.
 אָזַל ^{ʿazal} to go.
 נָטַל *nəṭal* to set out, travel.
 נָפַק *nəpaq* to go forth; מִן נָפַק *nəpaq min* to depart from, leave.
 עָרַק ^{ʿaraq} to flee.

Nouns:

- אִיתָא ^{ʿittatā} woman, wife.
 גַּבְרָא/גַּבְרָא *gabrā/gubrā* man.
 טוּרָא *turā* mountain.
 מַלְכָא *malkā* king.
 מַלְכָתָא *malkatā* queen.
 עַמָּא ^{ʿammā} people, the people; nation. Verbal agreement with ^{ʿammā} may be singular or plural.
 קָרְתָא *qartā* city.

Prepositions:

- לַ *lə-* to, for (a person), to, into (a place).
 מִן *min* from, out of; also partitive: some of.

Adverbs:

- לֹא *lā* (negative).
 תַּמְמָן *tammān* there, in that place; מִתְּמָן *mit-tammān* from there, thence; לְתַמְמָן *lə-tammān* to there, thither.

Exercises

A. Translate the following sentences.

1. ʔəzal lə-ṭurā.	11. ʕəraqat malkətā lə-ṭurā.
2. ʔəzalat lə-qartā.	12. ʕəraqū mit-tammān.
3. Nəpáqu miq-qartā.	13. Nəpáqat ʔittətā mit-tammān.
4. Nəpáqā lə-ṭurā.	14. ʔəbádu ʕammā tammān.
5. ʔəbad gubrā.	15. Lā ʕəraq malkā miq-qartā.
6. ʔəbádat ʔittətā.	16. Lā ʔəzalat ʔittətā lə-ṭurā.
7. ʔəbádu ʕammā.	17. Lā nəpáqu ʕammā mit-tammān.
8. Nəṭal malkā.	18. Lā nəṭálu lə-tammān.
9. Nəṭálat malkətā.	19. Lā nəpáqat malkətā miq-qartā.
10. ʕəraqū miq-qartā.	20. Lā ʕəraq gabrā lə-tammān.

B. These are the same as the sentences in exercise A. Point sentences 11-20.

11 ערקת מלכתא לשורא	1 אַזל לשורא
12 ערקו מתמ"	2 אַזלת לקרתא
13 נפקת איתחא מתמ"	3 נפקו מקרתא
14 אבדו עמא תמ"	4 נפקא לשורא
15 לא ערק מלכא מקרתא	5 אבד גוברא
16 לא אזלת איתחא לשורא	6 אבדת איתחא
17 לא נפקו עמא מתמ"	7 אבדו עמא
18 לא נטלו לתמ"	8 נטל מלכא
19 לא נפקת מלכתא מקרתא	9 נטלת מלכתא
20 לא ערק גברא לתמ"	10 ערקו מקרתא

LESSON TWO

2.1 The G Perfect: Full Inflection

3ms	כָּתַב	<i>katab</i>	he wrote	3mp	כָּתְבוּ	<i>katabu</i>	they (m) wrote
3fs	כָּתְבָה	<i>katabat</i>	she wrote	3fp	כָּתְבָא	<i>katabā</i>	they (f) wrote
2ms	כָּתַבְתָּ (א)	<i>katabt(ā)</i>	you (ms) wrote	2mp	כָּתַבְתֶּם	<i>katabtum</i>	you (mp) wrote
2fs	כָּתַבְתְּ	<i>katabt</i>	you (fs) wrote	2fp	כָּתַבְתִּין	<i>katabtin</i>	you (fp) wrote
1cs	כָּתַבְתִּי	<i>katabit</i>	I wrote	1cp	כָּתַבְנָא	<i>kabnā</i>	we wrote

The 2ms appears with *-t* or with *-tā*; the latter is less common.

2.2 The Direct Object Marker ׀ *yāt*

The direct object of a transitive verb is usually, but not obligatorily, indicated by the particle ׀ *yāt* if the direct object is

- (a) definite (i.e., the emphatic form of a noun, used as definite);
- (b) a proper name;
- (c) a noun with a possessive suffix (see §6.1).

Some examples:

- (a) קָטְלוּ ׀ יֵת גַּבְרָא *Qatalu yāt gabrā*. They killed *the* man.
but בָּנָא מַדְבְּחָא *Banā madbəḥā*. He built *an* altar.
- (b) קָטַל ׀ יֵת שְׂאוּל *Qatal yāt Šāʿul*. He killed Saul.
- (c) קָטַל ׀ יֵת מַלְכָנָא *Qatal yāt malkánā*. He killed our king.

Vocabulary 2

Verbs:

- דָּבַר *dabar* to take (direct object is (1) a person one takes to accompany from one place to another; or (2) a person or thing one takes as part of one's group, household, or family).
- כָּתַב *katab* to write.
- עָבַר *ʿabar* to cross (*yāt* or *bə-*).
- פָּלַח *palah* to serve (as slave, etc.).
- קָטַל *qatal* to kill.

Nouns:

- אַרְעָא *ʿarʿā* (f.) land, country; the earth.
- כֹּסְפָא *kaspā* silver, money.

- נַהֲרָא *nahrā* river.
 פִּתְגָמָא *pitgāmā* word, thing, affair.
 שַׁפְרָא *šaprā* morning.
 קִינְיָנָא *qinyānā* property, possessions.
 רַמְשָׂא *ramšā* evening.

Other:

- בַּ *bə-* (prep.) in, within; with (instrumental).
 יָת *yāt* (direct object particle).
 לַמָּא *lāmā* or לַמָּא *al mā* (interrog.) why?

Exercises

A. Translate the following sentences.

1. Nəpáqit bə-šaprā.	14. Pəláhu yāt malkā.
2. ʿaráqnā mit-tammān.	15. Kətábit yāt pitgāmā.
3. ʾəbádu bə-nahrā.	16. Ləmā ʿəbartun yāt nahrā?
4. Ləmā lā ʿəraqt?	17. Kətábat ʾittətā yāt pitgāmā.
5. Nətálnā bə-ramšā.	18. Dəbar gabrā yāt qinyānā.
6. Ləmā ʾəzaltun lə-turā?	19. Ləmā dəbart yāt kaspā?
7. Lā nətálit bə-šaprā.	20. ʾəbádat ʾarʿā.
8. ʿaráqit lə-nahrā.	21. Bə-šaprā ʿəbáru ʿammā bə-ʾarʿā.
9. Ləmā lā nəpaqtin miq-qartā?	22. Bə-ramšā ʿəbárnā yāt nahrā.
10. Lā ʾəbádit tammān.	23. Pəláhnā yāt malkətā.
11. ʿəbárnā yāt ʾarʿā.	24. Lā dəbáru yāt qinyānā.
12. Dəbárit yāt ʾittətā.	25. Qətálnā yāt malkā.
13. Ləmā qəfalt yāt malkətā?	

B. These sentences are the same as those in exercise A. Point sentences 16–25.

14 פִּלְחוּ יָת מַלְכָּא	1 נִפְקִית בְּשַׁפְרָא
15 כְּתִבִית יָת פִּיתְגָמָא	2 עֲרַקְנָא מִתְּמָן
16 לַמָּא עִבְרַתוֹן יָת נַהֲרָא	3 אֲבָדוּ בְּנַהֲרָא
17 כְּתַבַת אַחַתָּא יָת פִּתְגָמָא	4 לַמָּא לֹא עֲרַקַת
18 דְּבַר גַּבְרָא יָת קִינְיָנָא	5 נִשְׁלַנָּא בְּרַמְשָׂא
19 לַמָּא דְּבַרַת יָת כַּסְפָּא	6 לַמָּא אֲזַלְחוֹן לְטוֹרָא
20 אֲבַדַת אַרְעָא	7 לֹא נִשְׁלִית בְּשַׁפְרָא
21 בְּצַפְרָא עִבְרוּ עִמָּא בְּאַרְעָא	8 עֲרַקִית לְנַהֲרָא
22 בְּרַמְשָׂא עִבְרַנָּא יָת נַהֲרָא	9 לַמָּא לֹא נִפְקַתִין מִיְקָרְתָּא
23 פִּלְחָנָא יָת מַלְכָּתָא	10 לֹא אֲבַדִית תְּמָן
24 לֹא דְּבַרוּ יָת קִינְיָנָא	11 עִבְרַנָּא יָת אַרְעָא
25 קִשְׁלַנָּא יָת מַלְכָּא	12 דְּבַרִית יָת אִיתְהָא
	13 לַמָּא קִשְׁלַת יָת מַלְכָּתָּא

LESSON THREE

3.1 הָיַי *yāt* with *Pronominal Suffixes*

Pronominal direct objects may be expressed by attaching pronominal suf-fixes to the particle *yāt*: e.g., קָטַלְתָּ יָתֵהּ *Qatálit yāteh*. I killed him. The full inflection is as follows:

יָתִי	<i>yāti</i>	me	יָתָנָא	<i>yātánā</i>	us
יָתְךָ	<i>yātāk</i>	you (ms)	יָתְכוֹן	<i>yātakon</i>	you (mp)
יָתִיךְ	<i>yātik</i>	you (fs)	יָתְכֵן	<i>yātaken</i>	you (fp)
יָתֵהּ	<i>yāteh</i>	him, it (m)	יָתְהוֹן	<i>yātəhon</i>	them (m)
יָתֶהּ	<i>yātah</i>	her, it (f)	יָתְהֵן	<i>yātəhen</i>	them (f)

3.2 The Conjunction וַ wə-

The conjunction וַ *wə-* (and) assumes various forms depending on the initial segment of the following word:

- before a guttural + *a*: the form is *wa-*, as in וַעָבַר *wa-^cabar* and he crossed;
- before *yə-*: the sequence *wəyə-* contracts to *wi-*, as in וַיֵּדַע *w-ida^c* < **wə-yəda^c* and he knew;
- before any labial consonant (*b, m, p*): the form is *u-*, as in וַמֶלֶךְ *u-malkā* and the king;
- before any consonant, other than a guttural or *y*, plus *a*: the form is *u-*, as in וַנִּפְּקַד *u-npaq* and he went forth;
- otherwise: the form is וַ *wə-*.

Vocabulary 3

Verbs:

יָהַב	<i>yāhab</i>	to give; to place, set.
נָחַת	<i>nāhat</i>	to come/go down, descend.
נָשָׂא	<i>nəʔal</i>	to raise up, lift, take up.
נָפַל	<i>nəpal</i>	to fall.
פָּרַס	<i>pəras</i>	to pitch (a tent).

Nouns:

בֵּיתָא	<i>betā</i>	house (masc.).
לַחְמָא	<i>lahmā</i>	bread, food.
מַיָּא	<i>māyyā</i>	water (pl.).

מֵישָׂרָא *mešārā* plain, valley.
 מַשְׁכָּנָא *maškənā* tent, habitation.

Other:

לְוָת *ləwāt* (prep.) to, unto, into the presence of (a person); מִלְּוָת *mil-ləwāt* from the presence of.
 עַד *ʿad* (prep.) up to, as far as, until.
 עַל *ʿal* (prep.) on, down onto; against; about, concerning, in regard to; מֵעַל *me-ʿal* from upon.

Exercises

A. 1. Yəhābit yāteh lə-gabrā. 2. Qəṭálu yātəhon bə-betā. 3. ʿəbárnā yāteh bə-šaprā. 4. Dəbar yātánā ləwāt malkā. 5. ʿəráqit mil-ləwāt malkā. 6. Nəḥātu miṭ-ṭurā lə-mešərā. 7. Pərásit yāt maškənā tammān. 8. Nəpálat wa-ʿəbádat. 9. Nəṭal bə-šaprā wa-ʿəzal ʿad nahrā. 10. Ləmā lā yəhəbt yāt lahmā lə-ʿittətā? 11. Nəṭal yāt kaspā w-iḥab yāteh lə-gabrā. 12. Yəhābnā yāt qinyānā lə-ʿammā. 13. Nəḥátnā lə-nahrā u-prasnā yāt maškənā tammān. 14. Nəpal betā ʿal malkətā wa-ʿəbádat. 15. Nəpálit bə-mayyā. 16. Ləmā lā yəhəbtin yāt mayyā lə-ʿittətā? 17. ʿəbárnā bə-ʿarʿā ʿad qartā. 18. ʿəráqat mib-betā wa-ʿəzálal lə-nahrā. 19. Nəḥātu miṭ-ṭurā ʿad mešərā u-prásu yāt maškənā tammān.

- 1 יְהַבִּית יָתִיה לְגַבְרָא
- 2 קְטְלוּ יְתִהוֹן בְּבֵיתָא
- 3 עֲבַרְנָא יְתִיה בְּצַפְרָא
- 4 דְּבַר יְתִנָּא לְוָת מְלַכָּא
- 5 עֲרָקִית מִלְּוָת מַלְכָּא
- 6 נְחָתוּ מִטּוֹרָא לְמֵישָׂרָא
- 7 פְּרָסִית יְתִ מַשְׁכָּנָא תַּמָּן
- 8 נְפַלְת וְאַבְדַּת
- 9 נְשַׁל בְּצַפְרָא וְאַזְל עַד נְהָרָא
- 10 לְמָא לֹא יְהַבִּת יְתִ לְחַמָּא לְאַיְתִתָּא
- 11 נְשַׁל יְתִ כְּסָפָא וְיִהַב יְתִיה לְגַבְרָא
- 12 יְהַבְנָא יְתִ קְנִינָא לְעַמָּא
- 13 נְחָתְנָא לְנְהָרָא וְפְרָסְנָא יְתִ מַשְׁכָּנָא תַּמָּן
- 14 נְפַל בֵּיתָא עַל מְלַכְתָּא וְאַבְדַּת
- 15 נְפַלִית בְּמֵיא
- 16 לְמָא לֹא יְהַבְתִּין יְתִ מֵיא לְאַתְתָּא
- 17 עֲבַרְנָא בְּאַרְעָא עַד קְרָתָא

18 עֲרֵקֶת מִבֵּיתָא וְאַזְלֵת לְנַהֲרָא

19 נַחְתּוּ מִטּוֹרָא עַד מִיִּשְׂרָא וּפְרָסוּ יֵת מְשַׁכְנָא תַּמָּן

B. Point and translate.

1 נפל מלכא על ארעא

2 לא יהבנא ית מיא לגוברא

3 למא ערקת מלות אתתא

4 דבר ית איתתא ויהב יתה למלכא

5 ערקן למישרא ואבדו תמן

6 לא קטלו יתהין

LESSON FOUR

4.1 Prepositions with Pronominal Suffixes

The pronominal object of most prepositions is expressed by the same set of pronominal suffixes given in Lesson 3 with *yāt*; thus,

<i>bə-</i> :	בי <i>bi</i>	בְּנָא <i>bánā</i>	<i>lə-</i> :	לי <i>li</i>	לְנָא <i>lánā</i>
	בָךְ <i>bāk</i>	בְּכֹן <i>bəkon</i>		לָךְ <i>lāk</i>	לְכֹן <i>ləkon</i>
	בִּיךְ <i>bik</i>	בְּכִין <i>bəken</i>		לִיךְ <i>lik</i>	לְכִין <i>ləken</i>
	בֵּיה <i>beh</i>	בְּהֹן <i>bəhon</i>		לֵיה <i>leh</i>	לְהֹן <i>ləhon</i>
	בָה <i>bah</i>	בְּהִין <i>bəhen</i>		לָה <i>lah</i>	לְהִין <i>ləhen</i>

and similarly for

לְוַת <i>ləwāt</i> :	<i>ləwāti</i> , <i>ləwātāk</i> , <i>ləwātik</i> , etc.
עִם <i>‘im</i> :	<i>‘immi</i> , <i>‘immāk</i> , <i>‘immik</i> , etc. (with <i>-mm-</i>)
מִן <i>min</i> :	<i>minni</i> , <i>minnāk</i> , <i>minnik</i> , etc. (with <i>-nn-</i>)
בְּגוֹ <i>bə-go</i> :	<i>bə-gawwi</i> , <i>bə-gawwāk</i> , <i>bə-gawwik</i> , etc.

The prepositions *bə-* *lə-*, and *kə-* (like, as) take the following forms before nouns:

- before a guttural with *ə*: *ba-*, *la-*, *ka-*;
- before *yə-*: **bəyə-*, **ləyə-*, and **kəyə-* contract to *bi-*, *li-*, *ki-*;
- before any other consonant plus *ə*: *bi-*, *li-*, *ki-*.

4.2 Relative Clauses

The relative pronoun *ḏə-* is uninflected for gender or number. In form it follows the same combinatory rules as *bə*, *lə-*, *kə-*, above.

גַּבְרָא דְאִזְלַל <i>gabrā da-ʔəzal</i>	the man who went
אִתְתָּא דְאִזְלַל <i>ʔittatā da-ʔəzalat</i>	the woman who went.

Prepositional relationships, such as “in which,” “from which,” must be expressed by resumptive pronouns within the relative clause:

the man to whom I gave the money → the man who I gave to him the money
גַּבְרָא דִּיהָבִית לֵיה יָת כַּסְפָּא <i>gabrā d-ihábit leh yāt kaspā</i>
the city from which I went forth → the city which I went forth from it
קָרְתָא דִּנְפָקִית מִנָּה <i>qartā di-npáqit minnah</i>

Direct object resumption is optional and uncommon:

the man whom they killed
גַּבְרָא דְקָטְלוּ (יָתֵיה) <i>gabrā di-qṭálu (yāteh)</i>

Vocabulary 4

Verbs:

- אָכַל *ʔakal* to eat.
 גָּזַר *gəzar* to cut; to circumcize; *gəzar qəyām ʕim* to make a covenant with.
 מָסַר *məsar* to hand over (to, into the hand of: *bə-yad, lə-*, or *qədām*).
 נָשָׂר *nəṣar* to guard, preserve, keep, observe.
 רָדַף *rədap* to pursue (obj. with *bātar*).
 רָחַץ *rəḥaṣ* to run.
 שָׁבַק *šəbaq* to leave, abandon, forsake; with *lə-*: to forgive.

Nouns:

- הֵיכָלָא *hekəlā* palace, temple.
 מִצְרָאִי *Miṣrāʕe* the Egyptians.
 עוֹלָמָא *ʕulemā* boy, lad; servant, attendant.
 עוֹלָמָתָא *ʕulemātā* girl, maiden.
 קְיָמָא *qəyāmā* or קִיָּמָא *qiyāmā* treaty, covenant; *gəzar qəyām ʕim* see *gəzar*.

Other:

- בְּגוּ *bə-go* (with suff. *bə-gawwi*, etc.; prep.) in, within, in the midst of; מִגּוּ *mig-go* (with suff. *mig-gawwi*, etc.; prep.) from within, from the midst of.
 בְּיַד *bə-yad* (prep.) into the hand/power of.
 בְּאַתְרָא *bātar* (prep.) after, behind (both spatial and temporal meanings).
 כּוֹ *kə-* (prep.) like, as, according to.
 עִם *ʕim* (with suff. *ʕimmi*, etc.) with, together with.
 קְדָמָא *qədām* (prep.) before, in the presence of; *min qədām* from before, from the presence of.

Exercises

A.

1. qartā da-ʔəbādu bə-gawwah
2. gabrā d-ihābit leh yāt qinyānā
3. ʔittətā di-ktābat yāt pitgāmā
4. ʕulemā di-npal ʕal ʔarʕā
5. hekəlā da-ʕəraqnā minneh
6. laḥmā d-ihabtin li
7. mayyā di-dbartun minnānā
8. gubrā di-rhātīt ləwāteh
9. qəyāmā di-gzārnā ʕimməkon
10. ʔittətā d-ihābtā lah yāt kaspā

- 1 קָרְחָא דְאַבְדּוּ בְּגוּ 2 גַּבְרָא דִּיהַבִּית לִיהּ יְת קִינְיָנָא 3 אִיתְחָא דְכַתְּבַת יְת פְּתִיגָמָא 4 עוֹלָמָא דְנִפְלַל עַל אַרְעָא 5 הֵיכָלָא דְעִרְקָנָא מִינְהּ 6 לַחְמָא דִּיהַבְתִּין לִי 7 מִיָּא דְדַבְרַתּוֹן מִנְנָא 8 גּוּבְרָא דְרַהֲטִית לְוִתִּיהּ 9 קְיָמָא דְגִזְרָנָא עִמְכּוֹן 10 אִיתְחָא דִּיהַבְתָּא לָהּ יְת כֶּסֶפָא

B. Vocalize and translate:

- 1 עוֹלָמָא דְפִלַח קְדָם מִלְכָא 2 טוּרָא דְנַחְחוּ מִנִּיהּ 3 מִשְׁכָּנָא דְפִרְסְנָא תַּמָּן 4 מִיִּשְׂרָא דְעִבְרוּ בְּצִפְרָא
- 5 אַרְעָא דְעִבְרוּ בָהּ

C.

1. Yəhābit lik yāt qinyānā. 2. Gəzar qəyām ʿimmānā. 3. Rədap bātar gabrā u-qtal yāteh. 4. ʿəzālu lə-hekəlā u-šbāqu yāt ʿulemā tammān. 5. Rəhātnā ləwāteh. 6. ʿəkālu yāt lahmā wə-lā yəhābu lānā minneh. 7. Məsāru yāt ʿulemā bə-yad Mišrāʿe. 8. Nəpaq ʿim gabrā, u-nṭālu ʿad turā. 9. Lā məsārnā yāt bə-yad malkā. 10. Nəṭārit yāt qinyānā d-ihab li.

1 יהבית לך ית קנינא 2 גזר קים עמנא 3 רדף בטר גברא וקטל יתיה 4 אזלו להיכלא ושבו ית
 עולימא תמן 5 רהטנא לותיה 6 אכלו ית לחמא ולא יהבו לנא מיניה 7 מסרו ית עולימא ביד מצראי
 8 נפק עם גברא ונטלו עד טורא 9 לא מסרנא ית קרתא ביד מלכא 10 נטרית ית קיננא דיחב לי

D. Vocalize and translate:

1 קטלו יתהון בנו קרתא 2 למא לא רדפתון בחר מצראי 3 על מא לא שבקת לעמא 4 ערקת עולימתא
 מביתא ורהשת לותי 5 לא נטרתי ית פתנמא דכתבית לכין

LESSON FIVE

5.1 G Perfects in e and o

Many G Perfects have the pattern *qətel* rather than *qətal*. These include most stative verbs, i.e., verbs expressing the possession of, or attainment of, a characteristic, such as *təqep* (to grow strong), *dəhel* (to be afraid), as well as other intransitive action verbs, such as *səleq* (to go up) and *qəreb* (to drawn near). There are also a few transitive active verbs in this group, e.g., *rəhem* (to love). Their inflection is as follows:

3ms	סליק <i>səleq</i>		3mp	סליקו <i>səlīqu</i>
3fs	סליקת <i>sələqat</i>		3fp	סליקא <i>səlīqā</i>
2ms	סליקת(א) <i>sələqt(ā)</i>		2mp	סליקתון <i>sələqtun</i>
2fs	סליקת <i>sələqt</i>		2fp	סליקתין <i>sələqtin</i>
1cs	סליקתי <i>sələqit</i>		1cp	סליקנא <i>sələqnā</i>

Note especially the change of the stem vowel from *e* to *i* in the 3rd person plural.

Some verbs occur with both patterns; e.g.,

- נָסַב/נָסִיב *nəseb/nəsab* to take;
- רָהַט/רָהִיט *rəhet/rəhat* to run;
- נָחַת/נָחִית *nəhet/nəhat* to go down.

A third, and extremely rare, type of G Perfect has the pattern *qətol*; e.g.,

- דָּמוּךְ *dəmok* to fall asleep;
- נָגַב *nəgob* to subside, abate.

Not all forms of these are attested, but they appear to have had a change of *o* → *u* in the 3rd plural, corresponding to *e* → *i* above. Thus, *dəmok*, *dəməkat*, etc.; pl. *dəməku*, *dəməkā*, etc.

Vocabulary 5

Verbs:

- דָּחִיל *dəhel* to be afraid, fear (object usually with *min* or *min qədām*).
- יָתִיב *yəteb* to sit, dwell, remain, settle.
- נָסַב *nəseb* to take (the most general verb of “taking”; includes all the meanings noted for *dəbar* as well).
- סָגַד *səged* to bow down.
- סָלַק *səleq* to go up, ascend (intrans.).
- קָרַב *qəreb* to approach, draw near (to: *lə-*, *ləwāt*); to be on the point of (+ infinitive); *qəreb bə-* to come into contact with, touch.
- תָּקַף *təqep* to grow strong, be strong; to be severe; to become rich, wealthy; *təqep lə-NN* became angry.

Nouns:

- דָּרוֹמָא *dāromā* the south; *mid-dāromā lə-* on the south of.
 כָּפְנָא *kapnā* famine, hunger.
 מַדְבָּרָא *madbārā* desert, steppe, wilderness.
 מַדְנַהָא *madnəḥā* the east; *mim-madnaḥ lə-* on the east of; *mim-madnəḥā* on the east;
lə-madnəḥā east(ward).
 מַעֲרָבָא *ma^crəbā* the west.
 מִצְרַיִם *Miṣrāyim* Egypt.
 צִיפּוּנָא *ṣippunā* the north.

Note also the idioms: נָסֵב/דָּבַר יָת N לֵיה לֵא יָתוּ/לֵאמָהוּ *nəseb/dəbar yāt N leh lə-³ittu/lə-³amhu*
 He took N to himself as a wife/maidservant. ³*ittu* and ³*amhu* are abstract nouns ('wife-
 hood', 'servanthood'), little used outside this idiom.

Exercises

A.

1. ³əzālu lə-madnəḥā.
2. Yətību mim-madnaḥ lə-qartā.
3. Qəreb lə-qartā.
4. Qərébnā lə-nahrā.
5. Səgédit qədām malkā.
6. Nəsébit yātah li lə-³ittu.
7. Dəbar yāt ^culemā u-ntal ^cimneh lə-ṣippunā.
8. Qərību lə-³ar^cā miṣ-ṣippunā.
9. Yətébnā mid-dāromā lə-ṣippunā.
10. Lā səlégit lə-ṭurā.
11. Ləmā nəsebt yāt ^culemētā lə-hekələ?
12. ³əzālu lə-mešərə w-itību bə-gawweh.
13. Təqep leh u-qṭal yāt gabrā.
14. Təqep kapnā bə-³ar^cā.
15. Dəḥélat min qədām malkā wa-^cəraqat mil-ləwāteh.

- 1 אָזלוּ לַמַּדְנַהָא 2 יְתִיבוּ מִמְדְּנַח לְקָרְתָא 3 קְרִיב לְקָרְתָא 4 קְרִיבְנָא לְנַהָרָא 5 סְגִידִית קְדָם מַלְכָא
 6 נְסִיבִית יָתָה לֵי לֵא יָתוּ 7 דְּבַר יָת עוּלִימָא וְנָטַל עִמֶיהָ לְצִיפּוּנָא 8 קְרִיבוּ לְאַרְעָא מִצִּיפּוּנָא 9 יְתִיבְנָא
 מִדְּרוֹמָא לְשׁוּרָא 10 לֵא סְלִיקִית לְשׁוּרָא 11 לְמָא נְסִיבִית יָת עוּלִימָתָא לְהִיכְלָא 12 אָזלוּ לְמִישְׂרָא וְיְתִיבוּ
 בְּגוּיָה 13 תְּקִיף לֵיה וְקָטַל יָת גַּבְרָא 14 תְּקִיף כָּפְנָא בְּאַרְעָא 15 דְּחִילַת מִן קְדָם מַלְכָא וְעֲרָקַת מִלּוֹתָהּ

B. Vocalize and translate:

- 1 למא דחילתון מננא 2 סליק לשורא ויחיב תמן עד צפרא 3 תקיף כפנא ונחתו עמא למצרים 4 לא סגידו קדם מלכתא 5 נטלו למערבא עד מדברא 6 רדפו בתר מלכא למדנחא 7 נסיבו ית עולימא ומסרו יתיה ביד מלכא 8 לא נשרתון ית קימא דגורנא עמכון 9 תקיף גברא בקנינא 10 לא קריבית בלחמא 11 דחילו מננא ושבקו ית קרתא 12 קריבית לותיה וסגידית 13 לא יתיבו במדברא 14 נסיב ית איתתא ליה לאמהו 15 נסיבו יתהון להון לאיתו

LESSON SIX

6.1 The Singular Noun with Pronominal Suffixes

The pronominal suffixes given in §3.1 are attached directly to a noun to indicate pronominal possession. The stem to which they are attached may be obtained by dropping the final *-ā* of the lexical form. Thus, from *malkā*:

מלכי	malki	my king	מלכנא	malkánā	our king
מלכך	malkāk	your (ms) king	מלככון	malkəkon	your (mp) king
מלכך	malkik	your (fs) king	מלככין	malkəken	your (fs) king
מלכיה	malkeh	his king	מלכהון	malkəhon	their (m) king
מלכה	malkah	her king	מלכהין	malkəhen	their (f) king

There are a few formal complications involved before the suffixes *-kon-*, *-ken*, *-hon*, and *-hen*:

- (a) Stems ending in *-CC-* or *-vC-* (where *v* is not *ə*) insert *ə* before these suffixes: e.g., מלככון *malkəkon*, ביחכון *betəkon*, etc.
- (b) Nouns whose stems end in *-əC-*, e.g., *hekəl-*, must restore a full vowel in the final stem syllable before these suffixes. The vowel restored is *a* in an overwhelming number of nouns: היכלכון *hekalkon*, *hekalken*, *hekalhon*, *hekalhen*.
- (c) All feminine nouns ending in *-atā* fall under the preceding rule:

מלכתך, מלכתך, ... מלכתכון *malkəti*, *malkətāk*, . . . , *malkatkon*, etc.

The vowel here is invariably *a*.

- (d) Exceptions to the preceding rules are relatively rare and will be dealt with individually in the following lessons.

Note the translation of “whose” in relative clauses:

the man whose money I took → the man who I took his money

גברא דנסיבית ית כספיה *gabrā di-nsébit yāt kaspeh*

Vocabulary 6

Verb:

רחם *rəhem* to love

Nouns:

אמתא ^ʔ*amtā* female servant, slave.
 אתנא/אתנא ^ʔ*attānāl*/^ʔ*atānā* she-ass.
 בעירא *bə^cirā* cattle.
 בעלא *ba^clā* husband.

בָּרָא	<i>bārā</i>	son.
בָּרַתָּא	<i>bərattā</i>	daughter.
גִּינְתָא	<i>ginnatā</i>	garden.
גַּמְלָא	<i>gamlā</i>	camel.
חַמְרָא	<i>ḥamārā</i>	he-ass, donkey.
חַקְלָא	<i>ḥaqlā</i>	field.
חַרְבָּא	<i>ḥarbā</i>	(f.) sword.
עֲבָדָא	<i>‘abdā</i>	servant, slave; attendant.
עֵזָא	<i>‘ānā</i>	flock(s) (sheep and goats).
רוּגְזָא	<i>rugzā</i>	anger, wrath; <i>təqep rugzeh bə-</i> he became angry at/with.
תּוֹרָא	<i>torā</i>	bull, ox.
תּוֹרַתָּא	<i>toratā</i>	cow.

Exercises

A.

1. ḥamārik 2. ḥarbānā 3. hekalkon 4. gamləhon 5. ḥaqləh 6. ‘ānəhon 7. ‘ulemətik
8. bə‘irəkon 9. pitgāmāk 10. ‘ətāneh

1 חַמְרִיךְ 2 חַרְבָּנָא 3 הַיְכָלְכוֹן 4 גַּמְלָהוֹן 5 חַקְלִיָּה 6 עֵזָהוֹן 7 עוֹלִימָתִיךְ 8 בַּעֲרִיכוֹן 9 פִּתְגָמְךְ
10 אֲתָנִיָּה

B.

1 עֲבָדְךְ 2 אַתְתִּי 3 גַמְלִיָּה 4 אַתְנִי 5 עַנְךְ 6 אַמְתִּיךְ 7 בַּעֲרִנָּא 8 גִּינְתְּכוֹן 9 חַקְלִי 10 עֲבָדְכוֹן

C.

1. Dəḥélat min qədām ba‘lah. 2. Sələqnā miq-qartəhon. 3. Lā səgídu qədām malkánā. 4. Qəribu lə-beti bə-ramsā. 5. Təqep rugzeh bi-breh. 6. Yətíbu mim-madnaḥ lə-‘ar‘ánā. 7. Lā nəsébit yāt laḥmik. 8. Rəḥátat bərattah ləwātah. 9. Ləmā lā nətártā yāt qəyāmi? 10. ‘al mā nəsebt yāt ‘ulemā ‘immāk? 11. ‘əraqū mil-ləwāt malkathon. 12. ‘əbad ‘ammi tammān. 13. Dəbārit yāt bəri ‘immi u-npáqit mib-beti. 14. Nəseb yāt ḥarbi minni. 15. Məsar yāt qinyāneh bə-yad ‘abdeh.

1 דְּחֵילַת מִן קְדָם בְּעֵלָה 2 סְלִיקְנָא מִקְרַתְהוֹן 3 לֹא סְגִידוּ קְדָם מְלַכְנָא 4 קְרִיבוּ לְבֵיתִי בְרַמְשָׁא
5 תְּקִיף רוּגְזִיָּה בְּבְרִיָּה 6 יְתִיבוּ מִמְדַּנְח לְאַרְעָנָא 7 לֹא נְסִיבִית יְתָ לְחַמִּיךְ 8 רְחֵטַת בְּרַתְהָ לְוֹתְהָ 9 לְמָא
לֹא נְשַׂרְתָּא יְתָ קְיָמִי 10 עַל מָא נְסִיבִית יְתָ עוֹלִימָא עִמְךְ 11 עֲרָקוּ מְלוֹת מְלַכְתְּהוֹן 12 אֲבָד עִמִּי תְּמִן
13 דְּבְרִית יְתָ בְרִי עִמִּי וְנַפְקִית מִבֵּיתִי 14 נְסִיב יְתָ חַרְבִּי מִינִי 15 מְסַר יְתָ קְנִינִיָּה בְּיַד עֲבָדִיָּה

D.

- 1 למא תקיף לך 2 עברו ית ארענא וקשלו ית עמנא 3 יתיבית בגינתהון ברמשא 4 למא נסיבתון ית
תורי וית תורתי 5 רחימת אתתא ית ברה וית ברתה 6 ערקת אמתה מלותה 7 יתיב על חמרניה ולא
נחת 8 אול גמלכון לחקלכון 9 יתיבו גברא ואיתתא ממדנח לגינתא 10 תקיף בענא ובבעירא 11 קריב
עם עולימיה וסגיד 12 דבר ית אמתא ליה לאיתו 13 לא רחים ית אתתיה 14 נפלת חרביה על ארעא
15 לא אכלו מבעירהון

LESSON SEVEN

7.1 *The Demonstrative Pronouns*

The demonstrative pronouns are

this	masc.	דִּין	den	fem.	דָּא	dā
that	masc.	הוּא	hu [?]	fem.	הִיא	hi [?]

When used as the subjects of simple non-verbal predications, such as “This is our king,” the order of the elements is immaterial. Note that there is no equivalent in Targumic of the English copula (“is, are”):

מַלְכַּתָּנָא הִיא *Malkatānā hi[?]*. She is our queen. (or) That one is our queen.

When used attributively as demonstrative adjectives, a prefix *hā-* is required:

מַלְכָּא הַדִּין	malkā hāden	this king	מַלְכַּתָּא הַדָּא	malkatā hādā	this queen
מַלְכָּא הַהוּא	malkā hāhu [?]	that king	מַלְכַּתָּא הַהִיא	malkatā hāhi [?]	that queen

This *hā-* is frequently omitted in the expression יוֹמָא דִּין *yomā den* “this day, today,” and occasionally in other expressions.

7.2 *Bātar and Other Prepositions with Pronominal Suffixes*

Several prepositions have pronominal objects expressed by a series of pronominal suffixes different from those given in §3.1; for example, *bātar*:

בְּתַרִּי	bātəray	after me	בְּתַרְנָא	bātəránā	after us
בְּתַרְךָ	bātərāk	after you (ms)	בְּתַרְיִכּוֹן	bātərekon	after you (mp)
בְּתַרְךָ	bātərak	after you (fs)	בְּתַרְיִכִין	bātəreken	after you (fp)
בְּתַרְוְהִי	bātəróhi	after him, it (m)	בְּתַרְיְהוֹן	bātərehon	after them (m)
בְּתַרְהִיא	bātəráhā	after her, it (f)	בְּתַרְיְהִין	bātərehen	after them (f)

The following prepositions are employed with these same suffixes:

- קִדָּם *qədām*: *qədām-* before, in the presence of;
- תַּחְתָּא *təhot*: *təhot-* under, beneath (but 3rd fem. sg. is תַּחְתָּא *təhotah*);
- בֵּין *ben*: *ben-* between (but 1st pers. sg. is בֵּינָא *bena*, sometimes *beni*);
- עַל *al*: *al-* on, upon (but 3rd fem. sg. is עַלָּה *alah*);
- עִלָּוַי *illāwe*: *illāw-* on, upon; a synonym of *al*, but used especially in the compound מַעֲלִי *me-illāwe* (= *me^{al}*) when pronominal suffixes are required.

Vocabulary 7

Verbs:

- אַחַד *ʔahad* to seize, grasp, lay hold of; to close (a door).
- אַמַּר *ʔamar* to say.

- יָדַע *yada^c* to know (יָרֵי אֲרֵ: that).
 יָרִיתַי *yəret* to inherit.
 נָצַב *nəṣab* to plant.
 עָבַד *ʿabad* to do, act; to make, fashion.
 פָּתַח *pataḥ* to open.

Nouns:

- אֵילָנָא *ʿilānā* tree.
 דַּשְׁשָׁא *daššā* door, doorleaf.
 יוֹמָא *yomā* day.
 לַיְלָא *lelayā* night.
 תַּרְעָא *tar^cā* gate (of a city), doorway (of a house or tent).

Other:

- אֲרֵי *ʿare* (conj.) that, the fact that; when, since, because.
 כּוֹל *kol* Preceding an emphatic singular noun used definitely, *kol* has the meaning all of, the whole of, as in: כּוֹל מֵישָׂרָא *kol mešarā* the whole plain, כּוֹל קָרְתָא *kol qartā* the whole city, כּוֹל אַרְעָא *kol ʿar^cā* the whole earth, all the land, כּוֹל קִינְיָנֵה *kol qinyāneh* all of his property.
 מָא *mā* what?
 מָן *man* who?

Exercises

A.

1. qədām malkā hāhu³ 2. ləwāt ʿittətā hāhi³ 3. bə-ginnətā hādā 4. ʿad nahrā hāhu³ 5. min qədām malkā hāden 6. bə-kol ʿar^cā hāhi³ 7. Dā qartānā. 8. Hu³ bəri. 9. Hi³ bəratik.
 10. Ba^cli hu³. 11. Ginnətānā dā.

- 1 קדם מלכא הווא 2 לות אתתא ההיא 3 בגינתא הדא 4 עד נהרא ההוא 5 מן קדם מלכא הדין
 6 בכל ארעא ההיא 7 דא קרתנא 8 הוא ברי 9 היא ברתיך 10 בעלי הוא 11 גנתנא דא

B.

- 1 מדרומא לקרתא הדא 2 ממדנח לשורא ההוא 3 עם עולימתאא ההיא 4 בנו מישרא הדין 5 כל
 קרתא 6 כל חקלהון 7 כל מדברא 8 כל יומא ההוא 9 דין פתגמיה 10 דא אתני 11 היא אמתה
 12 איתתך היא 13 עולימיה הוא

C.

1. Rəhaṭ lə-daššā u-ptah yāteh. 2. Rədap bātərehon ʿad ṭurā. 3. Mā ʿəbadt tammān bə-yomā hāhu? 4. Yərétit yāt kol qinyānā hāden. 5. Lā yədá^cit ʿəre ʿəráqat ʿittəti. 6. ʿəhad yāt ḥarbā u-qṭal yāteh bah. 7. Nəṣabnā yāt ʿilānā bəgo ginnətānā. 8. Man ʿəbad yāt pitgāmā hāden? 9. Yəteb bə-tar^cā wə-lā nəpaq. 10. Nəpáqit wa-ʿəhádít yāt daššā bātəray. 11. Den qəyāmi di-gzārit ʿimməkon. 12. Yəhābit ləkon yāt kol ʿar^cā hādā. 13. Mā ʿəmartun lə-ʿabdeh?

1 רָהֵט לְדָשָׁא וּפְתַח יְתִיָּה 2 רְדָף בְּתַרְיָהוֹן עַד שׁוּרָא 3 מָא עֲבַדְתָּ תִּמְן בְּיוֹמָא הַהוּא 4 יְרִיתִית יֵת לֹל
 קִנְיָא הִדִּין 5 לֹא יָדְעִית אַרְי עֲרִקְתָּ אַתְחִי 6 אַחַד יֵת חֲרָבָא וְקִטְל יְתִיָּה בְּה 7 נְצַבְנָא יֵת אֵילָנָא בְּלו
 גִּנְחָנָא 8 מִן עֲבַד יֵת פִּתְגָמָא הִדִּין 9 יֵתִיב בְּתַרְעָא וְלֹא נִפְק 10 נִפְקִית וְאַחֲרִית יֵת דְשָׂא בְּתַרְי 11 דִּין
 קִימִי דְגִזְרִית עֲמֻכּוֹן 12 יֵהֲבִית לִכּוֹן יֵת לֹל אַרְעָא הִדָּא 13 מָא אֲמַרְתּוֹן לְעֲבַדִּיה

D.

1 ידעו ארי אבר מלכהון 2 פתחו ית תרעא ונפקו מקרתא 3 אחדו ית גמלי וערקו 4 למן יהבת ית
 תורתא 5 קריבו לבינתא בליליא 6 דין אילנא דנצבית ביומא ההוא 7 מא אכלת אתתא בנתא 8 אברו
 כל עמא בליליא ההוא 9 אמרית ליה: מא עבדת לי 10 ירית ית חקלא ההוא 11 נפל ביתא עליהון
 12 סגידו קדמוהי 13 פלחנא קדמיהון

LESSON EIGHT

8.1 Noun Plurals

The plural of a noun in the emphatic state is as follows:

masc. sing.	יָוֵמָּה <i>yomā</i>	masc. pl.	יָוֵמָּיָה <i>yomayyā</i>
fem. sing.	תּוֹרָתָהּ <i>torətā</i>	fem. pl.	תּוֹרָתָיָהּ <i>torātā</i>

For the vast majority of nouns, both masculine and feminine, the stem of the plural is the same as that of the singular. There are, however, certain irregularities:

- (a) Some nouns that have masculine form in the singular have plurals in *-ātā*, e.g., *napšā* soul, person, plural *napšātā*.
- (b) Some feminine nouns have plurals in *-ayyā*, e.g., *millətā* word, plural *millayyā*.
- (c) Some very frequent nouns have other irregularities in the formation of their plurals, e.g..

בָּרָא *bərā* son, plural בְּנָיָהּ *bəṇayyā*
 קָרְתָּהּ *qartā* city, plural קִרְוָיָהּ *qirwayyā*.

Listed below are all nouns occurring thus far whose plural forms are attested:

- (1) No irregularities:

singular	plural	singular	plural
<i>ʔilānā</i>	<i>ʔilānayyā</i>	<i>malkā</i>	<i>malkayyā</i>
<i>gabrā</i>	<i>gabrayyā</i>	<i>mešərā</i>	<i>mešərayyā</i>
<i>gubrā</i>	<i>gubranyyā</i>	<i>maškənā</i>	<i>maškəṇayyā</i>
<i>gamlā</i>	<i>gamlayyā</i>	<i>ʿabdā</i>	<i>ʿabdayyā</i>
<i>daššā</i>	<i>daššayyā</i>	<i>ʿulemā</i>	<i>ʿulemayyā</i>
<i>ḥəmārā</i>	<i>ḥəmārayyā</i>	<i>ʿulemātā</i>	<i>ʿulemātā</i>
<i>ḥaqlā</i>	<i>ḥaqlayyā</i>	<i>pitgāmā</i>	<i>pitgāmayyā</i>
<i>turā</i>	<i>turayyā</i>	<i>torā</i>	<i>torayyā</i>
<i>yomā</i>	<i>yomayyā</i>	<i>torətā</i>	<i>torātā</i>

- (2) With irregularities:

singular	plural	singular	plural
<i>ʔamtā</i>	אֲמָתָהּ <i>ʔamhātā</i>	<i>bet</i>	בָּתָיָהּ <i>bāttayyā</i>
<i>ʔittātā</i>	נְשֵׂיָהּ <i>nəšayyā</i>	<i>ʿammā</i>	עַמָּתָיָהּ <i>ʿaməmayyā</i>
<i>bərā</i>	בְּנָיָהּ <i>bəṇayyā</i>	<i>qartā</i>	קִרְוָיָהּ <i>qirwayyā</i>
<i>bərattā</i>	בְּנָתָיָהּ <i>bəṇātā</i>		

Attested plurals will be included in the lesson vocabularies from now on.

8.2 *Plural Nouns with Pronominal Suffixes*

Possessive suffixes are attached to plural nouns as follows:

- (a) Plurals in *-ātā* drop the final *-ā* and add the same suffixes used with a singular noun: e.g.,

bənāti (my daughters), *bənātāk*, *bənātik*, *bənāteh*, *bənātah*, etc.

בְּנֹתַי	בְּנֹתַיִךְ
בְּנֹתַיִךְ	בְּנֹתַיִכֶם
בְּנֹתַיִךְ	בְּנֹתַיִנִי
בְּנֹתַיהָ	בְּנֹתַיהֶם
בְּנֹתָהּ	בְּנֹתָהֶן

- (b) Plurals in *-ayyā* drop the *-ayyā* and add the suffixes in the forms given for *bātar* in §7.2:

bəṇay (my sons), *bənāk*, *bəṇak*, *bəṇóhi*, etc.

בְּנֵי	בְּנֵיִךְ
בְּנֵיִךְ	בְּנֵיִכֶם
בְּנֵיִךְ	בְּנֵיִנִי
בְּנֵיהֶם	בְּנֵיהֶן
בְּנֵיהָ	בְּנֵיהֶן

8.3 *The Plural Demonstratives*

The plural forms of the demonstratives are:

these c.	אֵילִין ^ʿ illen	attributive:	הָאֵילִין <i>hāʿillen</i>
those m.	אֵינֻן ^ʿ innun		הָאֵינֻן <i>hāʿinnun</i>
f.	אֵינִין ^ʿ innin		הָאֵינִין <i>hāʿinnin</i>

Vocabulary 8

Verbs:

- זָבַן *zaban* to buy, purchase.
 נָפֵשׁ *napeš* to become numerous, widespread.
 שָׁכַב *šakeb* to lie down.
 שָׁלַח *šalah* to send, to send a message/messenger.
 שָׁמַע *šama^c* to hear.

Nouns:

- אַתְרָא ^ʿatrā (pl. *-ayyā*) place, site.
 דָּהַבָּא *dahbā* gold.
 מַנְאָה *mānā* (pl. *-ayyā*) vessel, utensil (also spelled מַנְאָה).
 נְבִיאָא *nəbiyā* (pl. *-ayyā*) prophet.
 קָלָא *qālā* (pl. *-ayyā*) voice, sound.

Other:

תַּחַת *təhot* (prep.) under, beneath (+ pl. suffixes: §7.2).

אַן *ʿān* (interrog. adv.) where?; לַאֲן *lə-ʿān* whither? מֵאַן *mənān* whence?

Exercises

A.

1. *təhot ʿilānayyā hāʿinnun* 2. *mil-ləwāt malkayyā hāʿinnun* 3. *ʿal ʿaməmayyā hāʿillen*
4. *mim-maʿrəbā lə-qirwayyā hāʿinnin* 5. *gamlayyā wa-ḥəmārayyā*

1 תַּחַת אֵילָנַיָּא הָאִינּוּן 2 מִלְּוַת מַלְכַיָּא הָאִינּוּן 3 עַל עֲמַמַיָּא הָאִילַיִן 4 מִמְעַרְבָּא קְרַיָּא הָאִינּוּן 5 גַּמְלַיָּא
הַחֲמַרַיָּא

B.

- 1 ממדנח לשוריא האילין 2 מן קדם נשיא האינין 3 עים כל גבריא האילין 4 עם כל אמהתא וכל עבדיא
- 5 ביומיא האינון

C

1. *Lā šəmáʿnā yāt pitgāmehon.* 2. *Šəkíbu təhot ʿilānayyā bə-ʿatrā hāhuʿ.* 3. *Šəlah yāt nəbiyeh lə-kol qirwayyā u-l-kol ʿaməmehen.* 4. *Zəbānnā tammān yāt gamlayyā hāʿillen bə-dahbā d-ihabt lánā.* 5. *U-npíšu ʿammā hāhuʿ bə-kol ʿar-ā hāhiʿ.* 6. *ʿəbādu gubrayyā di-šláhit lə-ʿatrā hāhuʿ.* 7. *Mənān ʿəráqā nəšayyā hāʿillen?* 8. *ʿān zəbantun yāt mānayyā hāʿillen?* 9. *Man ʿəbad yāt mānayyā hāʿinnun?* 10. *Lā yədáʿu ʿəre šəlah malkəhon yāt ʿabdóhi ləwāt nəbiyā.*

1 לֹא שַׁמְעָנָא יֵת פִּתְגָמֵהוֹן 2 שְׁכִיבוּ תַחַת אֵילָנַיָּא בְּאַתְרָא הָהוּא 3 שְׁלַח יֵת נְבִיִּיה לְכָל קְרַיָּא וּלְכָל
עֲמַמֵּיהִין 4 זַבְנָא תַמָּן יֵת גַּמְלַיָּא הָאִילַיִן בְּדַהְבָּא דִּיהַבְתָּ לָנָא 5 וּנְפִישׁוּ עֲמָא הָהוּא בְּכָל אַרְעָא הָהִיא
6 אֲבָדוּ גּוּבְרַיָּא דְשִׁלְחִית לְאַתְרָא הָהוּא 7 מֵן עֲרָקָא נְשִׂיא הָאִילַיִן 8 אֵן זַבְנָתוֹן יֵת מְאָנַיָּא הָאִילַיִן 9 מֵן
עַבְדֵּי יֵת מְנַיָּא הָאִינּוֹן 10 לֹא יֵדְעוּ אַרְי שְׁלַח מַלְכְּהוֹן יֵת עַבְדוּהִי לֹת נְבִיָּא

D.

- 1 שמענא ית קליהון וערקנא 2 פתחו ית כל דשיהון 3 מן נצב ית אילניא באתרא הדין 4 לאן שלחתון
- ית דהבא 5 נסיבנא ית בנחיה לנא לאתו 6 יריתית ית בתיא וית חקליא 7 אחד ית חרביה ורהט לות
- גבריא 8 על מא אבדא כל קרויכון 9 מא אמרת לבנדך 10 שכיבת בביתה ולא נפקת כל יומא ההוא

LESSON NINE

9.1 *The Genitive (Construct) Chain*

Possession or a genitive relationship is expressed in two principal ways: by simple juxtaposition, as in *יום מותי* *yom moti* the day of my death; or by the use of the preposition $\bar{\imath}$ *də-*, as in *מלכא דכנען* *malkā di-Knā^can* the king of Canaan. We shall consider juxtaposition first.

In the genitive construction $N_1 + N_2$ the first noun is in the construct state, or in construct with the second noun. If the second noun is definite (cf. §2.2), so is the first. In the vast majority of instances the construct is used with N_2 definite (emphatic state); indefiniteness must be made explicit by the use of the absolute form to be discussed in Lesson 16. In general, the construct form of the singular noun is obtained by dropping the *-ā* of the emphatic form; likewise for plurals in *-ātā*:

בית מלכא *bet malkā* the house of the king
בתות מלכא *bənāt malkā* the daughters of the king.

Plurals in *-ayyā* replace *-ayyā* with *-e*:

בתות מלכא *bātte malkā* the houses of the king
בנות מלכא *bāne malkā* the sons of the king
פיתומי מלכא *pitgāme malkā* the words of the king.

Some special problems arise in the formation of the construct singular of certain noun types; these are taken up in §9.3, below.

9.2 *Expression of the Genitive with $\bar{\imath}$ də-*

The construct sequence is the normal way of expressing a genitive relationship when N_1 is a plural noun. When N_1 is singular, however, there is a curious mixing of construct usage and the employment of $\bar{\imath}$ *də-*. In terms of the texts themselves, the situation may be described most simply as follows:

- (a) There are some nouns whose construct forms are not used at all, or at most in a lexically fixed expression; with these nouns, *də-* is the only way to express a genitive relationship. Examples include:

אמתא *amtā*, *עבדא* *abdā*, *קרתא* *qartā*, *מלכא* *malkā*, *רגזא* *rugzā*.

- (b) There are other nouns which almost exclusively favor the construct usage and seldom, if ever, appear with *də-*:

בר *bar* (construct of *ברא* *bārā*), *בת* *bat* (*ברתא* *bəratā*), *איתא* *ittat* (*איתתא* *ittatā*), *מי* *me* (*מייא* *mayyā*), *קל* *qāl*, *תרא* *tara^c*, *אילן* *ilān*, *יום* *yom*, *שקל* *šəqal*, *עולם* *ulem*, *קייא* *qayām*, *פיתום* *pitgām*, *קינין* *qinyān*, *גבר* *gəbar*.

- (c) Most other nouns seem to range between these two extremes, being used either with *də-* or in the construct state with no clear difference in meaning.

There are, however, idiomatic preferences which point to some elusive distinction between the two constructions: *də-* is more or less obligatory before the divine name "Yy in N₂ position. Considering the almost universal avoidance of anthropomorphic implications with Yy, we should probably view the avoidance of the construct in the same way, namely that the use of the construct would imply a type of genitive relationship inappropriate to God, possibly "inalienable" attributes, of which God presumably has none. *Də-* is also commonly used before nouns designating materials: *də-dahbā* of gold, golden; *də-kaspā* of silver; *də-^ʿā^ʿā* of wood, wooden.

9.3 The form of the Construct Singular

As indicated above, the construct singular noun is formed by dropping the final *-ā* of the lexical form. Further adjustments must be made with the following types of nouns:

- (a) Stems ending in *-əC-* replace *ə* with a full vowel, usually *-a-*:

בָּרָא <i>bārā</i>	בָּר <i>bar</i>	מַשְׁכָּנָא <i>maškəna</i>	מַשְׁכָּן <i>maškan</i>
הֵיכְלָא <i>hekālā</i>	הֵיכָל <i>hekal</i>	מֵשָׂרָא <i>mešārā</i>	מֵשָׂר <i>mešar</i>
יָדָא <i>yadā</i>	יָד <i>yad</i>		

but note שְׂמָא *šmā* (name), construct שׁוּם *šom*.

This includes all feminine stems in *-ət-*:

אִתְתָּא <i>ʾittatā</i>	אִתְתָּ <i>ʾittat</i>	עוּלְמָתָא <i>ʿulematā</i>	עוּלְמָת <i>ʿulemat</i>
גִּינְתָא <i>ginnatā</i>	גִּינָת <i>ginnat</i>	תּוֹרָתָא <i>toratā</i>	תּוֹרָת <i>torat</i>
מַלְכָּתָא <i>malkatā</i>	מַלְכָּת <i>malkat</i>		

- (b) Stems ending in *C₁C₂-* (two different consonants) exhibit a variety of forms, either *qətv̄l* or *qvtvl* in shape. These must be learned for each noun:

גַּבְרָא <i>gabrā</i>	גַּבְר <i>gabar</i>	אַרְעָא <i>ʾar^ʿā</i>	אַרְעָ <i>ʾar^ʿ</i>
כַּסְפָּא <i>kaspā</i>	כַּסְפָּ <i>kəsap</i>	נְהָרָא <i>nahrā</i>	נְהָר <i>nəhar</i>
חַקְלָא <i>haqlā</i>	חַקְל <i>həqal</i>	תַּרְעָא <i>tar^ʿā</i>	תַּרְעָ <i>tara^ʿ</i>
לַחְמָא <i>lahmā</i>	לַחְמ <i>ləhem</i>	בַּעְלָא <i>ba^ʿlā</i>	בַּעְל <i>ba^ʿel</i>

- (c) Stems ending in *-C₁C₁-* (doubled consonant) simplify the consonant, sometimes with a change of vowel: e.g., לִיבָא *libbā* (heart), construct לִב *lab*.

- (d) The construct of בַּרְתָּא *bəratā* is irregular: בַּת *bat*.

There are other irregularities, especially with nouns from roots III-Weak. These will be noted as required.

9.4 Anticipatory Genitive Construction

There is a third type of genitive construction which makes use of an anticipatory possessive suffix followed by *də-*, as in

בֵּיתֵיהָ דְּמַלְכָּא *beteh də-malkā* the house of the king.

This occurs only rarely and is restricted to particular lexical items and to special compound constructions.

Vocabulary 9

Verbs:

- אָסַר ^{ʿasar} to bind, take captive.
 דָּחַק/דָּחִיק ^{dəḥeq/dəḥaq} to press, urge; to oppress (*yāt, bə-, lə-*).
 הִפְךָ ^{ḥapak} to overthrow; to convert, change (*x into y: yāt x lə-y*).
 טָמַר ^{tamar} to hide, conceal.
 תָּבַר ^{tabar} to break, break down; to subdue.

Nouns:

- אַפָּיָא ^{ʿappayyā} (pl.) face, surface; most frequent in prep. phrases, especially ^{ʿal} ^{ʿappe} on the face, surface of; right up against, over against.
 בָּרָא ^{bārā} the outside (of a place); used mainly in fixed prepositional and adverbial expressions: *lə-bārā* to the outside; *mib-bārā* on the outside (of: *lə-*); *lə-mib-bārā* to the outside (of: *lə-*); *bār min* except, except for, other than.
 יָדָא ^{yadā} (cstr. *yad*; pl. *-ayyā*; f.) hand; *bə-yad* (or *b-idā də-*) into the hand/power/control of; through, by means of.
 יוּיִי ^{Yy or Ywy} the usual writing of the divine name, presumably read ^{ʿādōnāy} as in Hebrew (יהוה).
 כַּרְמָא ^{karmā} vineyard.
 מַדְבַּחָא ^{madbəḥa} (cstr. *madbah*; pl. *-ayyā*) altar.
 מַלְכוּתָא ^{malkūtā} (cstr. *malkut*; pl. *malkəwātā*) kingdom, reign, rule.
 קְרָבָא ^{qərābā} (pl. *-ayyā*) battle, war; ^{ʿabad qərābā} ^{ʿim} to wage war against.
 שְׁמָא ^{šmā} (cstr. *šom*; pl. *šmāhātā*) name.

Exercises

A.

1. tərā^c qartəhon 2. ʿilān ginnətā 3. qinyān bənoḥi 4. ba^cle bənāteh 5. ʿittat ʿabdāk 6. ʿuleme malkā 7. nəše malkā 8. ḥəqal gabrayyā hā^ʿinnun 9. qəyām ʿammānā 10. ʿamhāt nəšehon 11. mānayyā də-dahbā 12. malkəwātā də-^ʿar^cā 13. šom bəreh 14. šoma da-Yy 15. madbah hekələ 16. bar ʿAbrāhām 17. tərā^c maškəneh 18. šom ʿamtah 19. malkā də-qartā 10. malkā də-Miṣṣrayim.

- 1 תָּרַע קְרַתְהוֹן 2 אֵילָן גִּינְתָא 3 קִינְיָן בְּנוֹחִי 4 בְּעֵלֵי בְּנֹחִי 5 אֵיתָת עֵבֶדְךָ 6 עוֹלִימֵי מְלַכָּא 7 נְשֵׁי מְלַכָּא 8 חֶקֶל גַּבְרַיָּא הָאִינוּן 9 קִים עֲמֹנָא 10 אַמְהַת נְשֵׁיהוֹן 11 מְנִיא דְדַהְבָּא 12 מְלַכּוּתָא דְאַרְעָא 13 שׁוּם בְּרִיָּה 14 שְׁמָא דְיִי 15 מְדַבַּח הֵיכְלָא 16 בַר אַבְרָהָם 17 תָּרַע מִשְׁכְּנֵיהּ 18 שׁוּם אַמְתָּה 19 מְלַכָּא דְקְרַתָּא 20 מְלַכָּא דְמִצְרַיִם

B.

- 1 פתגמי נביא 2 מי נהרא 3 קל ברתיה 4 גנת מלכא 5 דשי תרע ביתי 6 עולימת אתתי 7 עממי קרונא 8 דהב היכלהון 9 בתי קרתא 10 בנת נביא 11 יומי מלכותיה 12 קרבא דמלכיא האינון 13 שמהת כל בנוהי 14 כרמא דגברא הדין 15 על אפי כל ארעא 16 נהר ארעא ההיא 17 מאנא דכספא 18 קל ברה 19 אתר מדבחה 20 אמתא דאתתיה

C.

1. Həpak yāt kol qirwehon. 2. Dəḥáqit yātəhon u-npáqu ʿimmi. 3. Təbáru yāt dašše beteh, wa-ʔəḥádu yāteh u-qtálu yāteh. 4. Təmárat yāt gabrayyā bə-betah. 5. ʔəḥádu yāt bənohi wa-ʔəsáru yātəhon. 6. Zəbánit yāt kol mānehon bar min mánā hāhuʔ də-dahbā. 7. Nəṣábu yāt ʔilānayyā mib-bārā lə-ginnətā. 8. Nəpáqu u-npíšu ʿal ʔappe kol ʔarʿā. 9. ʔān təmartun yāt mānayyā də-kaspā? 10. ʔillen šəmāhāt gabrayyā di-šláhnā lə-Miṣráyim.

1 הַפֶּךְ ית כֹּל קִירֵיהֶון 2 דְחָקִית יְתֵהֶון וְנִפְקוּ עִמִּי 3 תִבְרוּ ית דְשִי בֵיתִיה וְאַחֲרוּ יְתִיה וְקִשְלוּ יְתִיה
4 שְמֵרַת ית גְבֵרִיא בְבֵיתָה 5 אַחֲרוּ ית בְנוֹהִי וְאַסְרוּ יְתֵהֶון 6 זְבַנִּית ית כֹּל מְנִיֵהֶון בַּר מִן מְנָא הֵהוּא
דְדַהֲבָא 7 נְצִבוּ ית אִילָנִיא מִבְרָא לְנִנְחָא 8 נִפְקוּ וְנִפִּישוּ עַל אַפֵּי כֹל אַרְעָא 9 אֵן שְמֵרַתֶון ית מְנָיא
דְכַסְפָּא 10 אִילִין שְמֵהֵת גְבֵרִיא דְשִלְחָנָא לְמִצְרַיִם

D.

1 אולו כל גבריא בר מן בנוהי 2 יתיב בקרתא ההיא כל יומי מלכותיה 3 אסרו ית כל עולימיא בר מני
4 שמעית ית קל קרבא וערקית 5 ועבד תמן מדבחא 6 הפכנא ית כל ארעא בר מן קרתא הדא 7 למא
לא דחיקתון יתהון 8 מסרו ית נביא בידא דמלכא 9 נסיב ית חרבא בידיה ותבר יתה 10 תקיף רוגוא
דמלכא בעברוהי

LESSON TEN

10.1 *The G Perfect: Roots III–Weak*

בָּנָא <i>bānā</i>	he built	בָּנוּ <i>bāno</i>	they (m) built
בָּנְתָה <i>bānāt</i>	she built	בָּנְאוּ <i>bānāʿā</i>	they (f) built
(בָּנִיתָ) <i>bānēt(ā)</i>	you (ms) built	בָּנִיתוֹן <i>bāneton</i>	you (mp) built
בָּנִיתָ <i>bānet</i>	you (fs) built	בָּנִיתִין <i>bāneten</i>	you (fp) built
(בָּנִיתִי) <i>bānēt(i)</i>	I built	בָּנִינוּ <i>bānēnā</i>	we built

In contrast to the paradigm of *katab*, note the alternate form with *-i* in the 1st pers. sing. (*bānet* or *bānēti*) and the 2nd pers. pl. endings *-ton/-ten* corresponding to *-tun/-tin*.

Bānā represents the normal type. There is also a less frequent stative type, inflected as follows (*ḥadi* to rejoice):

חָדִי <i>ḥadi</i>	חָדִיאוּ <i>ḥadīʿu</i> (or חָדִייוּ <i>ḥadīyu</i>)
חָדִיאתָ <i>ḥadīʿat</i>	חָדִיאתָ <i>ḥadīʿā</i>
(חָדִיתָ) <i>ḥadīt(ā)</i>	חָדִיתוֹן <i>ḥaditun</i>
חָדִיתָ <i>ḥadit</i>	חָדִיתִין <i>ḥaditin</i>
(חָדִיתִי) <i>ḥadīt(i)</i>	חָדִינוּ <i>ḥadīnā</i>

Note that the 2nd pers. pl. forms have the usual endings (*-tun/-tin*).

10.2 *Sentences with Adverbial Predicate*

Simple juxtaposition is used to form a sentence having a prepositional phrase or adverb as its predicate:

מַלְכָּא בְּהֵיכְלָא *Malkā bə-ḥekālā*. The King is in the palace.
 בְּרִיָּה בְּדִמְךָ *Bəreh tammān*. His son is there.

As these stand, they are not marked for tense. In isolation they are translated by the English present; in a given context, however, a past or future is often required. Such sentences may be made explicitly past tense by using the verb הָוָה *ḥawāh* to be:

הָוָה מַלְכָּא בְּהֵיכְלָא *Hawāh malkā bə-ḥekālā*. The king was in the palace.
 הָוָה בְּרִיָּה בְּדִמְךָ *Hawāh bəreh tammān*. His son was there.
 הָוָה בְּרִיָּה בְּקָרְתָּא *Hawāt bəratteh bə-qartā*. His daughter was in the city.

Vocabulary 10

Verbs:

אַתָּא	ʿatā	to come
בָּנָא	<i>bānā</i>	to build
הָוָה	<i>ḥawāh</i>	to be; with <i>lə-</i> ; to become
חָדִי	<i>ḥadi</i>	to rejoice
חָזָא	<i>ḥazā</i>	to see

מָנָא	<i>mānā</i>	to count
קָנָא	<i>qānā</i>	to acquire, purchase
קָרָא	<i>qārā</i>	to call, summon (<i>lā-</i>); to name (<i>x y: yāt šom x y</i>)
רָעָא	<i>rā'ā</i>	to pasture, tend
שָׂתִי	<i>šati</i>	to drink

Exercises

A.

1. ʔəto lə-karmánā. 2. Qəro lə-^cabdehon. 3. ʔān rə^cet yāt ^cānāk? 4. Qənénā yāt mānāyā tammān. 5. Mā qəno bənóhi bə-Miṣráyim? 6. Hədíʔu ^cal qinyānā di-qno tammān. 7. Šətinā yāt mayyā d-ihábat lánā. 8. Həzəti yāt madbəhā di-bnet tammān. 9. Qənəti karmā mim-madnaḥ lə-qartā. 10. Lā šətiʔu mim-me nahrā hāhuʔ.

1 אָתוּ לְכַרְמָנָא 2 קָרוּ לְעִבְדֵיהוֹן 3 אֲנִי רְעִיתִי יֵת עֲנֶךָ 4 קְנִינָא יֵת מְנִיא תְמֵן 5 מָא קְנוּ בְנוּהִי בְמִצְרַיִם
6 הָדִיאוּ עַל קְנִינָא דְקְנוּ תְמֵן 7 שְׂתִינָא יֵת מְנִיא דִּיהִבַּח לָנָא 8 הִזְתִּי יֵת מַדְבַּחַא דְבְנֵית תְמֵן 9 קְנִינֵי
כְרַמָּא מְמַדְנַח לְקָרְתָא 10 לֹא שְׂתִיאוּ מִמִּי נְהִרָא הָהוּא

B.

1 מְנֵן אֲתִיתוֹן 2 קְרִיתִי יֵת שׁוּם בְרִי יִצְחָק 3 רְעוּ יֵת בְעִירְהוֹן בְּמִישְׂרָא 4 מָא חִזִּיתוֹן מְבִרָא לְקָרְתָא
5 אָתוּ לְבֵיתִיהּ וְתִבְרוּ יֵת תְרַעִיהּ 6 קְרָא מְלַכָא לְנִבְיָא וְלֹא אַחָא 7 מֵן בְנָא יֵת בְתִיא אֵילִין 8 מְנוּ יֵת
אֵילִינֵי דְנִצְבוּ בְנִגְחָא 9 מְנַת יֵת מְנִיא דְעִבְדוּ בְנִהָא 10 יֵתִיב בְּאַרְעָא וְנִצְבֵּן תְמֵן כְרַמָּא

C.

1. Həwāh Šāʔul lə-malkā ^cal ^cammánā. 2. Lā həwāt bəratteh mib-bārā lə-betā. 3. Lā həwo bənóhi bəgo gabrayyā hāʔinnun. 4. ʔān həwet bə-yomā hāhuʔ? 5. Kol qirwehon mim-ma^carbā lə-ṭurayyā. 6. Qəret li-bnay, wə-lā ʔəto ləwāti. 7. Nəpálu kol bənáhā bi-qrābā hāhuʔ. 8. Malkuti miš-šippunā lə-nahrā. 9. Qəro lánā wə-lā dəhāqu bánā. 10. Pəlāhu yāteh kol yome malkuteh.

1 הָוָה שְׂאוּל לְמַלְכָא עַל עֲמָנָא 2 לֹא הָוֵת בְּרַתִּיהּ מִבְּרָא לְבֵיתָא 3 לֹא הָוּ בְנוּהִי בְגוּ גְבַרְיָא הָאִינוֹן
4 אֲנִי הָוִית בִּיּוֹמָא הָהוּא 5 כּוֹל קִרְוֵיהוֹן מִמִּעֲרַבָא לְטוּרְיָא 6 קְרִיתִי לְבְנֵי וְלֹא אָתוּ לֹחֲתִי 7 נְפִלוּ כּוֹל בְּנֵיהָא
8 בְּקִרְבָּא הָהוּא 9 מְלִכּוּתִי מִצִּיפּוּנָא לְנְהִרָא 10 פְּלָחוּ יֵתִיהּ כּוֹל יוֹמֵי מְלִכּוּתִיהּ

D.

1 הפכו ית קרתא ומסרו ית עמא בידא דמלכהון 2 אתא גברא ההוא למשכנה ושמרת יתיה ביה 3 לא
חזינא ית אתרא דבנא תמן ית מדבחא 4 אתאה נשי קרתא לותיה וסגידא קדמוהי 5 קראה להון
אמהתהון ולא אתו לותהון 6 נסיבו ית מניא דהוּו בדוכלא 7 הוּו כפנא בארעא ואבדו כל עמא
8 רעינא ית עננא על אפי טורא 9 ממן קניחא ית תורא הדין 10 תורתך בחקלי

LESSON ELEVEN

11.1 The G Perfect: Hollow and Geminate Roots

Verbs from both of these types of roots are inflected in the same way in the Perfect. The absence of accurate marking for consonant gemination in our texts prevents us from knowing whether the double consonant expected in the forms from geminate roots was preserved or not; our transcription assumes that it was.

(a) Hollow roots: קָם *qām* to arise

קָם	<i>qām</i>	קָמוּ/קָמוּ	<i>qāmu/qāmu</i>
קָמַת	<i>qāmat</i>	קָמָא/קָמָא	<i>qāmā/qāmā</i>
קָמַת(קָמַתָּא)	<i>qamt(ā)</i>	קָמַתוּן	<i>qamtun</i>
קָמַת	<i>qamt</i>	קָמַתִּין	<i>qamtin</i>
קָמַית	<i>qāmit</i>	קָמַנָּא	<i>qāmnā</i>

(b) Geminate roots: עָל/עָל *‘al/‘āl* to enter

עָל/עָל	<i>‘al/‘āl</i>	עָלוּ/עָלוּ	<i>‘allu/‘ālu</i>
עָלַת	<i>‘allat</i>	עָלָא/עָלָא	<i>‘allā/‘ālā</i>
עָלַת(עָלַתָּא)	<i>‘alt(ā)</i>	עָלַתוּן	<i>‘altun</i>
עָלַת	<i>‘alt</i>	עָלַתִּין	<i>‘altin</i>
עָלִית	<i>‘allit</i>	עָלִנָּא	<i>‘ālnā</i>

11.2 Stative Hollow Roots

A very rare stative type from Hollow roots is represented by מִית *mit* to die; attested forms are

מִית	<i>mit</i>	he died	מִיתוּ	<i>mītu</i>	they (m) died
מִיתַת	<i>mītat</i>	she died	מִיתְנָא	<i>mītnā</i>	we died

The verb סִיב *sib* (to grow old) has these forms attested:

סִיב/סִיב	<i>sib/seb</i>	he grew old	סִיבוּ	<i>sēbu</i>	they (m) grew old
סִיבַת	<i>sēbat</i>	she grew old			
סִיבִית	<i>sēbit</i>	I grew old			

11.3 Temporal Clauses with וְהוּא *wa-hwāh*

In imitation of Hebrew constructions with *wa-yhî*, a temporal clause or phrase may be inserted into a past tense narrative with *wa-hwāh*:

... וְהוּא בַצְפְּרָא וְנַפֵּק ... *wa-hwāh bə-ṣaprā u-npaq ...*
 and in the morning he went forth ...
 ... וְהוּא כִּד שְׁמַע יָת קָל בְּרִיָּה וְחָדִי ... *wa-hwāh kad šəma‘ yāt qāl bərah wa-ḥadi...*
 and when he heard his son's voice, he rejoiced ...

Note the obligatory *wə-* introducing the second clause in these examples; it has no translation value in English.

Vocabulary 11

Verbs:

דָּן	<i>dān</i> to judge.
דָּר	<i>dār</i> to sojourn.
מִית	<i>mit</i> to die.
סִיב/סֵב	<i>sib/seb</i> to grow old.
עָל/עָל	<i>ʿall/ʿāl</i> to enter (a place: <i>lə</i> -).
קָם	<i>qām</i> to arise, stand, stop.
שָׁרָא	<i>šarā</i> to come to a stop, set up camp, settle down.
תָּב	<i>tāb</i> to return, to/come back.

Nouns:

אִמָּא	<i>ʿimmā</i> (pl. אִמְהָתָא <i>ʿimmāhātā</i> ; f.) mother. Note that <i>ʿimmā</i> is used instead of <i>ʿimmi</i> for 'my mother'.
בֵּירָא	<i>berā</i> (pl. - <i>ayyā</i> ; f.) well, pit.
כּוֹכְבָא	<i>kokəbā</i> (pl. - <i>ayyā</i>) star.
מִלְתָּא	<i>millətā</i> (pl. מִלְלָא <i>millayyā</i> ; f.) word.
שָׁמַיָּא	<i>šəmayyā</i> (m. pl.) heaven, the sky.

Other:

בֵּין	<i>ben</i> (prep.; see §7.2) between; <i>ben x u-ben y</i> (or) <i>ben x lə-y</i> between x and y.
בִּסְטָר	<i>bi-štar</i> (prep.) beside, near.
בְּאַתְרָא דְ	<i>bātar də</i> - (conj.) after.
כַּד	<i>kad</i> (conj.) when.

Exercises

A.

1. Tābu lə-qartəhon. 2. Dān Šəmu³el yāt ʿammā. 3. ʿal lə-hekəlā wə-qām qədām malkā. 4. Dárnā bə-gawwəhon. 5. ʿətā lə-mešərə u-šrā beh, hu³ wə-ʿittətəh u-bnóhi wə-kol beteh. 6. Sib malkəhon u-mit. 7. Šəro bi-štar nahrā. 8. Tábat ʿittətā lə-bet ba^clah. 9. ʿān šəreton bə-leləyā hāhu³? 10. Mā ʿəbadtun ka mit malkəkon?

1 תָּבוּ לְקָרְתְּהוֹן 2 דָּן שְׁמוּאֵל יֵת עַמָּא 3 עַל לְהֵיכְלָא וְקָם קְדָם מַלְכָא 4 דָּרְנָא בְּנוֹהוֹן 5 אֵתְא
לְמֵישְׂרָא וּשְׂרָא בֵּיהּ הוּא וְאַתְתִּיהּ וּבְנוֹהִי וְכָל בֵּיתֶיהּ 6 סִיב מַלְכְּהוֹן וּמִית 7 שְׂרוּ בִּסְטָר נְהָרָא 8 תָּבַת
אֵתְתָא לְבֵית בְּעֵלְהָ 9 אֵן שְׂרִיתוֹן בְּלִילִיא הֵהוּא 10 מָא עַבְדְּתוֹן כַּד מִית מַלְכְּכוֹן

B.

- 1 לא תבית לעמי 2 מן דן ית גבריא 3 קמו בליליא ונפקו מקרתא 4 נשלית עד מערבא ודרית תמן
- 5 עלו לקרתנא וקשלו ית נביא 6 אן מיתו בנוהי 7 קם בצפרא וקרא לעלימיה 8 לא תבת אמיה ברמשא
- 9 הוה קרבא בינא וביניהון 10 תקיף רוגזיה בבריה וקם עלוהי וקשל יתיה

C.

1. kokəbe šəmayyā 2. kol kokəbayyā hā³illen 3. mille nəbiyā 4. mib-bārā lə-³atrā hāden.
5. bi-štar madbəḥā hāhu³ 6. kol malkūtāk 7. šom ³imməkon

1 כוכבי שמיא 2 כל כוכביא האילין 3 מילי נביא 4 מבדא לאתרא הדין 5 בסטר מדבחה ההוא
6 כל מלכותך 7 שום אמכון

D.

- 1 על אפי שמיא 2 בין עולימי לבין עולימוהי 3 בסטר בירא הדא 4 מי בירא ההיא 5 בנו כרמהון
6 מילי אימא 7 אמתא דאימיה

E.

1. Wa-hwāh kad ^cal lə-betā, wa-³əḥad yāt daššā bātərohi. 2. Wa-hwāh kad ³əto lə-turā, u-
bno tammān qartā, w-itību bah. 3. Wa-hwāh bə-yomayyā hā³innun, wa-^cəbad malkā
hāhu³ qərabā ^cimmánā.

1 והוא כד על לביתא ואחד ית דשא בתרוהי 2 והוא כד אתו לשורא ובנו תמן קרתא ויתיבו בה
3 והוא ביומיא האינון ועבד מלכא ההוא קרבא עמנא

F.

- 1 והוא כד קרו לבנוהי וקריבו לותיה וקמו קדמוהי 2 והוא בחר דמית בעלה ונפקת מקרתנא ותבת
לעמה 3 והוא כד לא נשרו ית פיתגמי קימא דגורנא עמהון ותקיף רוגונא בהון ועבדנא קרבא עמהון

LESSON TWELVE

12.1 *The Infinitive of G Verbs*

The basic pattern of the G Infinitive is *miqtal*:

כָּתַב *kətab*, inf. מִיכְתֵּב *miktab*
שָׁמַע *šama^c*, inf. מִישְׁמָע *mišma^c*
רָחַם *rəhem*, inf. מִירְחָם *mirham*
סָגַד *səged*, inf. מִסְגֵּד *misgad*.

Various adjustments must be made for the different root types:

- (a) I-*n*: the -*n*- is assimilated completely to the following consonant, which then appears doubled:

נָפַק *nəpaq*, inf. מִיפִּיֵּק *mippaq*.

Note the doubly irregular infinitive of

נָחַח *nəhat*, inf. מִיחָח *mehat*.

Also irregular, apparently from an alternate root *n-s-q*, is

סָלַק *səleq*, inf. מִיִּסֵּק *missaq*.

- (b) I-²*aleph*: the -²- is lost completely and the prefix is *me-*:

אָכַל ²*akal*, inf. מֵיכַל *mekal*;

אָמַר ²*amar*, inf. מֵימַר *memar*;

אָזַל ²*azal*, inf. מֵיזַל *mezal*.

- (c) I-^c*ayin*: several of these verbs show irregularities:

עָבַד ^c*abad*, inf. מֵעָבַד *ma^cbad*;

עָבַר ^c*abar*, inf. מֵיעָבַר *mi^cbar* or מֵיעִבֵּר *mi^cibar*;

עָרַק ^c*araq*, inf. מֵיעִרֵק *mi^craq*.

- (d) I-*y*: this is a very irregular group, some following I-*n* patterning, others following I-²:

יָתֵב *yəteb*, inf. מִיִּתֵּב *mittab*;

יָדַע *yəda^c*, inf. מִידָע *midda^c* or מֵידָע *meda^c*;

יָלַד *yəlad*, inf. מֵיִלַּד *melad*;

יָרַת *yəret*, inf. מֵירְתַּת *merat*.

The infinitive of יָחַב *yəhab* is based on the root *n-t-n*: מִיִּחָן *mittan*.

- (e) III-Weak: one type only:

בָּנָא *bənā*, inf. מִיבְנֵי *mibne*;

חָדַי *ħadi*, inf. מִיחְדֵי *miħde*.

- (f) Hollow: one type only:

קָם *qām*, inf. מִקָּם *məqām*;
 מִתּ *mit*, inf. מִמַּתּ *məmət*.

- (g) Geminate: rare, except for the verb

עַל *ʿal*, inf. מֵעַל *meʿal*.

- (h) Combining several root types are

אָתָא *ʾatā*, inf. מֵיָתִי *mete*;
 הָוָה *həwāh*, inf. מִהוּוֵי *mihwe*.

12.2 Uses of the Infinitive

The most frequent uses of the infinitive are

- (a) to express purpose, after any appropriate verb, with לַ
- lā*
- :-

קָרַבְתִּי לְמִסְגַּד קְרִיבִית לְמִסְגַּד קְרִיבִית לְמִסְגַּד *Qarēbit lə-misgad qədāmóhi*. I approached in order to bow down before him.

יָתִיבוּ לְמִיכָל *Yatibu lə-mekal*. They sat down to eat.

- (b) as a complement with such verbs as יָכִיל
- yākel*
- to be able, מָנַע
- mānaʿ*
- to prevent, שָׁבַק
- šəbaq*
- to allow. Note the following typical constructions:

לֹא יָכִילוּ לְמִיָּתֵב כְּחֵדָא *Lā yākīlu lə-mittab kaḥdā*. They were not able to dwell together.

מָנַע יָתְהוֹן מִלְמִיזָל *Mānaʿ yātəhon mīl-lə-mezal*. He prevented them from going.

שָׁבַק יָתְהוֹן לְמִיפָק *Šəbaq yātəhon lə-mippaq*. He allowed them to leave.

- (c) in imitation of Hebrew infin. cst. after
- wa-yhî*
- :

וָהוּוֵי בְּמִיזְלֵיהּ לְקָרְתָא וְהוּוֵי *Wa-hwāh bə-mezəleh lə-qartā u-mit*. While going to the city, he died.

- (d) as nouns (see the vocabulary).

Vocabulary 12

Verbs:

יָכִיל *yākel* to be able (see §12.2, above).

מָנַע *mānaʿ* to prevent, hinder (see §12.2, above).

Nouns:

מִיכָל *mekālā* (infin. as noun) food.

מִימָרָא *memārā* (cstr. *memar*) word, utterance; מִימָרָא דִּי *memārā da-Yy* the Word of the Lord the most frequent circumlocution for God; לְמִימָר *lə-memar* is used, like Hebrew *lēʾmōr*, to introduce a direct quotation.

Other:

- הַכֹּא *hākā* (adv.) here; הַלֵּלֵךְ *hālākā* hither, to this place; מִכֵּה *mik-kā* from here, hence.
 כַּחַדָּה *kaḥdā* (adv.) together, as one.
 לַחַדָּה *laḥdā* (adv.) very much, greatly.

Exercises

A.

1. Lā yəkīlu lə-miḥze. 2. Məna^cu yāti mil-lə-mibne betā. 3. ²əto hālākā lə-miqne bə^cirā. 4. Lā yəkélit li-mdān yātəhon. 5. Ləmā məna^t yāti mil-lə-mište yāt mayyā? 6. Nəḥātu lə-Misrāyim lə-miqne mekəlā tammān. 7. Yəkélit lə-miṭmar yāt bərah. 8. Šəbāqit yātāk lə-mittab hākā. 9. Lā yələlit lə-mizban yāt karmā. 10. Nəpāqu lə-ma^cbad qərābā ^cim malkā hāhu². 11. ^cállit lə-betā lə-mittan yāt kaspā lə-²immā. 12. Yəteb tammān lə-mittar yāt qinyānā. 13. Wa-hwāh bə-mittəbeh tammān, u-tqep laḥdā bi-b^cirā u-b-kaspā. 14. Wa-hwāh bə-mi^craqah mil-ləwāt ba^clah, u-rhātat lə-bet bərah.

- 1 לא יכילו למיחוי 2 מנעו יתי מלמבני ביהא 3 אהו הללכא למיקני בעירא 4 לא יכילית למידן
 5 למא מנעת יתי מלמישתי ית מיא 6 נחתו למצרים למיקני מיכלא תמן 7 יכילת למישמר ית ברה
 8 שבקית יתך למיתב הכא 9 לא יכילית למזבן ית כרמא 10 נפקו למעבד קרבא עם מלכא ההוא
 11 עלית לביהא למיתן ית כספא לאימא 12 יתיב תמן למישר ית קנינא 13 והוה במיתביה תמן ותקוף
 לחדא בבעירא ובכספא 14 והוה במיערקא מלוח בעלה ורהשת לבית ברה

B.

- 1 לא יכילנא למדר חמן 2 לא יכיל למימני ית כוכביא 3 קריבו למיעל למצרים 4 שבק יתהון
 לימתב לקרתהון 5 לא יכילו למיתב כחדא ארי נפישו לחדא 6 לא שבקו יתנא למישרי במישרא
 ההוא 7 לא יכיל למיהפך ית קרתהון 8 קמו למיסר ית עולימא 9 מנע יתי מלמיפתח ית תרעא
 10 שבק יתנא למיעבר ית ארעיה 11 קריבו לותנא למגור קים עימנא 12 לא יכילו למיחת למצרים
 13 והוה במיסקיה ממצרים ונטל לדרומא דארעא 14 נפקו למיזל לארעא דכנען ואתו לארעא דכנען

LESSON THIRTEEN

13.1 D (Pael) Verbs: the Perfect

All the verbs introduced up to this point have been G (Peal) verbs, consisting of the plain root plus the vowel pattern appropriate to the stem of the Perfect. There is a second type of verb, traditionally known as the Pael, characterized by the doubling of the middle radical. The Perfect of D verbs, as we shall designate them, is formed with the vowel pattern *qattel*. This is subject to modification with certain root types:

Sound roots:	פָּקִיד	<i>paqqed</i>	to command
	קָבִיל	<i>qabbel</i>	to receive
III-Guttural	שָׁבַח	<i>šabbah</i>	to praise
or III-r:	תָּבַר	<i>tabbar</i>	to break
III-Weak:	מָנִי	<i>manni</i>	to appoint
	שָׂוִי	<i>šawwi</i>	to place.

D verbs from roots II-Guttural are infrequent and usually have normal patterning, implying that the guttural was actually doubled (or, as the Hebrew grammars say, virtually doubled). Roots II-r are an exception: here one regularly finds simple -r- with the lengthening of the preceding -a- to -ā-:

	בָּרַךְ	<i>bārek</i>	to bless
	קָרַב	<i>qāreb</i>	to bring near, offer
	שָׂרַי	<i>šāri</i>	to begin.

Inflection of all these verbs in the Perfect is the same as that of a phonetically similar G verb; thus, e.g.,

(a) *qabbel* and *bārek* are inflected like *saleq*:

קָבִיל <i>qabbel</i>	קָבִילוּ <i>qabbīlu</i>	בָּרַךְ <i>bārek</i>	בָּרִיכוּ <i>bārīku</i>
קָבִילָה <i>qabbélat</i>	קָבִילָא <i>qabbīlā</i>	בָּרַכְתָּ <i>bārekat</i>	בָּרִיכָא <i>bārīkā</i>
קָבִילְתָּ <i>qabbélt(ā)</i>	קָבִילְתִּין <i>qabbeltun</i>	בָּרַכְתָּ <i>bārekt(ā)</i>	בָּרִיכְתִּין <i>bārektun</i>
קָבִילְתְּ <i>qabbélt</i>	קָבִילְתֵּין <i>qabbeltin</i>	בָּרַכְתְּ <i>bārekt</i>	בָּרִיכְתֵּין <i>bārektin</i>
קָבִילִית <i>qabbélit</i>	קָבִילְנָא <i>qabbélnā</i>	בָּרַכְתְּ <i>bārekit</i>	בָּרִיכְנָא <i>bāreknā</i>

(b) *šabbah* and *tabbar* are inflected like *katab*:

שָׁבַח <i>šabbah</i>	שָׁבְחוּ <i>šabbáhu</i>
שָׁבַחְתָּ <i>šabbáhat</i>	שָׁבַחְתָּ <i>šabbáhā</i>

(c) *manni* and *šāri* are inflected like *ḥadi*:

מָנִי <i>manni</i>	מָנִיאוּ <i>manní²u</i>
מָנִיאתָ <i>manní²at</i>	מָנִיאהָ <i>manní²a</i>
מָנִיתָ <i>mannít(ā)</i>	מָנִיתִין <i>mannitun</i>
מָנִיתְּ <i>mannit</i>	מָנִיתֵּין <i>mannitin</i>
מָנִיתְּ <i>mannít(i)</i>	מָנִינָא <i>mannínā</i>

13.2 *The Infinitive of D Verbs*

The basic pattern of the D Infinitive is *qattālā*:

קָבִיל	<i>qabbel</i> , inf.	קָבַלְא	<i>qabbālā</i>
שָׁבַח	<i>šabbah</i> , inf.	שָׁבַחְא	<i>šabbāhā</i>
בָּרַךְ	<i>bārek</i> , inf.	בָּרַכְא	<i>bārākā</i>
מָנִי	<i>manni</i> , inf.	מָנְאָה	<i>mannāʿā</i>
שָׂרִי	<i>šāri</i> , inf.	שָׂרְאָה	<i>šārāʿā</i>

When suffixes (with subject or object sense) are added to this form, or when the infinitive stands in construct relationship with a following noun (usually in a subject sense), the final *-ā* is replaced by *-ut-*:

קָבַלְוּתִי	<i>qabbāluti</i>	my receiving
” הָבַלְוּתִי	<i>habbālut</i>	Yy the Lord's destroying.

(A rare alternate form of the D infinitive is *qattole*.)

Vocabulary 13

Verbs:

בָּרַךְ	<i>bārek</i>	D to bless.
זָבַן	<i>zabben</i>	D to sell.
הָבִיל	<i>habbel</i>	D to destroy
מָלַל	<i>mallel</i>	D to speak (with: <i>ʿim</i>).
שָׁלַל	<i>šalli</i>	D to pray.
קָבִיל	<i>qabbel</i>	D to receive; <i>qabbel la-memar X</i> : to heed, obey X; <i>qabbel šəlotā</i> : to hear a prayer; <i>qabbel min</i> : to obey.
קָרַב	<i>qāreb</i>	D to bring, present, offer.
שָׁבַח	<i>šabbah</i>	D to praise.
שָׂוִי	<i>šawwi</i>	D to put, place, set, set up, make.
שָׂרִי	<i>šāri</i>	D to begin (+ inf. or participle).
תָּרַךְ	<i>tārek</i>	D to drive out, expel.

Nouns:

בִּרְכָתָא	<i>birkətā</i>	(pl. <i>-ātā</i>) blessing.
שְׁלוֹתָא	<i>šəlotā</i>	prayer.
קוּרְבָנָא	<i>qurbānā</i>	(pl. <i>-ayyā</i>) offering.

Prepositions:

לְקַדְמוּת	<i>la-qaddāmut</i>	(out) to meet.
מִסְעָר	<i>mis-sətar</i>	from beside.

Exercises

A

1. Qabbélat læ-memar ba^clah. 2. ^cal mā habbeltun yāt bāttānā? 3. Mallélit ^cimmeh tammān.
4. Bə-yad man zabbínu yāt ^culemā? 5. Šabbáhu yāt ³ittetā læ-malkā. 6. Bārek yāt bənóhi. 7. Qāribu yāt qurbānehon. 8. Šawwí³u yāteh malkā ^cəlehon. 9. Lā qabbel Yy yāt qurbāneh.
10. Šalli tammān bi-šmā da-Yy.

- 1 קבילת למימר בעלה 2 על מא חבילתון ית בתנא 3 מלילית עמיה תמן 4 ביד מן זבינו ית עולימא
- 5 שבו ית איתתא למלכא 6 בריך ית בנוהי 7 קריבו ית קורבניהון 8 שויאו יתיה מלכא עליהון 9 לא
- קביל יי ית קורבניה 10 צלי תמן בשמא דיי

B.

- 1 אן מלילת עים ברתוך 2 תריך יתהון מסטר בירא 3 על מא לא שבחחון יתיה 4 קבילו מן אמחון
- 5 שויאת ית לחמא קדם בנהא 6 חביל יי ית קרוי מישרא 7 קריבת ית ברה להיכלא 8 זבינא ית
- בעירנא 9 למא לא בריכת ית ברך 10 לא קביל יי ית צלותיה

C.

1. Nəpaq Yišhāq læ-šallā³ā bə-ḥaqlā. 2. ³əzal nəbiyā læ-qaddāmut malkā. 3. Dā birkətā d-ihab læ-^cammeh. 4. Wə-qabbel yāt šəlotah də-³amtā. 5. Lā qabbílu ^cammā læ-memar nəbiyā.
6. Šārí³u læ-mibne madbəḥā. 7. ³illen mille šəlotā də-šalli bə-yomā hāhu³. 8. Məná^cit yātəhon mil-lə-ḥabbālā yāt qartānā. 9. Tārékít yāt gabrā mil-ləwāti. 10. Lā yəkílu læ-tārākuteh. 11. Wa-hwāh bātar də-bārek yātəhon, u-mit.

- 1 נפק יצחק לצלאה בחקלא 2 אול נביא לקדמות מלכא 3 דא בירכתא דיהב לעמיה 4 וקביל ית
- צלוהא דאמתא 5 לא קבילו עמא למימר נביא 6 שריאו למבני מדבחה 7 אילין מילי צלוהא דצלי
- ביומא ההוא 8 מנעית יתהון מלחבלא ית קרתנא 9 תריכית ית גברא מלוחי 10 לא יכילו לתרכותיה
- 11 והוא בתר דברוך יתהון ומית

D.

- 1 שרא תמן קדם חבלות יי ית קירווא האינין 2 שריתי למללא עמהון 3 נשלית ית כספא ושויית יתיה
- בביתי 4 נחית לקדמותנא 5 שריאו למפרס ית משכניהון 6 שרי למשרי בין שורא ובין נהרא 7 למא לא
- קבילת ית צלותא דעברך 8 למא נסיבת ית ברכתי 9 שבק יתהון למחב בסטר חקליה 10 נסיבו ית
- קנינא וזבינו יתיה למצראי

LESSON FOURTEEN

14.1 *C (Aphel) Verbs: the Perfect*

A third type of verb is characterized in the Perfect by a prefixed ^ʔ*a-*. These verbs, traditionally known as Aphel verbs, usually stand in a causative (hence C) relationship to a corresponding G verb (if it is attested); e.g., G פָּלַח *pəlah* to serve → C אָפֵלֵחַ ^ʔ*aplah* to cause to serve, reduce to servitude. Transitive G verbs may thus become doubly transitive C verbs, requiring two direct objects. In practice, however, this is not too common, the C verb being construed usually as singly transitive. Various idiomatic uses will be indicated in the vocabularies as required.

The basic pattern of the C Perfect is ^ʔ*aqtel*:

אָפַרֵשׁ ^ʔ*apreš* to divide
אָלְבֵשׁ ^ʔ*albeš* to clothe.

As in D verbs, roots III-Guttural or III-*r* have *-a-* instead of *-e-* in the second syllable:

אָפֵלֵחַ ^ʔ*aplah* to subject
אָמְטַר ^ʔ*amtar* to cause rain to fall.

C verbs from roots III-Weak have final *-i*:

אָחַזִּי ^ʔ*ahzi* to show
אָלוּי ^ʔ*alwi* to accompany.

Inflection of these three types is exactly as expected from G and D parallels:

^ʔ*apreš*, ^ʔ*aprešat*, ^ʔ*aprešt(ā)*, . . . ; ^ʔ*aprišu*, ^ʔ*aprišā*, ^ʔ*apreštun*, . . .
^ʔ*aplah*, ^ʔ*aplahat*, ^ʔ*aplaht(ā)*, . . . ; ^ʔ*aplahu*, ^ʔ*aplahā*, ^ʔ*aplahun*, . . .
^ʔ*ahzi*, ^ʔ*ahziʔat*, ^ʔ*ahzít(ā)*, . . . ; ^ʔ*ahziʔu*, ^ʔ*ahziʔā*, ^ʔ*ahzitun*, . . .

14.2 *C Verbs: the Infinitive*

The basic form of the C Infinitive is ^ʔ*aqtālā*:

אָפַרְשָׁא ^ʔ*aprašā* אָפֵלְחָא ^ʔ*aplahā* אָחַזְאָא ^ʔ*ahzāʔā*.

As in the D infinitive, construct forms and presuffixal forms require *-ut-* in the place of the final *-ā*: e.g., אָפַרְשָׁאֻתִּי ^ʔ*aprašuteh*; אָפֵלְחָאֻתִּי ^ʔ*aplahuti*.

14.3 *The Interrogative הַ hə-*

Clauses may be converted to question form by prefixing the particle הַ *hə-*.
Combinatory rules:

- (a) *hə-* before consonant + *ə*; loss of *ə* except after Gutturals;
- (b) *hə-* elsewhere.

14.4 *The Inflection of אב ʿab and אח ʿah*

The nouns אב ʿab father and אח ʿah brother have the following singular forms with the pronominal suffixes:

אָבא ʿabbā	אָבוּנָא ʿabúnā	אָחִי ʿaḥi
אָבוּךְ ʿabuk	אָבוּכּוֹן ʿabukon	אָחוּךְ ʿaḥuk
אָבוּיִךְ ʿabúyik	אָבוּכּוֹיִן ʿabuken	אָחוּיִךְ ʿaḥúyik
אָבוּהִי ʿabúhi	אָבוּהוֹן ʿabuhon	etc.
אָבוּהָא ʿabúhā	אָבוּהֵיִן ʿabuhen	

The construct form of these two nouns is not normally used; 'the father of Abraham', for example, is expressed as אָבוּהִי דֵאָבְרָהָם ʿabúhi də-ʿabrāhām, using the construction mentioned in §9.4; this same construction is also used for אח ʿah. The plural of אב ʿab is אָבְהָתָא ʿabāhātā, inflected normally. The plural of אח ʿah is אָחַיָא ʿaḥayyā (with virtually doubled *h*); it shows the same irregularities with pronominal suffixes as are found in Hebrew:

אָחַי ʿaḥay	אָחַנָא ʿaḥánā
אָחַךְ ʿaḥāk	אָחַכּוֹן ʿaḥekon
אָחַיִךְ ʿaḥak	אָחַכּוֹיִן ʿaḥeken
אָחוּהִי ʿaḥóhi	אָחוּהוֹן ʿaḥehon
אָחוּהָא ʿaḥáhā	אָחוּהֵיִן ʿaḥehen

Vocabulary 14**Verbs:**

- אָחוּזִי ʿaḥzi C to show, cause to see.
 אָחוּסֵין ʿaḥsen C to take possession of (usually: the land); to bequeath, hand on (x to y: *yāt x lə-y* or *yāt y yāt x*).
 אָלוּי ʿalwi C to accompany.
 אָעֲבָר ʿaʿbar C to lead/take across.
 אָפְרֵשׁ ʿapreš C to divide, separate.
 אָפְלַח ʿaplah C to subject, reduce to servitude.
 אָקְדֵים ʿaqdem C to do something early or first (usually + *bə-šaprā*, followed by a second coordinate verb: e.g., וְאָקְדֵים בְּצַפְרָא וְנָפַק *wə-ʿaqdem bə-šaprā u-npaq* and he went forth early in the morning); the verb alone may mean 'to go early'.
 אָשְׁכַח ʿaškah C to find, come upon.
 אָשְׁקִי ʿašqi C to cause to drink; to water (e.g., animals).
 אָטַע *təʿā* G to wander, go astray; אָטַעִי ʿatʿi C to lead astray.

Nouns:

- אָחְסָנְתָא ʿaḥsānətā possession, inheritance.
 אָמְרָא *hamrā* wine.

- חֹשֶׁךְ *ḥəšokā* darkness.
 יַמָּאָה *yəməmā* daylight.
 נְהוֹרָא *nəhorā* light.

Exercises

A.

1. Rədap bātar ʔəbúhi. 2. ha-ʔəkalt yāt mekal ʔəḥúyik? 3. Nəṭáru yāt dəhab ʔəbuhon. 4. Rəḥátat lə-qaddāmut ʔəbúhā. 5. ʔillen pitgāme ʔəbāhātánā.

1 רֹדֵף בְּתָר אֲבוּהִי 2 הֶאֱכַלְתָּ יֵת מִכֶּל אַחוּיִךְ 3 נִטְרוּ יֵת דְּהַב אֲבוּהוֹן 4 רְחַטְתָּ לְקַדְמוֹת אֲבוּהִיא
 5 אֵילִין פִּתְגָמֵי אֲבָהֵהֶנָּא

B.

1 מסרו ית אחוהון 2 גורית קים עם אחוהי 3 השבקתון ית אחוכון 4 דחילית לחדא מן קדם אחי
 5 למא קטלת ית בר אחוהי דאבוך

C.

1. ʔəténā lə-ʔəḥsānā yāt ʔar^cā. 2. ʔaqdímu wa-ʔəzálu lə-hekəlā. 3. ʔapreš Yy ben ḥəšokā u-ben nəhorā. 4. ʔapláḥu Mišrā^e yāt bəne Yísrā³el. 5. Lā yəkélit lə-ʔəškāhā yāt ḥamrā. 6. ʔa^cbar yāt ^cammā yāt nahrā. 7. ʔəḥzi yāteh yāt kokəbe šəmayyā. 8. ʔalwí²u yātəhon ^cad nahrā. 9. Qərá Yy li-nhorā yəməmā wə-la-ḥšokā qərá leləyā. 10. ʔəšqí²ā yāt ʔəbuhən yāt ḥamrā. 11. ṭə^cāt ʔamtah bə-madbərə. 12. Ləmə ʔat^cit yāt ^cammi? 13. ʔaqdəmit bə-šaprā u-mallélit ^cim ʔabbā.

1 אֲתִינָא לְאַחְסָנָא יֵת אֲרַעָא 2 אֲקַדְיְמוּ וְאֲזָלוּ לְהֵיכְלָא 3 אֲפְרִישׁ יֵי בִין חֹשֶׁכָא וּבִין נְהוֹרָא 4 אֲפְלָחוּ
 מִצְרָאֵי יֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 5 לֹא יִכְלִית לְאַשְׁכְּחָא יֵת חֲמְרָא 6 אֲעֵבֵר יֵת עֲמָא יֵת נְהָרָא 7 אַחוּי יֵתִיה
 יֵת כּוֹכְבֵי שְׁמַיָא 8 אֲלוּיָאוּ יֵתִהוֹן עַד נְהָרָא 9 קְרָא יֵי לְנְהוֹרָא יֵמָמָא וְלְחֹשֶׁכָא קְרָא לִילִיָא 10 אֲשְׁקִיאָה
 יֵת אֲבוּהִין יֵת חֲמְרָא 11 טַעַת אַמְתָּה בְּמַדְבְּרָא 12 לְמָא אֲשַׁעִית יֵת עַמִּי 13 אֲקַדְיְמִית בְּצַפְרָא וּמְלִילִית
 עִם אֲבָא

D.

1 למא חבילתון ית אחסנת אבוכון 2 זבינית ית חמרא הדין לאחוך 3 לא יכילו למעבר ית נהרא
 בחשוכא 4 מן אעבר יתכון בארעא 5 למא אפלחתון ית עמיה 6 שריאו לאשקאה ית גמליהון
 7 אשכחנא ית מדבחא דשוי תמן 8 אשמע יתהון ית מילי ברכתיה 9 על מא לא קריבתון ית קורבנכון
 10 ודא צלותא דצלי מלכא ביומא ההוא 11 לא שבק יתנא לאלואותכון 12 מנעו יתי מלאשקאה ית עני

LESSON FIFTEEN

15.1 C Verbs: the Perfect (continued)

Further modifications for various root types:

- (a) Verbs from roots I-*n* show regular assimilation of the *n*:

G נָפַק *nəpaq* → C אָפֵּק ^ʔ*appeq* to bring/lead/take forth.

Also to this group belongs

G סָלַק *səleq* → C אָסֵּק ^ʔ*asseq* to lead/bring/take up.

The C verb corresponding to G נָחַת *nəhat* (with II-Gutt.) has alternate forms:

C אָחַת ^ʔ*aḥet* (with *ḥ* virtually doubled) or C אָחַת ^ʔ*aḥet* (inflected like the following type) to bring/lead/take down.

- (b) C verbs from Hollow roots have the following forms:

G מָיַת *mit* → C אָמַת ^ʔ*amet* to put to death, kill;

G קָמַת *qām* → C אָקַמַת ^ʔ*aqem* to establish;

G תָּבַת *tāb* → C אָתַב ^ʔ*ateb* to bring/lead/take back.

- (c) C verbs from most roots I-^ʔ and I-*y* have initial ^ʔ*o*-:

G אָכַל *akal* → C אוֹכַל ^ʔ*okel* to feed, cause to eat;

G יָתַב *yateb* → C אוֹתַב ^ʔ*oteb* to cause to dwell, settle.

The C verb corresponding to G יָדַע *yada^c* is regularly הוֹדַע *hoda^c* (to inform, cause to know), but אוֹדַע *oda^c* is also found.

From a root I-*y* and III-Weak there is אוֹחַי ^ʔ*oḥi* to hurry, hasten.

The C verb corresponding to G אָתַב ^ʔ*aṭā* varies in form from text to text: אָיַת ^ʔ*ayti* or אִיַת ^ʔ*eti* to bring.

- (d) The C verb corresponding to G אָלַע ^c*al* (to enter) varies between אָעַל ^ʔ*a^cel* (with ^c virtually doubled) and אַעַל ^ʔ*a^cel* (Hollow root type).

None of these forms offers any difficulty in inflection, which is determined by the final stem syllable:

like ^ʔ*apreš*: ^ʔ*apreq*, ^ʔ*asseq*, ^ʔ*aḥet/ḥet*, ^ʔ*amet*, ^ʔ*aqem*, ^ʔ*ateb*, ^ʔ*oteb*, ^ʔ*okel*, ^ʔ*a^cel/ḥ^cel*;

like ^ʔ*aplah*: *hoda^c/oda^c*;

like ^ʔ*aḥzi*: ^ʔ*oḥi*, ^ʔ*ayti/eti*.

The infinitives of the preceding types are as follows:

אָפּעק ^ʔ appeq	אָפּפּאַקאַ ^ʔ appāqā	אָדע ^ʔ oda ^c	אָדע ^ʔ odā ^c ā
אָסעק ^ʔ asseq	אָספּאַקאַ ^ʔ assāqā	אָהי ^ʔ ohi	אָהאַ ^ʔ ohā ^ʔ ā
אָהעט ^ʔ ahet	אָהאַטאַ ^ʔ ahātā	אָיטי ^ʔ ayti	אָיטאַ ^ʔ aytā ^ʔ ā
אָמעט ^ʔ amet	אָמאַטאַ ^ʔ amātā	אָטעב ^ʔ oteb	אָטעבאַ ^ʔ otābā
אָקעם ^ʔ aqem	אָקאַמאַ ^ʔ aqāmā	אָקעל ^ʔ okel	אָקאַלאַ ^ʔ okālā
אָטעב ^ʔ ateb	אָטעבאַ ^ʔ atābā	אָעל ^ʔ a ^c el	אָעאַלאַ ^ʔ a ^c ālā

Vocabulary 15

Verbs:

- אָיטי ^ʔayti C to bring; to cause to come.
 הָדע ^ʔhoda^c C to inform (someone: *yāt*) of/about (something: *yāt*).
 אָהי ^ʔohi C to hurry, go hurriedly; to hurry (to do: *lə-* + infinitive).
 אָטעב ^ʔoteb C to cause to settle.
 אָמעט ^ʔamet C to cause to die, put to death.
 אָהעט/אָהעט ^ʔahet/^ʔahet C to bring/lead/send down.
 אָפּעק ^ʔappeq C to bring/lead/send forth; to produce.
 אָסעק ^ʔasseq C to bring/lead/send up.
 אָעל ^ʔa^cel C to bring/lead/take in; to cause to enter.
 אָקעם ^ʔaqem C to set up, establish; to cause to stand, station.
 אָטעב ^ʔateb C to bring/lead/send back; to answer (a person: *yāt*).

Nouns:

- אָנגאַדאַ ^ʔizgaddā (pl. -*ayyā*) (ordinary) messenger.
 מַאָטאַשאַ ^ʔmaktāšā (cst. *maktāš*; pl. -*ayyā*) plague, affliction.
 מַלְאַכַּא ^ʔmal^ʔakā (pl. -*ayyā*) angel, divine messenger.

Exercises

A.

- ^ʔappíqu *yāteh* *lə-mib-bārā* *lə-qartā* *wa-^ʔəmítu* *yāteh* *tammān*. 2. *Wa-^ʔaqem* *yāt* *gubrayyā* *tammān* *lə-mittar* *yāt* *qinyānā*. 3. *Wa-hwāh* *bātar* *di-tqep* *kapnā*, *wə-^ʔahet* *yāt* *bənohi* *lə-Miṣráyim* *lə-mizban* *mekəlā* *mit-tammān*. 4. *Wa-^ʔateb* *yāt* ^ʔəbúhi *wa-^ʔəmar*: *Lā* ^ʔa^cíti *yāt* ^ʔahay. 5. *Wa-^ʔətíbā* *yāt* *bənehen* *lə-qartā*. 6. ^ʔasseq *Yy* *yātánā* *me-^ʔar^cā* *də-Miṣráyim* *wə-^ʔoteb* *yātánā* *bə-^ʔar^cā* *hādā*. 7. ^ʔohi ^ʔizgaddā *lə-hoda^cā* *yāt* *malkā* *yāt* *pitgāmā* *hāden*. 8. *ləmā* ^ʔaytitun *yāt* *maktāšā* *hāden* ^ʔəlánā? 9. ^ʔa^cel *yātəhon* *lə-hekəlā* *wa-^ʔaqem* *yātəhon* *qədām* *malkā*. 10. ^ʔohi^ʔat ^ʔittətəh *lə-ma^cbad* *yāt* *mekəlā*. 11. *Dānu* *yāt* ^ʔulemā *wa-^ʔəmítu* *yāteh*. 12. ^ʔappéqit *yāt* ^ʔabdi *mib-betā*. 13. *Ləmā* ^ʔa^celtun *yāt* ^ʔizgaddayyā *hā^ʔillen* *lə-qartánā*? 14. ^ʔoteb *yāt* ^ʔammā *bə-qirwe* *mešərá*. 15. ^ʔohit *lə-mezal* *lə-mib-bārā* *lə-qaddāmutəhon*. 16. *Yəhábit* *ləkon* *yāt* ^ʔar^cā *hādā* *lə-^ʔaḥsānutah*. 17. *Šəma^c* *yāt* *pitgāmay* *wə-lā* ^ʔoteb *yāti*. 18. ^ʔaqem *Yy* *yāt* *qəyāmā* *hāden* ^ʔimmánā *wə-^cim* *bənánā*. 19. ^ʔaqdémat *bə-šaprā* *wə-^ʔohi^ʔat* *lə-^ʔaškāhā* *yāt* *ba^clah*. 20. *Wa-hwāh* *kad* *təqep* *maktāšā* *u-^ʔmítu* *kol* ^ʔammā.

1 אֶפְיָקוּ יִתְּיָה לַמְּבָרָא לְקַרְתָּא וְאִמְיָתוּ יִתְּיָה תְּמֵן 2 וְאֶקְיָם יִתְּ גּוֹבְרָיָא תְּמֵן לְמִשְׁרָא יִתְּ קִנְיָנָא 3 וְהָוָה בְּתָר
 דְּתַקִּיף כְּפִנָּא וְאִחִית יִתְּ בְּנוּהֵי לְמִצְרִים לְמוֹזְבֵן מִיכְלָא מִתְּמֵן 4 וְאִתְּיָב יִתְּ אֲבוּהֵי וְאִמְרָא לֹא אֲשַׁעִיתִי יִתְּ אֲחֵי
 5 וְאִתְּיָבָא יִתְּ בְּנֵיהֶין לְקַרְתָּא 6 אֲסִיק יִתְּ יִתְּנָא מְאָרְעָא דְּמִצְרִים וְאִתְּיָב יִתְּנָא בְּאֲרַעָא 7 אִוְחֵי אֲוִגְדָּא
 לְהוֹדְעָא יִתְּ מְלַכָּא יִתְּ פִתְגָמָא הֵדִין 8 לְמָא אִיתְּיָתוֹן יִתְּ מִכְתְּשָׂא הֵדִין עֵלְנָא 9 אֲעִיל יִתְּיָתוֹן לְהִיכְלָא
 וְאֶקְיָם יִתְּיָתוֹן קָדָם מְלַכָּא 10 אִוְחִיאַת אִתְּתִיָּה לְמַעְבָּד יִתְּ מִיכְלָא 11 דְּנוּ יִתְּ עוֹלִימָא וְאִמְיָתוּ יִתְּיָה
 12 אֶפְיָקִית יִתְּ עֵבְדֵי מִבֵּיתָא 13 לְמָא אֲעִילָתוֹן יִתְּ אֲוִגְדָּא הֵאִילִין לְקַרְתָּנָא 14 אִוְתְּיָב יִתְּ עֵמָא בְּקִרְוֵי
 מִישְׂרָא 15 אִוְחִית לְמִיזֵל לְמְבָרָא לְקַדְמוֹתָתוֹן 16 יִתְּיָבִית לְכּוֹן יִתְּ אֲרַעָא הֵדָּא לְאַחְסוֹתָתָה 17 שְׁמַע יִתְּ
 פִתְגָמֵי וְלֹא אֲתְּיָב יִתְּיָ 18 אֶקְיָם יִתְּ יִתְּ קִימָא הֵדִין עֵמָנָא וְעַם בְּנָנָא 19 אֶקְדִימָת בְּצַפְרָא וְאִוְחִיאַת לְאַשְׁכְּחָא
 יִתְּ בְּעֵלָה 20 וְהָוָה כֹּד תַּקִּיף מִכְתְּשָׂא וּמִיָּתוּ כֹּל עֵמָא

B.

1 אִיתְּיָאוּ יִתְּ חִמְרָא הֵדִין מִדְּרוּמָא 2 וְאִלוֹיָאוּ יִתְּיָה מְלַאכִיא לְמְבָרָא לְקַרְתָּא 3 סִיב לְחַדָּא וְלֹא יִכִּיל
 לְאִוְחָאָה 4 אֲסִיקוּ יִתְּיָה מִתְּמֵן עִם אַחְוָהֵי 5 לְמָא אִמְיָת יִתְּ אֲוִגְדֵי מְלַכָּא הֵוָּה

LESSON SIXTEEN

16.1 *The Absolute State*

Summary table of nouns states:

		MASCULINE	FEMININE	FEM. ABSTRACT
SINGULAR	Absolute	פִּתְגָּם <i>pitgām</i>	מַלְכָּה <i>malkā</i>	מַלְכּוּ <i>malkū</i>
	Construct	פִּתְגָּם <i>pitgām</i>	מַלְכָּת <i>malkat</i>	מַלְכּוּת <i>malkut</i>
	Emphatic	פִּתְגָּמָה <i>pitgāmā</i>	מַלְכָּתָה <i>malkatā</i>	מַלְכּוּתָה <i>malkutā</i>
PLURAL	Absolute	פִּתְגָּמִין <i>pitgāmin</i>	מַלְכָּן <i>malkān</i>	
	Construct	פִּתְגָּמֵי <i>pitgāme</i>	מַלְכָּת <i>malkāt</i>	
	Emphatic	פִּתְגָּמַיִיָּה <i>pitgāmayyā</i>	מַלְכָּתָה <i>malkātā</i>	

Note the following features of the form of the absolute state:

Masc. sing: the *-ā* of the emphatic form is dropped. The absolute form is therefore identical to the construct form, including the irregularities discussed in §9.3.

Masc. pl.: the *-ayyā* of the emphatic form is replaced by *-in*.

Fem. sing.: the *-(a)tā* of the emphatic is replaced by *-ā*. Feminine nouns in *-utā*, *-itā*, and *-otā* simply drop the *-tā*: מַלְכּוּתָה *malkutā* → מַלְכּוּ *malkū*; שְׁלוֹתָה *šəlotā* → שְׁלוֹ *šəlo*. Cf. the forms אִתּוֹ *ʾittu* and אִמּוֹ *ʾamhu* already introduced.

Fem. pl.: the *-ātā* of the emphatic form is replaced by *-ān*.

The distinction between the use of the emphatic and absolute forms is a difficult problem. In general, the following rules will account for the vast majority of occurrences:

(a) In the plural, emphatic and absolute correspond to definite and indefinite respectively in English: פִּתְגָּמַיִיָּה *pitgāmayyā* the words; פִּתְגָּמִין *pitgāmin* words.

(b) In the singular the situation is much more complicated:

(1) Collective nouns, singular in form but plural in meaning, imitate the use of the plural: אָמָה *ʾammā* the people, the nation; אָם *ʾam* a people, a nation.

(2) Nouns used in a generic sense usually occur only in the emphatic form: נְהוֹרָה *nəhorā* light; חֹשֶׁךְ *ħəšokā* darkness.

(3) Otherwise—and this includes the majority of nouns—the emphatic form is used for both the definite and the indefinite noun, providing that by indefinite we mean ‘a single, specific, previously unmentioned x’. Thus, פִּתְגָּמָה *pitgāmā* the word, a word; מִדְּבַחָה *madbəḥā* the altar, an altar.

But the absolute form may also be used for the indefinite, especially if the sense is ‘any, any . . . at all’. It thus tends to occur commonly with certain classes of words (e.g., גַּבָּר *gabar* any man = anyone) and in certain types of constructions, especially

negations and adverbial phrases (e.g., בצלּוֹ *bi-slo* in prayer).

The foregoing rules are subject to some exceptions, usually idiomatic with given lexical items. Also, the distinction between the generic and collective uses of a noun is often blurred, with resulting inconsistency in usage.

15.2 The Cardinal Numbers (1–10)

The cardinal numbers from one to ten have separate forms for modifying masculine and feminine nouns:

	with masculine nouns	with feminine nouns
one	הָדַד <i>had</i>	הָדָדָא <i>hadā</i>
two	תָּרֵינַן <i>tāren</i>	תָּרֵינָא <i>tarten</i>
three	תְּלָתָא <i>tālātāh</i>	תְּלָתָא <i>tālāt</i>
four	אַרְבַּעַה <i>ʿarbāʿāh</i>	אַרְבַּעַה <i>ʿarbaʿ</i>
five	חַמְשָׁא <i>hamšāh</i>	חַמְשָׁא <i>həmeš</i>
six	שִׁטָּא <i>šittāh</i>	שִׁטָּא <i>šet</i>
seven	שִׁבְעָה/שִׁבְעָה <i>šabʿāh/šibʿāh</i>	שִׁבְעָה <i>šabaʿ</i>
eight	תְּמַנְיָא <i>təmanəyāh</i>	תְּמַנְיָא <i>təmāne</i>
nine	תִּשְׁעָה <i>tišʿāh</i>	תִּשְׁעָה <i>təšaʿ</i>
ten	עָסְרָה <i>ʿasrāh</i>	עָסְרָה <i>ʿasar</i>

The forms which modify masc. nouns are normally spelled with final ה (rather than א), a relic of an older orthography. The numbers from 'two' onward are usually followed by the absolute plural form of the noun: חַמְשָׁא גַבְרִין *hamšāh gabrin* five men; חַמְשָׁא נְשִׁין *həmeš nəšin* five women; חַמְשָׁא תּוֹרָן *həmeš torān* five cows. The emphatic form is used, however, when a definite sense is required: חַמְשָׁא גַבְרַיָּא *hamšāh gabrayyā* the five men; חַמְשָׁא נְשִׁיָּא *həmeš nəšayyā* the five women. The number 'one' follows its noun, which usually stands in the *emphatic* form: קָרְתָא הָדָא *qartā hadā* one city; גַּמְלָא הָדַד *gamlā had* one camel. The absolute form of the noun is occasionally also found.

Vocabulary 16

Verb:

יָלִיד *yaled* (infin. מֵילִיד *melad*) G to bear (a child); אָוִלִיד *ʿoled* C to beget.

Noun:

שָׂטָא *šattā* (f.; pl. שְׂנַיָּא *šənayyā*) year.

Exercises

A.

1 שתא חדא 2 ברא חד וברתא חדא 3 תרין אוגדין 4 תרתין קרוין 5 שבעה מכתשין 6 תלתא מלאכין
7 תרין נהורין 8 תמניה אחין 9 תרתין ברכן 10 תלת ביריא 11 ארבעה יומין 12 עסרה כוכבין

13 חמשה חקלין 14 חמשה עולימין 15 חמיש עולימן 16 שבע נשין 17 תמני שנין 18 תשע תורין
19 שיתה שמהן 20 שית אתנן

B.

1. Həwo lə-³abrām ⁶ān wə-torin wa-ḥmārin wə-⁶abdin wə-³amhān wa-³ətānān wə-gamlin.
2. Šəlah ləwāteh ³izgaddin. 3. ³oled bənin u-bnān. 4. Lā ³əmítu gəbar bə-šattā hāhi³. 5. Lā ³əmárit leh pitgāmā ḥad. 6. ³əqímu gabrin ⁶əlóhi lə-mittar yāteh. 7. Šəlah maktāšin ⁶əlehon.
8. Ḥədi kad ḥəzā yāt bərə d-ilédāt leh ³ittəteh. 9. ³aytīt leh ⁶abdin wə-gamlin. 10. ³aḥet təren ⁶ulemin lə-nahrā la-³ətābā mayyā mit-tammān. 11. ³apreš benānā u-benehon, wə-³oteb yātəhon tammān. 12. Məna⁶ yātəhon mil-lə-qārābā qurbānin. 13. Ḥabbélnā yāt ḥəmeš qirwayyā. 14. Zabbénit təren torin la-³əḥúhi da-³əbúhi. 15. Bəno tammān təlātāh madbəḥin. 16. Yətíbu tammān ⁶əsar šənin.

1 הוּ לְאַבְרָם עֵן וְתוֹרִין וְחַמְרִין וְעַבְדִּין וְאַמְהָן וְאַתְנָן וְגַמְלִין 2 שְׁלַח לְוֹתִיָּה אֲוֹגְדִין 3 אֲוֹלִיד בְּנִין וּבָנָן 4 לֹא
אֲמִיתוּ גְבַר בְּשָׂחָא הֵיזֵיא 5 לֹא אֲמָרִית לִיָּה פִתְגָמָא אֵד 6 אֲקִימוּ גְבָרִין עֲלוּהִי לְמִישֵׁר יִתִּיָּה 7 שְׁלַח
מִכְתָּשִׁין עֲלִיָּהוּן 8 חָדִי כָד חִזָּא יֵת בְּרָא דִילִידֵת לִיָּה אֲתִתִּיָּה 9 אִיתִית לִיָּה עֲבָרִין וְגַמְלִין 10 אֲחִית תְּרִין
עוֹלִימִין לְנִהָרָא לְאַתְבָּא מֵאֵי מַתְמָן 11 אֲפָרִישׁ בִּינָא וּבִינִיהוּן וְאוּתִיב יִתְהוּן תְּמָן 12 מְנַע יִתְהִין מִלְקָרְבָא
קוֹרְבָנִין 13 חֲבִילָנָא יֵת חֲמִישׁ קְרוּיָא 14 זְבִינִית תְּרִין תוֹרִין לְאַחֻוּהִי דְאַבְוּהִי 15 בְּנוּ תְּמָן תְּלַתָּה מְדַבְּחִין
16 יִתִּיבוּ תְּמָן עֶסֶר שְׁנִין

LESSON SEVENTEEN

17.1 Adjectives

Adjectives occur in all three states, masculine and feminine. Thus, for שפיר *šappir*- (good, beautiful):

	MASCULINE		FEMININE	
	SINGULAR	PLURAL	SINGULAR	PLURAL
Absolute	שפיר <i>šappir</i>	שפירין <i>šappirin</i>	שפירָא <i>šappirā</i>	שפירָאן <i>šappirān</i>
Construct	שפיר <i>šappir</i>	שפירי <i>šappire</i>	שפירַת <i>šappirat</i>	שפירַת <i>šappirāt</i>
Emphatic	שפירָא <i>šappirā</i>	שפירָא <i>šappirayyā</i>	שפירַתָּא <i>šappirātā</i>	שפירַתָּא <i>šappirātā</i>

An attributive, or modifying, adjective follows its noun and agrees with it in number, gender, and state (except for the construct; see below).

- שפירָא עולימָא *ulemā šappirā* the handsome youth
- שפירַתָּא עולימַתָּא *ulemātā šappirātā* the beautiful girl
- שפירָא עמָא *ammā saggi'ā* the numerous people
- שפירָא עמ *am saggi* a numerous people
- שפירָא נשיָא *nəšayyā ṭābātā* the good woman
- שפירָא גבריָא *gabrayyā ṭābayyā* the good men.

A predicate adjective always stands in the absolute state and agrees with its noun in number and gender:

- שפיר מלכָא *Malkā ṭāb*. The king is good.
- שפירַת מלכַתָּא *Malkātā ṭābā*. The queen is good.

An attributive adjective modifying either noun in a construct phrase must stand after the whole phrase:

- שפירַת מלכָא בישָא *abde malkā bišā* the servants of the wicked king
- שפירַת מלכָא בישָא *abde malkā bišayyā* the wicked servants of the king.

The construct state of adjectives is used only with a following qualifying noun, as in

- שפירַת חזו *ittatā šappirat hēzu* a woman beautiful in appearance.

Many adjectives have corresponding stative G verbs; the more important of these are noted in the vocabularies.

Vocabulary 17

Noun:

- עין *enā* (f.; pl. עיניָא *enayyā*) eye; well, spring; בְּעֵינֵי *bə-ene* in the eyes of, in the opinion of.

Adjectives:

- ביש *biš* bad, evil, wicked; בַּעַשׂ *bəʿeš* G to be/become/seem bad.
 זעיר *zəʿer* small.
 חדת *ḥadat* new (f. abs. חֲדָתָא *ḥadtā*; emph. m. חֲדָתָא *ḥadtā*, f. חֲדָתָא *ḥadattā*).
 חייב *ḥayyāb* wicked, evil, guilty of crime.
 חכים *ḥakkim* wise, clever.
 טוב *tāb* good, just, pleasant.
 סגיי *saggi* many, much, numerous; note: a final א reappears when any ending is added, e.g., סגייא *saggiʿā*, סגייא *saggiʿin*; סגיי *saggi* G to be/become numerous.
 עתיר *ʿattir* rich; עֲתִיר *ʿatar* G to be/become rich.
 רב *rab* great, big, important (sing. abs. f. רַבָּא *rabbā*; emph. m. רַבָּא *rabbā*, f. רַבָּתָא *rabbatā*; pl. emph. m. רַבְרַבָּיָא *rabrəbbyā*, f. רַבְרַבָּתָא *rabrəbātā*; abs. m. רַבְרַבִּין *rabrəbin*, f. רַבְרַבָּן *rabrəbān*). As a noun רַבָּא *rabbā* (pl. רַבְרַבָּיָא *rabrəbbyā*) means 'leader, prince, high official'.
 שפיר *šappir* beautiful, handsome, excellent; שֻׁפֵּר *šəpar* G to be/become good.

Exercises

A.

1. šattā ṭābətā 2. birkətā rabbətā 3. qartā ḥədattā 4. šəbaʿ šənin ṭābān 5. nəhorayyā rabrəbayyā 6. memərā bišā 7. maktāšā rabbā 8. berā zəʿerətā 9. kokəbā šappirā 10. qurbānin saggiʿin.

1 שְׂתָא טַבְתָּא 2 בִּרְכַתָּא רַבְתָּא 3 קְרַתָּא חֲדָתָא 4 שְׂבַע שְׁנִין טַבְנִין 5 נְהוֹרָיָא רַבְרַבָּיָא 6 מִמְרָא בִישָׁא
7 מְכַתְּשָׁא רַבָּא 8 בִירָא זְעִירָתָא 9 כּוּכְבָּא שְׁפִירָא 10 קוּרְבַנִין סַגִּיָּין

B.

1 קרביא רברביא 2 מדבחה חדתא 3 כרמא זעירא 4 מכתשין סגייא 5 חמרא חדתא 6 שמהן רברבין
7 אחרא בישא 8 מגין שפירין 9 בן שפירן 10 מלכותא רבחה

C.

1. ʿálnā lə-tarʿā rabbā də-qartā. 2. Man ʿəbad yāt mānā šappirā hāden? 3. Bəʿeš pitgām nəbiyā bə-ʿene malkā. 4. Millekon ṭābān laḥdā. 5. Gəzar qəyām ḥədat ʿimməhon. 6. Šəpar memar ʿizgaddā bə-ʿene malkətā. 7. ʿəmítu yāt ʿizgaddayyā ḥayyābayyā. 8. ʿəteb wa-ʿəmar: Šappirin pitgāmak bə-ʿenay. 9. ʿəqémat yāt ʿulemā bišā qədām ʿəbúhi. 10. ʿappíqu yāt gabrayyā bišayyā mig-gawwəhon. 11. ʿaytíʿat yāt ʿulemā zəʿerā ləwāt nəbiyā bə-hekələ. 12. ʿapréšit ben ṭābayyā u-ben bišayyā. 13. ʿaḥzi yātəhon yāt ʿarʿā šappirətā. 14. Šawwi yātánā ʿam saggi bə-ʿarʿā. 15. ʿoteb yātəhon bə-qirwin ḥadtān. 16. Qənəti ḥəmeš torān šappirān. 17. ʿaškáḥu yāt ʿabdā ḥayyābā bi-štar berā. 18. Yəhab gabrā ʿattirā yāt kol qinyāneh lə-malkā.

1 עֲלָנָא לְתַרְעָא רַבָּא דְקַרְתָּא 2 מִן עַבְדִּי יֵת מְנָא שְׁפִירָא הֲדִין 3 בַּאִישׁ פִּתְגָם נְבִיא בְעֵינֵי מְלַכָּא 4 מְלִיכּוֹן
5 גִּזְרַת עֲמָהוֹן 6 שְׁפֵר מִימְרַי אִיזְגַדָּא בְעֵינֵי מְלַכָּא 7 אַמִּיתוּ יֵת אִזְגַדָּא חֲיִבָּא

8 אַתּוּב וְאָמַר שְׁפִירִין פּתְגַמְךָ בְּעֵינַי 9 אֶקִּימָת יְיָ עוֹלָמָא בִישָׁא קְדָם אַבוּהֵי 10 אֶפִּיקוּ יְיָ נְבִרָא בִישָׁא
 מְגוּהוֹן 11 אֵיתִיאַת יְיָ עוֹלָמָא זַעִירָא לְוַח נְבִיא בְּהִיכְלָא 12 אֶפְרָשִׁית בֵּין שְׂבָיָא וּבֵין בִּישָׁא 13 אַחוּי
 יְתְהוֹן יְיָ אַרְעָא שְׁפִירָתָא 14 שׁוּי יְהֻנָּא עִם סְגִי בְאַרְעָא 15 אוּתִיב יְתְהוֹן בְּקִרְוִין חֲדָתָן 16 קְנִיתִי חֲמִישׁ
 תּוֹרָן שְׁפִירָן 17 אֶשְׁכְּחוּ יְיָ עֲבָדָא חֵיבָא בְּסֵטֶר בִּירָא 18 יְהִב נְבִרָא עֲתִירָא יְיָ כָּל קְנִינִיה לְמַלְכָּא

D.

1 חֲכִים לְחַדָּא עוֹלִמָּא הַדִּין 2 לֹא הוּתִי עֲתִיר בִּיומֵי אַיִנוֹן 3 הוּהוּ בְקִרְחָא נְבִיא חֲכִימָא 4 הוּינָא חִיבִין
 בְּעֵינַי עֲמָא 5 הוּוּ בְנוּהֵי שְׁפִירִין וְחֲכִימִין 6 מִית עֲתִירָא וִירִית בְּרִיה יְיָ כָּל קְנִינִיה

LESSON EIGHTEEN

18.1 G Verbs: the Active Participle

Absolute forms of the G Participles of the various roots types:

Root type	Masc. Sg.	Fem. Sg.	Masc. Pl.	Fem. Pl.
Sound	כְּתִיב <i>kāteb</i>	כְּתִיבָּ <i>kātēbā</i>	כְּתִיבִין <i>kātēbin</i>	כְּתִיבָּן <i>kātēbān</i>
III-Gutt.	שָׁמַע <i>šāma^c</i>	שָׁמַעָּ <i>šāmā^cā</i>	שָׁמַעִין <i>šāmā^cin</i>	שָׁמַעָּן <i>šāmā^cān</i>
III-Weak	הָזִי <i>hāze</i>	הָזִיָּ <i>hāzēyā</i>	הָזִין <i>hāzan</i>	הָזִיָּן <i>hāzēyān</i>
Hollow	קָאֵם <i>qā³em</i>	קָאֵמָּ <i>qāyāmā</i>	קָאֵמִין <i>qāyāmin</i>	קָאֵמָּן <i>qāyāmān</i>
Geminate	עָלֵל <i>‘ālel</i>	עָלֵלָּ <i>‘allā</i>	עָלֵלִין <i>‘allin</i>	עָלֵלָּן <i>‘allān</i>

Notes:

- (a) Verbs from roots I-n, I-y, I-³, I-Gutt. and II-Gutt. follow the regular (i.e., sound) type.
- (b) Verbs from roots III-Gutt. also include III-r, e.g., נָטַר *nāṭar* guarding, אָמַר *‘āmar* saying.
- (c) Note that in verbs III-Weak the original third radical -y- reappears in the feminine forms. Note the unusual masc. plural form *hāzan*.

The participles are normally employed as predicates of their respective clauses. They may, however, be used attributively, where, like any other adjective, agreement with the state of the noun modified is required, e.g.,

כְּתִיב גַּבְרָא *gabrā kātēbā* the writing man;
 אִיְתָתָא כְּתִיבָּתָא *‘ittatā kātēbtā* the writing woman.

These are unusual constructions, however, and alternate constructions with the relative *də-* and the absolute are preferred:

גַּבְרָא דְכְּתִיב *gabrā də-kāteb*;
 אִיְתָתָא דְכְּתִיבָּ *‘ittatā də-kātēbā*.

də- + Participle may also be used nominally in the sense of ‘the one who, those who’:

דְּסָלֵק *də-sāleq* the one who is going up;
 דְּסָלֵקִין *də-sālāqin* those who are going up.

In general the active participle describes action in progress. In isolated sentences it corresponds to the English present progressive, or to the immediate future (is about to ...), or to a habitual form of any tense:

גּוּבְרַיָּא נִפְקִין מִקְרָתָא *Gubrāyā nāpāqin miq-qartā*. The men are leaving (are going to leave, are about to leave, leave) the city.

Frequently, however, especially when translating Hebrew circumstantial clauses, a past tense is required in English. Note the idiom involved with verbs of perception and the particle הָ *hā*:

הָזָא וְהָא גַבְרָא רָהֵף לְקַדְדָּמֻתְהָ *Həzā wə-hā gabrā rāheṭ ləqaddāmuteh*. He saw a man running to meet him.

A predicate complement is otherwise usually expressed with *də-* or a circumstantial clause:

אֲשַׁכַּח יָת גַּבְרָא דְקָאִים בְּסַטְר בֵּירָא *ʔaškah yāt gabrā də-qāʔem bi-ṣtar berā*.
or אֲשַׁכַּח יָת גַּבְרָא וְהוּא קָאִים בְּסַטְר בֵּירָא *ʔaškah yāt gabrā wə-huʔ qāʔem bi-ṣtar berā*.
He found the man standing beside the well.

An isolated sentence expressing progressive action in past time employs הָוָה *həwāh*:

הָוּוּ נִחְתִּין לְמִצְרַיִם *Həwo nāḥətin la-Miṣrāyim*. They were going (or: used to go) down to Egypt.

The active participle is also used in translating the Hebrew idioms involving the notion of 'gradually, steadily':

נָטַל אֶזֶל לְדָרוֹמָא *Nəṭal ʔāzel wə-nāṭel la-dāromā*. He travelled gradually southward.

18.2 The Independent Pronouns

אֲנָא	ʔanā	I	אֲנַחְנָא	ʔanāhnā	we
אַתְ	ʔatt	you (ms)	אַתּוּן	ʔattun	you (mp)
אַתְ	ʔatt	you (fs)	אַתִּין	ʔattin	you (fp)
הוּא	huʔ	he	אַנּוּן	ʔinnun	they (m)
הִיא	hiʔ	she	אַנִּין	ʔinnin	they (f)

These pronouns are used mainly as the subjects of non-verbal clauses, i.e., clauses with nominal, adverbial, adjectival, and participial predicates:

אֲנַחְנָא בְּקָרְתָא *ʔanāhnā bə-qartā*. We are in the city.
אַתְ שְׂפִירָא *ʔatt šappirā*. You (fs) are beautiful.
אֲנָא שְׂתֵי יָת חַמְרָא *ʔanā šāte yāt hamrā*. I am drinking the wine.

Shortened forms of the 1st and 2nd person pronouns may be added directly to active participles to form a participial inflection:

יָדַעְנָא	yāda ^c nā	I know	יָדַעְיַנּוּן	yāda ^c innan	we know
יָדַעְאַתְ	yāda ^c att	you (sg.) know	יָדַעְאַתּוּן	yāda ^c ittun	you (mp) know

(These forms are not very frequent, but appear to be proper to Targumic Aramaic and not borrowings from other dialects.)

18.3 The 'Tens' and Higher Numbers

עֶשְׂרִין	ʕāsrin	twenty	שִׁטִּין	šittin	sixty
תְּלָתִין	talātin	thirty	שִׁבְעִין/שִׁבְעִין	šab ^c in/šib ^c in	seventy
אַרְבַּעִין	ʔarbā ^c in	forty	תְּמָנָן	təmānan	eighty
חַמְשִׁין	hamšin	fifty	תִּשְׁעִין	tiš ^c in	ninety

מֵאָה	<i>məʿāh</i>	hundred (f)
אַרְבַּע מֵאָה	<i>ʿarbaʿ məʿāh</i>	four hundred
מֵאָתַן	<i>mā(ʿ)tan</i>	two hundred
אַלְפַּיִם	<i>ʿálap</i>	thousand
אַרְבַּעַת אֲלָפִים	<i>ʿarbəʿāh ʿalpin</i>	four thousand

Vocabulary 18

Verbs:

- חָיָה *ḥayā* G to live, be alive; חָיָה *ḥay* (f. חַיָּיָה *ḥayyā*; adj.) alive, living.
 פָּקַד *paqqed* D to command (usually followed by direct command using the imperative [below, §19.1]; it may also be used in the sense ‘to put someone (*yāt*) in charge of (‘*al*)’).

Nouns:

- אֲוֶרְחָה *ʿurḥā* (f.; cst/abs. אֶרְחָה *ʿorah*; pl. -*ātā*) way, road; conduct, behavior.
 אֲוֶרְיָתָה *ʿorāytā* the Torah.
 כַּלְלֵתָא *kallətā* daughter-in-law.
 נַפְשָׂא *napšā* (f.; pl. -*ātā*) soul, person.
 רֹעֵי *rāʿayā* (cst. רֹעִי *rāʿe*; pl. רֹעֵי *rāʿawātā*) shepherd, herdsman; contrast with the participle רֹעִי *rāʿe* (pl. רֹעִים *rāʿan*).

Other:

- בְּכִין *bəken* (adv.) at that time, in those days.
 כַּמָּא דִּ- *kamā dā-* (conj.) according as, as.
 תְּקִין *tāqen* (adj.; f. תְּקִינָה *tāqənā*) good, proper, correct, in good order.
 תְּקִיפִין *taqqip* (adj.; f. תְּקִיפָה *taqqipā*) strong, powerful, severe. There is considerable confusion in the texts among the forms *taqqip* (adj.), *tāqep* (participle), and *təqep* (stative verb), all spelled תְּקִיפִין. The feminine and plural forms are distinct, however: *taqqipā*, *tāqəpā*, *təqəpat*. The same confusion prevails with *tāqen* above. Blend forms such as *taqqep* and *taqqen* also occur, but are probably incorrect.

Exercises

A.

1. kapnā taqqipā 2. napšā ḥayyətā 3. malkayyā taqqipayyā 4. ʿorah tāqənā 5. mille ʿorāytā hādā 6. ʿasrin gubrin 7. ʿarbəʿin wa-ḥmeš napšā 8. təmānan u-tmānəyāh gabrā 9. tišʿin u-tlāt ʿotānān 10. ʿurḥān tāqənān 11. Kalləti šappirā lahdā. 12. Həwo Pəlišṯāʿe bəken bə-ʿarʿā. 13. Ḥəyā məʿāh wə-ʿasrin šənin. 14. Lā ḥəyā mātan šənin. 15. Rāʿəwāti gubrin bišin. 16. ʿəraq bə-ʿorah ṭurā. 17. Yādaʿnā ʿəre bəṛāk ḥay.

- 1 כַּפְנָא תְּקִיפָה 2 נַפְשָׂא חַיָּיָה 3 מֵלִכְיָא תְּקִיפָה 4 אֶרְחָה תְּקִיפָה 5 מְלִי אֶרְיָתָה הִדָּא 6 עֶשְׂרִין לִבְרִין
 7 אַרְבַּעִין וְחֲמִישׁ נַפְשָׂא 8 תְּמָנָן וְחֲמִנְיָה גַבְרָא 9 תִּשְׁעִין וְחֲלָת אֲתָנָן 10 אֶרְחָן תְּקִינָן 11 כַּלְלֵתִי שְׁפִירָא

לחֲדָא 12 הוּוּ פִּלְשֵׁתַי בְּכִין בְּאַרְעָא 13 הִיא מֵאָה וְעֶשְׂרִין שָׁנִין 14 לֹא הִיא מֵאַתָּן שָׁנִין 15 רְעוּתִי
 גּוֹבְרִין בִּישִׁין 16 עֶרְק בְּאוּרַח טוּרָא 17 יְדַעְנָא אֲרִי בְּרֶךְ הִי.

B.

1. Lā həwāh yāda^c ʔere mītat kalləteh. 2. yāda^cnā ʔere ʔinnun ʔəkəlin tammān lahmā. 3. Həwo ʔāzəlin bə-ʔóraḥ mešəra. 4. Həzā wə-hā təlātāh gubrin ʔātan lə-qaddāmuteh. 5. Mā ʔatt bāne hākā? ʔənā bāne betā ḥadtā. 6. ʔənā gāzar yāt qəyāmā həden ʔimməkon wə-ʔim bənekon. 7. Lə-ʔān ʔattun dābərin yāt mekələ həden? 8. ʔənā ʔārəqā ʔere dāḥələ ʔənā qədām ba^cli. 9. Wa-hwo Mišrā^e dāḥəqin yātəhon. 10. Ləmā ʔatt dā^rar hākā ʔimmānā? 11. Dā^rennā yātəkon wə-yāt kol pitgāmekon. 12. Wə-ʔinnun həwo ḥadan ʔal pitgāmayyā hā^rinnun. 13. Mā ʔattun ḥāzan qədāmekon bə-ʔurḥā? 14. Hu^r yāheb lānā mayyā u-mekələ. 15. ʔāškāḥu yāt nəbiyā wə-hu^r yāteb bi-tra^c qartā. 16. Hodā^cit yāteh ʔere bəreh mā^ret. 17. Lā yəkelnā lə-ʔāškāḥuteh. 18. Wa-hwā^rā kol ʔurḥātəhon tāqənān qədām Yy. 19. Həwənā nəḥətin lə-Mišrāyim. 20. Lā nəseb ʔənā yāt qinyānək.

1 לא הוּוּ יְדַע אֲרִי מֵיַתַּח כְּלַתִּיה 2 יְדַעְנָא אֲרִי אִינוּן אֲכַלִּין לְחַמָּא 3 הוּוּ אֲזַלִּין בְּאוּרַח מִישְׁרָא
 4 חוּוּא וְהִיא תְּלַתָּה גּוֹבְרִין אֲתָן לְקִדְמוּתִיה 5 מָא אֲתַּ בְּנִי הֵכָא אֲנָא בְּנִי בִּיחָא חֲדָתָא 6 אֲנָא גִזָּר יַת
 קִימָא הֲדִין עִמְכוּן וְעַם בְּנִיכוּן 7 לֵאן אֲתוּן דְּבִרִין יַת מִיכְלָא הֲדִין 8 אֲנָא עֶרְקָא אֲרִי דְּחֵלָא אֲנָא קִדְם
 בְּעֵלִי 9 וְהוּוּ מְצַרְאֵי דְּחֻקִּין יַתְלוּן 10 לְמָא אֲתַּ דְּאָר הֵכָא עִמְנָא 11 דְּאִינָא יַתְכוּן וְיַת כֹּל פִּתְגָמִיכוּן
 12 וְאִינוּן הוּוּ חֲדָן עַל פִּתְגָמִיא הֲאִינוּן 13 מָא אֲתוּן חֲזֵן קִדְמִיכוּן בְּאוּרַחָא 14 הוּוּ יַתִּיב לָנָא מָא וְמִיכְלָא
 15 אֲשַׁכְּחוּ יַת נְבִיא וְהוּוּ יַתִּיב בְּתַרְעָא קִרְתָּא 16 חֲוֹדְעִית יַתִּיה אֲרִי בְּרִיה מְאִית 17 לֹא יְכִילְנָא לְאֲשַׁכְּחוּתִיה
 18 וְהוּוּאָה כֹּל אוּרַחְתוּן תְּקַן קִדְם יי 19 הוּוּנָא נְחֵתִין לְמִצְרַיִם 20 לֹא נְסִיב אֲנָא יַת קִינִינְךָ

C.

1 חוּוּא וְהִיא אִינוּן רַדְפִּין בְּתַרוּהִי 2 מָא אֲתִין שְׁתִּין אֲנַחְנָא שְׁתִּין חֲמֵרָא 3 אַן אַחוּדִי רַעַן יַת עֲנָהוּן 4 לֵאן
 שְׁלַח יַת רַעוּתִיה 5 לֹא הוּוּ עֲבַדִּין כְּמָא דְּפִקִּד אֲבוּהוּן 6 פִּקִּד מְלַכָּא גּוֹבְרִין עֲלוּהִי וְאֲלוּיָא יַתִּיה
 לְמִבְרָא לְקִרְתָּא

LESSON NINETEEN

19.1 G Verbs: Imperfect and Imperative

(a) Sound Roots

(i) Perfect *kātab*:

Imperfect					
3ms	יִכְתֹּב	<i>yiktob</i>	3mp	יִכְתְּבוּ	<i>yiktābun</i>
3fs	תִּכְתֹּב	<i>tiktob</i>	3fp	יִכְתְּבִין	<i>yiktābān</i>
2ms	תִּכְתֹּב	<i>tiktob</i>	2mp	תִּכְתְּבוּ	<i>tiktābun</i>
2fs	תִּכְתְּבִין	<i>tiktābin</i>	2fp	תִּכְתְּבִין	<i>tiktābān</i>
1cs	אֲכַתֹּב	^ʔ <i>iktob</i>	1cp	נִכְתֹּב	<i>niktob</i>

Imperative					
ms	כְּתֹב	<i>kātib</i>	mp	כְּתֹבוּ	<i>kātūbu</i>
fs	כְּתֹבִי	<i>kātūbi</i>	fp	כְּתֹבֵי	<i>kātūbā</i>

(ii) Perfect *tāqap*:

Imperfect					
3ms	יִתְקַפ	<i>yitqap</i>	3mp	יִתְקַפּוּ	<i>yitqāpun</i>
3fs	תִּתְקַפ	<i>titqap</i>	3fp	יִתְקַפִּין	<i>yitqāpān</i>
2ms	תִּתְקַפ	<i>titqap</i>	2mp	תִּתְקַפּוּ	<i>titqāpun</i>
2fs	תִּתְקַפִּין	<i>titqāpin</i>	2fp	תִּתְקַפִּין	<i>titqāpān</i>
1cs	אֲתַקַּף	^ʔ <i>itqap</i>	1cp	נִתְקַף	<i>nitqap</i>

Imperative					
ms	תְּקַף	<i>tāqap</i>	mp	תְּקַפּוּ	<i>tāqāpu</i>
fs	תְּקַפִּי	<i>tāqāpi</i>	fp	תְּקַפֵּי	<i>tāqāpā</i>

Most active transitive verbs have *-o-* as the stem vowel of the Imperfect and Imperative; most stative verbs have *-a-*. There is some mixing of types, however, as the following list shows:

<i>kātab</i>	<i>yiktob</i>	<i>pāras</i>	(<i>yipres</i>)
<i>qāṭal</i>	<i>yiqtol</i>	<i>tāqap</i>	<i>yitqap</i>
<i>šābaq</i>	<i>yišboq</i>	<i>qāreb</i>	<i>yiqrab</i>
<i>zāban</i>	<i>yizbon</i>	<i>sāged</i>	<i>yisgod</i>
<i>rādap</i>	<i>yirdop</i>	<i>šākeb</i>	<i>yiškob</i>

(The Imperfect of *šākeb* is consistently pointed *yiškub* in many Tiberian texts. The Imperative of *qāreb* occurs as sing. *qārab*, pl. *qārību*.)

(b) Roots II-, III-Guttural

Verbs from roots II-Guttural and III-Guttural (including III-*r*) have stem vowel *-a-* in the Imperfect and the Imperative:

<i>dabar</i>	<i>yidbar</i>	<i>palah</i>	<i>yiplah</i>	<i>šama^c</i>	<i>yišma^c</i>
<i>masar</i>	<i>yimsar</i>	<i>šalah</i>	<i>yišlah</i>	<i>dahel</i>	<i>yidhal</i>
<i>tabar</i>	<i>yitbar</i>	<i>patah</i>	<i>yiptah</i>	<i>rāhem</i>	<i>yirham</i>
<i>gazar</i>	<i>yigzar</i>	<i>māna^c</i>	<i>yimna^c</i>	<i>rəhaṭ</i>	<i>yirhaṭ</i>
<i>tamar</i>	<i>yitmar</i>				

But note *dəḥaq yidḥoq* with *-o-*.

(c) Roots I-^c

These require special note, especially the Imperative forms:

^c*abar*: Imperfect

3ms	יעֲבַר	<i>yi^cbar</i>	3mp	יעֲבִירוּן	<i>yi^cbərun</i>
or	יעִיבֵר	<i>yi^cibar</i>	or	יעִיבִירוּן	<i>yi^cibrun</i>

Imperative

ms	עֲבֵר	^c <i>abar</i>	mp	עֲבִירוּ	^c <i>abāru</i>
or	עִיבֵר	^c <i>ebar</i>	or	עִיבִירוּ	^c <i>ebāru</i>

^c*abad*: Imperfect

3ms	יעֲבִיד	<i>ya^cbed</i>	3mp	יעֲבִידוּן	<i>ya^cbəduṅ</i>
-----	---------	--------------------------	-----	------------	----------------------------

Imperative

ms	עִבִיד	^c <i>ibed</i>	mp	עֲבִידוּ	^c <i>abīdu</i>
or	עֲבִיד	^c <i>abed</i>			

^c*araq*: Imperfect

3ms	יעֲרוֹק	<i>yi^croq</i>	3mp	יעֲרִיקוּן	<i>yi^crəqun</i>
or	יעִירוֹק	<i>yi^ciroq</i>	or	יעִירִיקוּן	<i>yi^cirqun</i>

19.2 Uses of the Imperfect

(a) The Imperfect is most frequently used to express the future tense in both main and subordinate clauses.

(b) If the context requires, the Imperfect may be translated as an injunctive, i.e., cohortative in the 1st person (e.g., 'let us write'), jussive in the 3rd person ('let him write' 'may he write').

(c) The negative Imperfect of the 2nd person is regularly used as the negative of the Imperative: לֹא תִכְתּוֹב *lā tiktob* do not write.

(d) After the conjunctions בְּדִיל *bədil* *də-* (so that, in order that) and דִּילְמָא *dilmā* (lest, so that not), the Imperfect expresses purpose or result: בְּדִיל דִּיכְתּוֹב *bədil dē-yiktob* so that he may write; דִּילְמָא יִכְתּוֹב *dilmā yiktob* lest he write.

Vocabulary 19

Nouns:

אָנְשָׂא *ʿanāšā* (cst./abs. *ʿanāš*; pl. *-ayyā*, cst. *-e*) man, men; note that the singular form may be used as a collective term.

מַצְוֹתָא *maṣṣutā* (f.) quarrel, strife.

אָחָתָא *ʿahātā* (cst./abs. *ʿahāt*) sister; 'my sister' may appear as אָחָתִי *ʿahāti* or אָחָתָא *ʿahāt*; pl. אָחָתָא *ʿah(h)awātā*.

Other:

בְּדִיל *bədil* (prep.; suffixes as on *lawāt*) because of, for the sake of.

בְּדִיל דְּ *bədil dā-* (conj.) so that, in order that (with Imperf.).

דִּילמָא *dilmā* (conj.) lest, so that not (with Imperf.).

Exercises

A.

1 נרדוף בתריוון בצפרא 2 יקרבן לקרחנא ברמשא 3 יכתוב לנא 4 לא אשבוק יתיך וית עמיך
5 נחיתו למצרים בדיל דיובנון מיכלא תמן 6 לא נסגוד קדמיוון 7 נשכוב הכא עד צפרא 8 הות
מצותא בין אנש ביתי לבין אנש ביתיה 9 יפלאן קדם מלכא ההוא 10 נמסר יתיה ביד גבריא האינון
11 לא תדברן ית אחתכין עימכין 12 סגוד קדמודי דילמא יתקף ליה ויקטול יתך

B.

1 יגורון קים עימנא 2 לא ימנע יתנא מלמזיל 3 לא תדחלין ברתִי 4 שמעו ית פתגמי בני 5 לא
תעבדון ית פיתגמיא בישיא האילין 6 נערוק דילמא יקטול יתנא 7 עבר בנהרא וקרב לקרתא רבתא
8 יעבדון קרבא עמנא

LESSON TWENTY

20.1 G Verbs: Imperfect and Imperative (continued)

(d) Roots I-³

These regularly have the preformative vowel *-e-* in the Imperfect. This vowel is optionally transferred to the Imperative as well.

Perfect	Imperfect (ms)	Imperfect (mp)	Imperative (ms)
אָחַד ³ <i>aḥad</i>	יִחַד ³ <i>yehod</i>	יִחַדוּן ³ <i>yehədun</i>	אָחַד ³ <i>aḥod</i> or אִיחַד ³ <i>ehod</i>
אָכַל ³ <i>akal</i>	יִכַּל ³ <i>yekol</i>	יִכַּלוּן ³ <i>yekəlun</i>	אָכַל ³ <i>akul</i> or אִיכַל ³ <i>ekul</i>
אָשַׁד ³ <i>ašad</i>	יִשַׁד ³ <i>yešod</i>	יִשַׁדוּן ³ <i>yešədun</i>	
אָבַד ³ <i>abad</i>	יִבַּד ³ <i>yebad</i>	יִבַּדוּן ³ <i>yebədun</i>	
אָמַר ³ <i>amar</i>	יִמַּר ³ <i>yemar</i>	יִמַּרוּן ³ <i>yemərūn</i>	אָמַר ³ <i>amar</i> or אִימַר ³ <i>emar</i>
אָסַר ³ <i>asar</i>	יִסַּר ³ <i>yesar</i>	יִסַּרוּן ³ <i>yesərūn</i>	
אָזַל ³ <i>azal</i>	יִזַּל ³ <i>yezel</i>	יִזַּלוּן ³ <i>yezəlun</i>	אָזַל ³ <i>izel</i> or אִיזַל ³ <i>ezel</i>

(e) Roots I-*n*

These show regular assimilation of the *-n-* in the Imperfect, and a short Imperative form without the first radical.

Perfect	Imperfect (ms)	Imperfect (mp)	Impv (ms)	Impv (mp)
נָטַל <i>natal</i>	יִטּוֹל <i>yittol</i>	יִטּוֹלוּן <i>yittəlun</i>	טוֹל <i>tol</i>	טוֹלוּ <i>tulu</i>
נָפַק <i>napaq</i>	יִפּוֹק <i>yippoq</i>	יִפּוֹקוּן <i>yippəqun</i>	פּוֹק <i>poq</i>	פּוֹקוּ <i>púqu</i>
נָצַב <i>našab</i>	יִצְבּוֹב <i>yisšob</i>	יִצְבּוֹבוּן <i>yisšəbun</i>	צוֹב <i>šob</i>	צוֹבוּ <i>šúbu</i>
נָחַת <i>nəḥat</i>	יִחַת <i>yehot</i>	יִחַתוּן <i>yehəṭun</i>	חַת <i>hot</i>	חַתוּ <i>hútu</i>
נָתַר <i>nətar</i>	יִתַּר <i>yittar</i>	יִתַּרוּן <i>yittərūn</i>	תַּר <i>tar</i>	תַּרוּ <i>táru</i>
נָסַב <i>naseb</i>	יִסְבּוֹב <i>yissab</i>	יִסְבּוֹבוּן <i>yissəbun</i>	סַב <i>sab</i>	סַבוּ <i>sábu</i>
נָפַל <i>napal</i>	יִפֵּל <i>yippel</i>	יִפֵּלוּן <i>yippəlun</i>		
(יָהַב) <i>yəhab</i>	יִתֵּן <i>yitten</i>	יִתְּנוּן <i>yittənūn</i>		
(סָלַק) <i>səleq</i>	יִסַּק <i>yissaq</i>	יִסַּקוּן <i>yissaqun</i>	סַק <i>saq</i>	סַקוּ <i>sáqu</i>

(f) Roots I-*y*

These constitute a very mixed group and should be learned individually as presented here.

Perfect	Imperfect (ms)	Imperfect (mp)	Impv (ms)	Impv (mp)
יָתַיב <i>yəteb</i>	יִתֵּב <i>yitteb</i>	יִתְּבוּן <i>yittəbun</i>	תֵּב <i>tib</i>	תֵּבוּ <i>tibu</i>
יָלַד <i>yəled</i>	יִלַּד <i>yəlid</i>	יִלְדוּן <i>yəlidun</i>		
יָדַע <i>yəda^c</i>	יִדַּע <i>yidda^c</i>	יִדְּעוּן <i>yiddə^cun</i>	דַּע <i>da^c</i>	דַּעוּ <i>dá^cu</i>
יָהַב <i>yəhab</i>	—	—	הַב <i>hab</i>	הַבוּ <i>hábu</i>
יָרַת <i>yəret</i>	יִרַת <i>yerat</i>	יִרְתוּן <i>yerəṭun</i>		
יָכַל <i>yəkel</i>	יִכַּל <i>yikkol</i>	יִכַּלוּן <i>yikkəlun</i>		

Vocabulary 20

Other:

כַּעַן *ka'an* (adv.) now, so now, now then.**Exercises**

A.

- 1 ייבדן בארעא היהיא 2 וכען ניזיל להיכלא 3 איחודי ית דשא בתרך 4 לא ייכלון מלחמא הדין
 5 ניסר יתכון דילמא תכלון למיערק 6 מא נימר להון 7 סבו ית לחמא והבו יתיה לאנשי ביתיה
 8 נכתוב לכון בדיל דתידעון ית פיתגמא האילין 9 וכען נתיב הכא תיכול 10 תיב תמן ושר ית ענא
 11 חותי לנהרא 12 ניטול בצפרא

B.

- 1 לא תתיב תמן 2 סקו לשוריא 3 יפיל בקרבא ההוא 4 וכען לא נשבוק ית עמנא וית קרתנא 5 לא
 יכול למיסק לקרתא 6 מן יירת ית קיניני 7 ייחתון למצרים 8 הב לי ית כספא בדיל דאיזבון ית
 מניא האילין

LESSON TWENTY-ONE

21.1 G Verbs: Imperfect and Imperative (concluded)

(g) Roots III-Weak

All verbs from roots III-Weak have the following forms:

Imperfect

3ms	יבני	yibne	3mp	יבנון	yibnon
3fs	תבני	tibne	3fp	יבנאין	yibnəyān
2ms	תבני	tibne	2mp	תבנון	tibnon
2fs	תבנן	tibnan	2fp	תבנאין	tibnəyān
1cs	אבני	^ʔ yibne	1cp	נבני	nibne

Imperative

ms	בני/בני	banel/bani	mp	בו	bəno
fs	בא	bəna	fp	בנאָה	bəná ^ʔ ā

The Imperfect of אָתָּא ^ʔatā is regular (יֵתֵי *yete*, inflected as above). The Imperative is ms אִתָּא ^ʔitā (also אֵתָּא ^ʔetā), fs אֵתָּא ^ʔeta, mp אֵתָּו ^ʔeto.

The Imperfect of הָוָה *həwāh* is partly irregular:

3ms	יהי/יהוי	yəheliyihwe	3mp	יהון	yəhon
3fs	תהי/תהוי	təheliyhwe	3fp	יהואין	yihəwəyān
	etc.			etc.	

Imperative:

ms	הוי/הוי	həwel/həwi	mp	הו	həwo
fs	הוא/הוא/הוא	həwa/həway/həwá ^ʔ i	fp	[הואָה]	həwá ^ʔ ā

(h) Hollow Roots

All follow the pattern of קָם *qām*:

Imperfect

3ms	יקום	yəqum	3mp	יקומון	yəqumun
3fs	תקום	təqum	3fp	יקומאין	yəqumān
2ms	תקום	təqum	2mp	תקומון	təqumun
2fs	תקומין	təqumin	2fp	תקומאין	təqumān
1cs	אקום	^ʔ yəqum	1cp	נקום	nəqum

Imperative

ms	קום	qum	mp	קומו	qúmu
fs	קומי	qúmi	fp	קומא	qúmā

Note also דָּר יָדוּר *dār yədur*, תָּב יָתוּב *tāb yətub*, מִית יָמוּת *mit yəmut*, but דָּן יָדִין *dān yədin*.

(i) Geminate Roots

Imperfect

3ms	יִעֹל	<i>ye^col</i>	3mp	יִעֲלוּן	<i>ye^calun</i>
3fs	תִּיעֹל	<i>te^col</i>	3fp	יִעֲלֵן	<i>ye^calān</i>
2ms	תִּיעֹל	<i>te^col</i>	2mp	תִּיעֲלוּן	<i>te^calun</i>
2fs	תִּיעֲלֵן	<i>te^calin</i>	2fp	תִּיעֲלֵן	<i>te^calān</i>
1cs	אֵיעֹל	<i>ʔe^col</i>	1cp	נִיעֹל	<i>ne^col</i>

Imperative

ms	עֹל	<i>ʕol</i>	mp	עֲלוּ	<i>ʕulu</i>
fs	עֲלִי	<i>ʕuli</i>	fp	עֲלֵא	<i>ʕulā</i>

21.2 The Verb with Object Suffixes

(a) On the Perfect

	3ms	3fs	2ms	2fs	1cs
no suff.	<i>katab</i>	<i>katabat</i>	<i>katabt</i>	<i>katabt</i>	<i>katabit</i>
with 1cs	<i>katabáni</i>	<i>katabátni</i>	<i>katabtáni</i>	<i>katabtíni</i>	<i>katabtáni</i>
with 2ms	<i>katabāk</i>	<i>katabtāk</i>	—	—	<i>katabtāk</i>
with 3ms	<i>katabeh</i>	<i>katabteh</i>	<i>katabtáhi</i>	<i>katabtíhi</i>	<i>katabteh</i>
with 3fs	<i>katabah</i>	<i>katabtah</i>	<i>katabtah</i>	<i>katabtíhā</i>	<i>katabtah</i>
with 1cp	<i>katabánā</i>	<i>katabátnā</i>	<i>katabtána</i>	<i>katabtínā</i>	<i>katabtána</i>
with 3mp	<i>katabinnun</i>	<i>katabatnun</i>	<i>katabtinnun</i>	<i>katabtinnun</i>	<i>katabtinnun</i>
	3mp	3fp	2mp	1cp	
no suff.	<i>katabu</i>	<i>katabā</i>	<i>katabtun</i>	<i>katabnā</i>	
with 1cs	<i>katabúni</i>	<i>katabáni</i>	<i>katabtúni</i>	—	
with 2ms	<i>katabuk</i>	<i>katabāk</i>	—	<i>katabnāk</i>	
with 3ms	<i>katabúhi</i>	<i>katabáhi</i>	<i>katabtúhi</i>	<i>katabnáhi</i>	
with 3fs	<i>katabúhā</i>	<i>katabah</i>	<i>katabtúhā</i>	<i>katabnah</i>	
with 1cp	<i>katabúnā</i>	<i>katabánā</i>	<i>katabtúnā</i>	—	
with 3mp	<i>katabunnun</i>	<i>katabānnun</i>	<i>katabtunnun</i>	<i>katabnānnun</i>	

Notes:

- (1) The 2ms *katabt* has the same suffixes as 3ms *katab* except with 3ms: *katabtáhi*. The 1cs *katabit* appears as *katabt-* and has the same suffixes as 3ms *katab*. The 2mp *katabtun* appears as *katabtu-* and has the same suffixes as 3mp *katabu*. The 1cp *katabnā* has the same suffixes as 3fp *katabā*.
- (2) Only G verbs have the stem change found in the 3rd person (*katab* > *kabh-*, *katabu* > *kabhu-*). In D and C verbs there is regular reduction of the final stem syllable:

qabbel: *qabbəláni* *qabbílu*: *qabbəlúni*
 ʔapreš: ʔaprašáni ʔapríšu: ʔaprašúni

- (3) The underlined forms above are unusual in that they do not show proper reduction. This peculiarity occurs with these same forms in all comparable paradigms. For example, in D verbs, compare *qabbelinnun*, *qabbelátni*, *qabbelátnā*, *qabbelatnun*, *qabbilunnun*.

(b) On the Imperfect

Object suffixes are attached to the imperfect with the mediation of the suffix *-inn* (if the form already ends in *-n*, this is simply doubled). The added pronominal elements are the same as those given above for 3ms *katab*:

yiktob: *yiktəbinnáni*, *yiktəbinnāk*, *yiktəbinneh*, etc.; but *yiktobinnun*;
yiktəbun: *yiktəbunnáni*, *yiktəbunnāk*, *yiktəbunneh*, etc.;
 III-weak *yihze*: *yihzennáni*, *yihzennāk*, *yihzenneh*, *yihzennah*, etc.

(c) On the Imperative

- (1) The suffixes *-ni*, *-hi*, *-hā*, *-nā*, and *-innun* are added directly to the masc. sing. imperative with no further changes:

katab: *katóbni*, *katóbhi*, *katóbhā*, *katóbñā*, and *katobinnun*.

- (2) The masc. pl. imperative has reduction, the G form being

katúbu: *kitbúni*, *kitbúhi*, *kitbúhā*, *kitbúnā*,

but with the unreduced form before *-nnun*:

katubunnun.

(d) On Verbs from Roots III-Weak (Perfect)

- (1) G forms in *-ā* follow the paradigm of 3fp *katábā* given above under (a):

həzā: *həzáni*, *həzāk*, *həzāhi*, *həzah*, etc.

- (2) Forms in *-o* have the same suffixes as *katábu*.

- (3) D and C forms in *-i* change this to *-əy-* and add the suffixes of *katab*:

manni: *mannəyáni*, *mannəyāk*, *mannəyeh*, etc.

Masc. pl. forms in *-íʔu* change this to *-əyu-* and add the suffixes of *katábu*:

manníʔu: *mannəyúni*, *mannəyuk*, *mannəyúhi*, etc.

Fem. sg. forms in *-íʔat* change this to *-it-*:

ʕanníʔat ‘she oppressed’ but ʕannitah ‘she oppressed her’.

Vocabulary 21

⊠ ʔim (conj.) if.

Exercises

A.

1 יחדון כד יחונך 2 חותו לנהרא ולא תשתון ית מ'א 3 איקריון בצפרא 4 נ'חות למצרים בדיל דניקני
 מיכלא תמן 5 סקו לקיריון ותיבו תמן עד צפרא 6 מני ית כוכביא אם תכול למימני יתחון 7 ת'חון
 להיכלא כד אקרי לכון 8 ויהי ב'ומא ההוא ותהי מצותא בינא וביניהון 9 אן נירעי ית עננא 10 צובו
 אילנא בנו גינחא 11 א'חוב לארעי 12 איתא לותי בדיל ד'אדין על פתגמא

B.

1 נ'שרי ביסטר בירא הדא 2 יתוב לקרתיה וימות תמן 3 נקום וניזיל לשורא 4 ייתון בליליא בדיל
 דייחדוניה 5 לא תכול למימנע יתנא מלמיזל 6 למא ייתין הלכא 7 לא ישבקון יתכון למחזי ית ברכון
 8 תדברין ית כספא ותמנן יתיה

LESSON TWENTY-TWO

22.1 D Verbs: Imperfect, Imperative, Participles

Below are presented the Imperfect, Imperative, and Active Participle of D verbs for sound roots (*qabbel*), roots III-Guttural and III-r (*tabbar*), roots II-Guttural and II-r (*qāreb*), and roots III-Weak (*manni*):

Perfect	Imperfect	Imperative	Participle
קָבִיל <i>qabbel</i>	יִקְבִּיל <i>yəqabbel</i>	קָבִיל <i>qabbel</i>	מִקְבִּיל <i>məqabbel</i>
תָּבַר <i>tabbar</i>	יִתְבַּר <i>yətabbar</i>	תָּבַר <i>tabbar</i>	מִתְבַּר <i>mətabbar</i>
קָרֵב <i>qāreb</i>	יִקְרֵב <i>yəqāreb</i>	קָרֵב <i>qāreb</i>	מִקְרֵב <i>məqāreb</i>
מָנִי <i>manni</i>	יִמְנֵי <i>yəmanne</i>	מָנִי <i>manni</i>	מִמְנֵי <i>məmanne</i>

Inflection is normal throughout.

Note that the Imperative masc. sg. of roots III-Weak is in *-i*; the rest of the forms are like those of the G *bāne*:

ms מָנִי <i>manni</i>	mp מָנוּ <i>manno</i>
fs מָנָא <i>manna</i>	fp מָנָא <i>mannáʿā</i>

The Passive Participle of D verbs is of the form מִקְוּבָל *məqubbal*, מִתְוַבָּר *mətubbar*, מְמוּנֵי *məmunne*. With roots II-Guttural and II-r, however, the form is מִקְרָב *məqārab*.

The inflection of all participles in *-e* is like that of *bāne*: e.g.,

ms מְמָנֵי <i>məmanne</i>	mp מְמָנִין <i>məmannan</i>
fs מְמָנִיא <i>məmannəyā</i>	fp מְמָנִין <i>məmannəyān</i>

22.2 C Verbs: Imperfect, Imperative, Participle

	Perfect	Imperfect	Imperative	Participle
Sound	אִפְרִישׁ ^ʿ <i>apreš</i>	יִפְרִישׁ <i>yapreš</i>	אִפְרִישׁ ^ʿ <i>apreš</i>	מִפְרִישׁ <i>mapreš</i>
III-G	אִשְׁכַּח ^ʿ <i>aškah</i>	יִשְׁכַּח <i>yaškah</i>	אִשְׁכַּח ^ʿ <i>aškah</i>	מִשְׁכַּח <i>maškah</i>
I-n	אִפִּיק ^ʿ <i>appeq</i>	יִפִּיק <i>yappeq</i>	אִפִּיק ^ʿ <i>appeq</i>	מִפִּיק <i>mappeq</i>
I- ^ʿ	אוֹכִיל ^ʿ <i>okel</i>	יֹכִיל <i>yokel</i>	אוֹכִיל ^ʿ <i>okel</i>	מוֹכִיל <i>mokel</i>
I-y	אוֹלִיד ^ʿ <i>oled</i>	יֹלִיד <i>yoled</i>	אוֹלִיד ^ʿ <i>oled</i>	מוֹלִיד <i>moled</i>
III-Weak	אִחְזִי ^ʿ <i>ahzi</i>	יִחְזִי <i>yahze</i>	אִחְזִי ^ʿ <i>ahzi</i>	מִחְזִי <i>mahze</i>
Hollow	אִקֵּם ^ʿ <i>aqem</i>	יִקֵּם <i>yaqim</i>	אִקֵּם ^ʿ <i>aqem</i>	מִקֵּם <i>məqim</i>
Gem.	אִעִיל ^ʿ <i>a^cel</i>	יִעִיל <i>ya^cel</i>	אִעִיל ^ʿ <i>a^cel</i>	מִעִיל <i>ma^cel</i>

22.3 G Verbs: the Passive Participle

(a) Sound roots

ms כָּתִיב <i>kətib</i>	mp כָּתִיבִין <i>kətibin</i>
fs כָּתִיבָא <i>kətibā</i>	fp כָּתִיבָן <i>kətibān</i>

(b) Roots III-Weak (see also Appendix III, p. 67)

ms	קָרֵי	<i>qəre</i>	mp	קָרִין	<i>qəran</i>
fs	קָרֵי'א	<i>qaryā</i>	fp	קָרִי'ן	<i>qaryān</i>

22.4 The -t- Verbs

Corresponding to most transitive G, D, and C verbs there are passive (or reflexive) verbs marked by a prefixed *-t-*. The basic forms of these verbs from Sound Roots are as follows:

	Perfect	Imperfect	Imperative	Participle
Gt	^ʔ <i>itqətel</i>	<i>yitqətel</i>	^ʔ <i>itqətel</i>	<i>mitqətel</i>
Dt	^ʔ <i>itqabbal</i>	<i>yitqabbal</i>	^ʔ <i>itqabbal</i>	<i>mitqabbal</i>
Ct	^ʔ <i>ittapraš</i>	<i>yittapraš</i>	^ʔ <i>ittapraš</i>	<i>mittapraš</i>

The inflection of the Dt and the Ct is normal: in the Perfect and Imperative the stem vowel remains; in the Imperfect and Participle the stem vowel is reduced. The Gt Perfect and Imperative are also normal: Perfect ^ʔ*itqətel*, ^ʔ*itqətélat*, etc.; Imperative ^ʔ*itqətel*, ^ʔ*itqətíli*, etc. In the Gt Imperfect and Participle, however, the reduction of the stem vowel occasions the return of the full vowel *-a-* in the penultimate syllable: Imperfect 3ms *yitqətel*, 3mp *yitqatlun*; Participle ms *mitqətel*, fs *mitqatlā*.

The following table shows the Gt, Dt, and Ct forms for various root types that require special note:

	Perfect	Imperfect	Imperative	Participle
III-Gutt. Gt	^ʔ <i>itməna^c</i>	<i>yitməna^c</i>	^ʔ <i>itməna^c</i>	<i>mitməna^c</i>
II-Gutt. Dt	^ʔ <i>itbāarak</i>	<i>yitbāarak</i>	^ʔ <i>itbāarak</i>	<i>mitbāarak</i>
I-y Ct	^ʔ <i>ittotab</i>	<i>yittotab</i>	^ʔ <i>ittotab</i>	<i>mittotab</i>
III-Weak Gt	^ʔ <i>itgəli</i>	<i>yitgəle</i>	^ʔ <i>itgəli</i>	<i>mitgəle</i>
3mp	^ʔ <i>itgəl^ʔu</i>	<i>yitgəlon</i>	^ʔ <i>itgəlo</i>	<i>mitgəlan</i>
3fp	^ʔ <i>itgəl^ʔā</i>	<i>yitgəlyān</i>	^ʔ <i>itgəlā^ʔā</i>	<i>mitgəlyān</i>
III-Weak Dt	^ʔ <i>itmanni</i>	<i>yitmanne</i>	^ʔ <i>itmanni</i>	<i>mitmanne</i>
3mp	^ʔ <i>itmanni^ʔu</i>	<i>yitmannon</i>	^ʔ <i>itmanno</i>	<i>mitmannan</i>
Ct	^ʔ <i>ittahzi</i>	<i>yittahze</i>	^ʔ <i>ittahzi</i>	<i>mittahze</i>
Hollow Gt	^ʔ <i>ittəqām</i>	<i>yittəqām</i>	^ʔ <i>ittəqām</i>	<i>mittəqām</i>

If the first root consonant is a sibilant (*š, s, š, z*), there is metathesis in the Gt and Dt:

G שֶׁבַק *šəbaq* Gt אִשְׁתָּבֵק ^ʔ*ištəbeq* (< *^ʔ*itšəbeq*).

With *z* and *š*, further assimilation takes place: *-zt-* > *-zd-*; *-št-* > *-št-*:

G זָבַן *zəban* Gt אִזְדָּבֵן ^ʔ*izdəben* (< *^ʔ*itzəben*).

If the first root consonant is *d, t, or ṭ*, complete assimilation of prefixal *-t-* takes place:

G תָּבַר <i>təbar</i>	Gt אִתָּבַר ^ʔ <i>ittəbar</i>	Dt אִתָּבַר ^ʔ <i>ittabbar</i>
G תָּמַר <i>təmar</i>	Gt אִתָּמַר ^ʔ <i>ittəmar</i>	Dt אִתָּמַר ^ʔ <i>ittammar</i>
G דָּבַר <i>dəbar</i>	Gt אִדָּבַר ^ʔ <i>iddəbar</i>	Dt אִדָּבַר ^ʔ <i>iddabbar</i>

22.5 The Adjective ²uḥrān ('other')

Absolute

ms	אוֹחְרָן	² uḥrān	mp	אוֹחְרָנִין	² uḥrānin
fs	אוֹחְרִי	² uḥri	fp	אוֹחְרָנַיִן	² uḥrānəyān

Emphatic

ms	אוֹחְרָנָא	² uḥrānā	mp	אוֹחְרָנַיְיָא	² uḥrānəyyā
fs	אוֹחְרָנְתָא	² uḥrānətā	fp	אוֹחְרָנְתַיְיָא	² uḥrānəyātā

22.6 The Ordinal Numbers

The Ordinal adjectives have the following endings:

masculine			feminine		
abs. sing.	-āy	pl. -ā ² in	abs. sing.	—	pl. —
emph. sing.	-ā ² ā	pl. -ā ² e	emph. sing.	-etā	pl. -əyyātā

The base forms are:

<i>qadmāy</i>	<i>rəbi^cāy</i>	<i>šəbi^cāy</i>	<i>^casirāy</i>
<i>tinyān</i>	<i>həmišāy</i>	<i>təmināy</i>	
<i>təlitāy</i>	<i>šətitāy</i>	<i>təši^cāy</i>	

Vocabulary 22

The following *-t-* verbs occur in the readings (Genesis 12–16):

- Gt אוֹתְגַלִּי ²itgali to appear, reveal oneself.
אוֹתְמַנִּי ²itmāni to be counted.
אוֹשְׁתַּבִּי ²ištābi to be captured.
אוֹתְקָבַר ²itqəbar to be buried.
אוֹדָבַר ²iddəbar to be taken.
אוֹשְׁתַּאֲרָא ²ištā²ar to survive, remain over.
אוֹתְכַנְּשִׁי ²itkəneš to be gathered, gather (intrans.).
- Dt אוֹסְתַּלַּק ²istallaq to go up.
אוֹתְקַיָּם ²itqayyam to be allowed to live, etc.
אוֹתְכַנְּשִׁי ²itkannaš to gather (intrans.).
אוֹתְמַלַּל ²imallal to converse.
אוֹתְפַּלַּג ²itpallag ^cal to attack (in context).
אוֹתְבָּרַךְ ²itbārak to be blessed.
אוֹתְפָּרַשׁ ²itpāraš to separate (intrans.).
- Ct אוֹתְוֹתַב ²ittotab to settle (intrans.).
אוֹתְחַזִּי ²ittahzi to appear.

APPENDICES

APPENDIX I: Feminine Nouns Ending in -vCtā:

1. -a- is reduced to -ø- in the abs. an cst. forms, resulting in other changes to the stem:

emphatic	absolute	construct	emph.pl.	
<i>ʕagaltā</i>	<i>ʕaglā</i>	<i>ʕaglat</i>	<i>ʕaglātā</i>	heifer
<i>nādabtā</i>	<i>nīdbā</i>	<i>nīdbat</i>	<i>nīdbātā</i>	free-will offering
<i>ʕalaltā</i>	<i>ʕalālā</i>	<i>ʕalalat</i>	<i>ʕalālātā</i>	produce

2. -i- and -e- are sometimes reduced, sometimes not:

<i>kāništā</i>	<i>kinšāl/kānešā</i>	<i>kinšat</i>		congregation
<i>nābiltā</i>	<i>nābilā</i>	<i>nīblat</i>		corpse
<i>gāzertā</i>	<i>gāzerā</i>	<i>gāzerat</i>		decree

active participle G:

<i>kātebtā</i>	<i>kātēbā</i>	<i>kātēbat</i>	<i>kātēbātā</i>	writing
----------------	---------------	----------------	-----------------	---------

3. -u- and -ā- are normally not reduced:

<i>šayārtā</i>	<i>šayārā</i>	<i>šayārat</i>	<i>šayārātā</i>	caravan
<i>gānubtā</i>	<i>gānubā</i>	<i>gānubat</i>	<i>gānubātā</i>	theft

APPENDIX II: Nouns in -itā and -utā.

These go back to two originally distinct types:

1. Those with -it and -ut are suffixes used to form abstract nouns; the regular inflection is

<i>zar^citā</i>	<i>zari</i>	<i>zar^cit</i>	<i>zar^cayātā</i>	descendant
<i>malkūtā</i>	<i>malku</i>	<i>malkut</i>	<i>malkawātā</i>	kingdom.

2. Those in which -it and -ut are the result of phonetic changes involving y or w as the third root consonant. These sometimes follow the inflection of *zar^citā* and *malkūtā*, as, e.g.,

<i>kāsutā</i>	<i>kāsu</i>	<i>kāsut</i>		garment
---------------	-------------	--------------	--	---------

Often, however, they show traces of the more original form:

<i>rā^cutā</i>	<i>ra^cwā</i>	<i>rā^cut</i>	<i>ra^cwātā</i>	will, desire
<i>ʕarītāl/ʕaryətā</i>	<i>ʕaryā</i>	<i>ʕaryat</i>		nakedness

See further Appendix III.

Note also the noun *šalotā* (originally **šalawat-*):

<i>šalotā</i>	<i>šalo</i>	<i>šalot</i>	<i>šalwātā</i>	prayer
---------------	-------------	--------------	----------------	--------

APPENDIX III: Nouns and Adjectives final -y, -w (including G passive participles of verbs III-Weak):

ADJECTIVES (*qəše* hard, difficult):

	MASCULINE		FEMININE	
	SINGULAR	PLURAL	SINGULAR	PLURAL
abs.	<i>qəše (qəši)</i>	<i>qəšan</i>	<i>qašyā</i>	<i>qašyān</i>
cst.	<i>qəše</i>	<i>qəše (qašye)</i>	<i>qašyat/qəšit</i>	<i>qašyāt</i>
emph.	<i>qašyā</i>	<i>qəšayyā</i>	<i>qašyətāl/qəšitā</i>	<i>qašyātā</i>

Similarly G active participles of verbs II-Weak:

abs.	<i>bāne</i>	<i>bānan</i>	<i>bānəyā</i>	<i>bānəyān</i>
cst.	<i>bāne</i>	<i>bāne</i>	<i>bānəyat/bānit</i>	<i>bānəyāt</i>
emph.	<i>bānəyā</i>	<i>bānəyyā</i>	<i>bānitā</i>	<i>bānəyātā</i>

But note also, e.g., *rā^cəyā* shepherd, pl. *rā^cəwātā*.

NOUNS (*gadyā* kid; ²*aryā* lion; *hedwā* joy; *hizwā* appearance):

	SINGULAR		PLURAL	
	SINGULAR	PLURAL	SINGULAR	PLURAL
abs.	<i>gədi</i>	<i>gadyin/gədin</i>	² <i>əri</i>	² <i>aryāwān</i>
cst.	<i>gədi</i>	<i>gadye/gəde</i>	² <i>əri</i>	² <i>aryāwāt</i>
emph.	<i>gadyā</i>	<i>gədayyā</i>	² <i>aryā</i>	² <i>aryāwātā</i>
abs.	<i>hédu</i>		<i>hézu</i>	<i>hizwin</i>
cst.			<i>hézu</i>	<i>hizwe</i>
emph.	<i>hidwāl/hadwā</i>		<i>hizwā</i>	<i>hizwayyā</i>

APPENDIX IV: Gentilics and Other Adjectives in -ay (cf. also ordinal numbers, p. 65):

Miṣray Egyptian

	MASCULINE		FEMININE	
	SINGULAR	PLURAL	SINGULAR	PLURAL
abs.	<i>Miṣrayālāy</i>	<i>Miṣrā²in</i>	<i>Miṣrā²ā</i>	<i>Miṣrā²ān</i>
cst.	<i>Miṣrayālāy</i>	<i>Miṣrā²e</i>	—	—
emph.	<i>Miṣrā²ā</i>	<i>Miṣrā²e</i>	<i>Miṣretā</i>	<i>Miṣrayyātā</i>

For the fem. sg. emph. there also occur forms like *Miṣritā* and *Miṣrāytā*

y may replace ² in all forms: e.g., m. pl. emph. *Miṣrāye*, fem. sg. abs. *Miṣrāyā*.

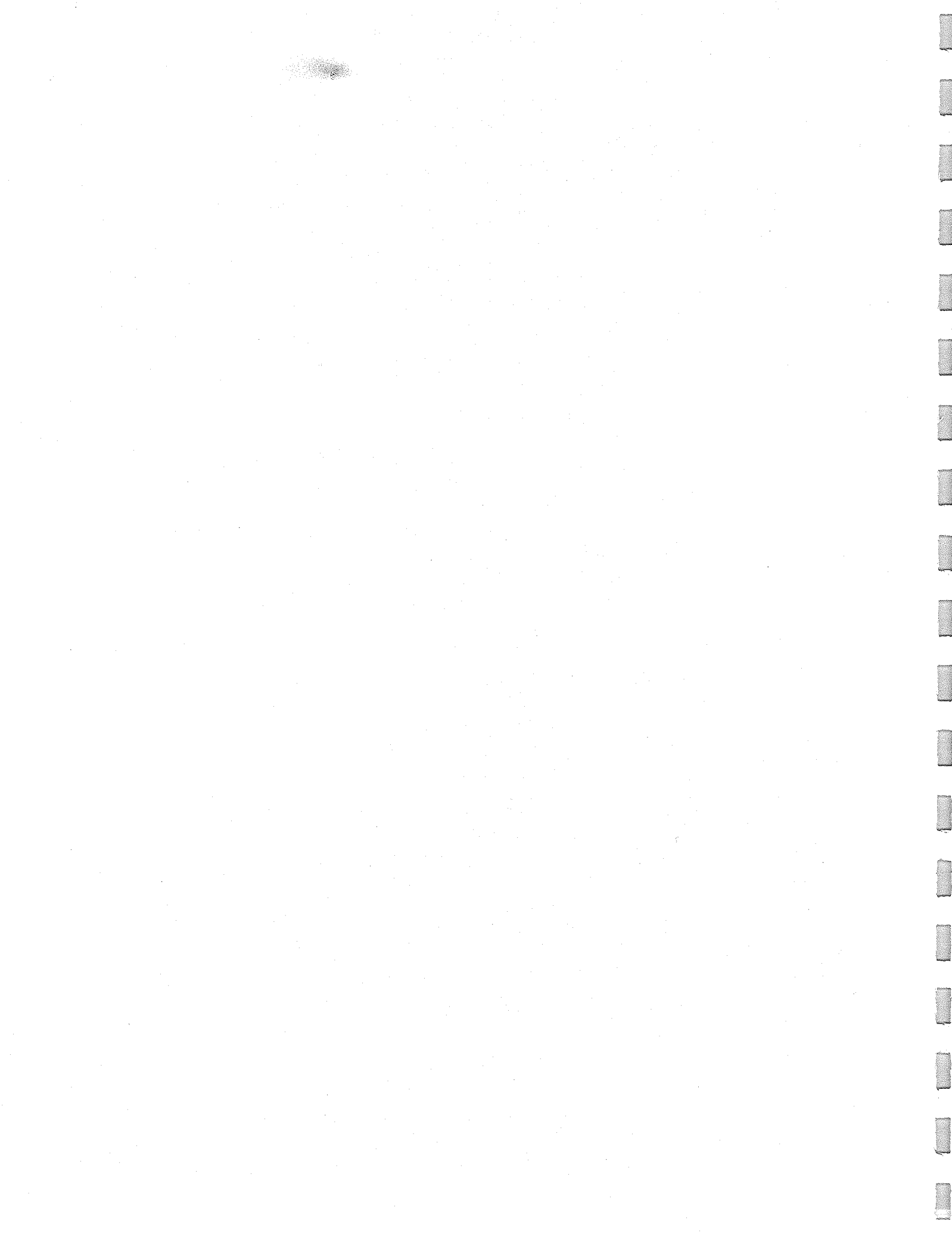
APPENDIX V: VERB PARADIGMS

1. Sound Verbs

	G	G stative	D	C	Gt	Dt	Ct
	Peal		Pael	Aphel	Ithpeel	Ithpaal	Ittaphal
Perf. 3ms	כָּתַב	קָרַיב	כָּתִיב	אֲכַתִּיב	אֲתַכְתִּיב	אֲתַכְתֵּב	אֲתַכְתְּב
3fs	כָּתְבַת	קָרִיבַת	כָּתִיבַת	אֲכַתִּיבַת	אֲתַכְתִּיבַת	אֲתַכְתְּבַת	אֲתַכְתְּבִי
2ms	כָּתַבְתָּ (א)	קָרַיבְתָּ (א)	כָּתִיבְתָּ (א)	אֲכַתִּיבְתָּ (א)	אֲתַכְתִּיבְתָּ (א)	אֲתַכְתְּבְתָּ (א)	אֲתַכְתְּבִי (א)
2fs	כָּתַבְתְּ	קָרַיבְתְּ	כָּתִיבְתְּ	אֲכַתִּיבְתְּ	אֲתַכְתִּיבְתְּ	אֲתַכְתְּבְתְּ	אֲתַכְתְּבִי
1cs	כָּתַבְתִּי	קָרַיבְתִּי	כָּתִיבְתִּי	אֲכַתִּיבְתִּי	אֲתַכְתִּיבְתִּי	אֲתַכְתְּבְתִּי	אֲתַכְתְּבִי
3mp	כָּתְבוּ	קָרִיבוּ	כָּתִיבוּ	אֲכַתִּיבוּ	אֲתַכְתִּיבוּ	אֲתַכְתְּבוּ	אֲתַכְתְּבוּ
3fp	כָּתְבֵּי	קָרִיבֵי	כָּתִיבֵי	אֲכַתִּיבֵי	אֲתַכְתִּיבֵי	אֲתַכְתְּבֵי	אֲתַכְתְּבֵי
2mp	כָּתַבְתֶּם	קָרַיבְתֶּם	כָּתִיבְתֶּם	אֲכַתִּיבְתֶּם	אֲתַכְתִּיבְתֶּם	אֲתַכְתְּבְתֶּם	אֲתַכְתְּבֵי
2fp	כָּתַבְתֵּן	קָרַיבְתֵּן	כָּתִיבְתֵּן	אֲכַתִּיבְתֵּן	אֲתַכְתִּיבְתֵּן	אֲתַכְתְּבְתֵּן	אֲתַכְתְּבֵי
1cp	כָּתַבְנָא	קָרַיבְנָא	כָּתִיבְנָא	אֲכַתִּיבְנָא	אֲתַכְתִּיבְנָא	אֲתַכְתְּבְנָא	אֲתַכְתְּבֵי
Imf. 3ms	יִכְתֹּב	יִקְרֵב	יִכְתִּיב	יִכְתִּיב	יִתְכַתֵּב	יִתְכַתֵּב	יִתְכַתֵּב
3fs	תִּכְתֹּב	תִּקְרֵב	תִּכְתִּיב	תִּכְתִּיב	תִּתְכַתֵּב	תִּתְכַתֵּב	תִּתְכַתֵּב
2ms	תִּכְתֹּב	תִּקְרֵב	תִּכְתִּיב	תִּכְתִּיב	תִּתְכַתֵּב	תִּתְכַתֵּב	תִּתְכַתֵּב
2fs	תִּכְתְּבִי	תִּקְרְבִי	תִּכְתְּבִי	תִּכְתְּבִי	תִּתְכַתְּבִי	תִּתְכַתְּבִי	תִּתְכַתְּבִי
1cs	אֲכַתֹּב	אֲקֵרֵב	אֲכַתִּיב	אֲכַתִּיב	אֲתַכְתִּיב	אֲתַכְתִּיב	אֲתַכְתִּיב
3mp	יִכְתְּבוּ	יִקְרְבוּ	יִכְתְּבוּ	יִכְתְּבוּ	יִתְכַתְּבוּ	יִתְכַתְּבוּ	יִתְכַתְּבוּ
3fp	יִכְתְּבֵי	יִקְרְבֵי	יִכְתְּבֵי	יִכְתְּבֵי	יִתְכַתְּבֵי	יִתְכַתְּבֵי	יִתְכַתְּבֵי
2mp	תִּכְתְּבוּ	תִּקְרְבוּ	תִּכְתְּבוּ	תִּכְתְּבוּ	תִּתְכַתְּבוּ	תִּתְכַתְּבוּ	תִּתְכַתְּבוּ
2fp	תִּכְתְּבִי	תִּקְרְבִי	תִּכְתְּבִי	תִּכְתְּבִי	תִּתְכַתְּבִי	תִּתְכַתְּבִי	תִּתְכַתְּבִי
1cp	נִכְתֹּב	נִקְרֵב	נִכְתִּיב	נִכְתִּיב	נִתְכַתֵּב	נִתְכַתֵּב	נִתְכַתֵּב
Imv. ms	כָּתוּב	קָרֵב	כָּתִיב	אֲכַתִּיב	אֲתַכְתִּיב	אֲתַכְתֵּב	אֲתַכְתֵּב
fs	כָּתוּבִי	קָרֵבִי	כָּתִיבִי	אֲכַתִּיבִי	אֲתַכְתִּיבִי	אֲתַכְתְּבִי	אֲתַכְתְּבִי
mp	כָּתוּבוּ	קָרְבוּ	כָּתִיבוּ	אֲכַתִּיבוּ	אֲתַכְתִּיבוּ	אֲתַכְתְּבוּ	אֲתַכְתְּבוּ
fp	כָּתוּבֵי	קָרֵבֵי	כָּתִיבֵי	אֲכַתִּיבֵי	אֲתַכְתִּיבֵי	אֲתַכְתְּבֵי	אֲתַכְתְּבֵי
Act. ms	כָּתִיב		מִכְתִּיב	מִכְתִּיב	מִתְכַתֵּב	מִתְכַתֵּב	מִתְכַתֵּב
ptcp. mp	כָּתְבִין		מִכְתְּבִין	מִכְתְּבִין	מִתְכַתְּבִין	מִתְכַתְּבִין	מִתְכַתְּבִין
Pass.ptcp. ms	כָּתִיב		מִכְתֵּב / מִכְתֵּב	מִכְתֵּב / מִכְתֵּב			
Infin.	מִכְתֵּב	מִקְרֵב	כָּתִיבָא	אֲכַתִּיבָא	אֲתַכְתִּיבָא	אֲתַכְתִּיבָא	אֲתַכְתִּיבָא

2. Verbs III-weak

	G	G stative	D	C	Gt	Dt	Ct
	Peal		Pael	Aphel	Ithpeel	Ithpaal	Ittaphal
Perf. 3ms	בָּנָא	חָדַי	בָּנִי	אֲבִנִי	אֲתַבְנִי	אֲתַבְנִי	אֲתַבְנִי
3fs	בָּנְתָא	חָדִיאַת	בָּנִיאַת	אֲבִנִיאַת	אֲתַבְנִיאַת	אֲתַבְנִיאַת	אֲתַבְנִיאַת
2ms	בָּנִיתָ (א)	חָדִיתָ (א)	בָּנִיתָ (א)	אֲבִנִיתָ (א)	אֲתַבְנִיתָ (א)	אֲתַבְנִיתָ (א)	אֲתַבְנִיתָ (א)
2fs	בָּנִית	חָדִית	בָּנִית	אֲבִנִית	אֲתַבְנִית	אֲתַבְנִית	אֲתַבְנִית
1cs	בָּנִיתִי (י)	חָדִיתִי (י)	בָּנִיתִי (י)	אֲבִנִיתִי (י)	אֲתַבְנִיתִי (י)	אֲתַבְנִיתִי (י)	אֲתַבְנִיתִי (י)
3mp	בָּנוּ	חָדִיו/חָדִיאָו	בָּנִיאָו	אֲבִנִיאָו	אֲתַבְנִיאָו	אֲתַבְנִיאָו	אֲתַבְנִיאָו
3fp	בָּנְאָה	חָדִיאָה	בָּנִיאָה	אֲבִנִיאָה	אֲתַבְנִיאָה	אֲתַבְנִיאָה	אֲתַבְנִיאָה
2mp	בָּנִיתוּן	חָדִיתוּן	בָּנִיתוּן	אֲבִנִיתוּן	אֲתַבְנִיתוּן	אֲתַבְנִיתוּן	אֲתַבְנִיתוּן
2fp	בָּנִיתִין	חָדִיתִין	בָּנִיתִין	אֲבִנִיתִין	אֲתַבְנִיתִין	אֲתַבְנִיתִין	אֲתַבְנִיתִין
1cp	בָּנִיאָ	חָדִיאָ	בָּנִיאָ	אֲבִנִיאָ	אֲתַבְנִיאָ	אֲתַבְנִיאָ	אֲתַבְנִיאָ
Imf. 3ms	יִבְנִי	יִחְדִי	יִבְנִי	יִבְנִי	יִתְבְּנִי	יִתְבְּנִי	יִתְבְּנִי
3fs	תִּבְנִי	תִּחְדִי	תִּבְנִי	תִּבְנִי	תִּתְבְּנִי	תִּתְבְּנִי	תִּתְבְּנִי
2ms	תִּבְנִי	תִּחְדִי	תִּבְנִי	תִּבְנִי	תִּתְבְּנִי	תִּתְבְּנִי	תִּתְבְּנִי
2fs	תִּבְנִין	תִּחְדִין	תִּבְנִין	תִּבְנִין	תִּתְבְּנִין	תִּתְבְּנִין	תִּתְבְּנִין
1cs	אֲבִנִי	אֲחָדִי	אֲבִנִי	אֲבִנִי	אֲתַבְנִי	אֲתַבְנִי	אֲתַבְנִי
3mp	יִבְנוּן	יִחְדוּן	יִבְנוּן	יִבְנוּן	יִתְבְּנוּן	יִתְבְּנוּן	יִתְבְּנוּן
3fp	יִבְנִין	יִחְדִין	יִבְנִין	יִבְנִין	יִתְבְּנִין	יִתְבְּנִין	יִתְבְּנִין
2mp	תִּבְנוּן	תִּחְדוּן	תִּבְנוּן	תִּבְנוּן	תִּתְבְּנוּן	תִּתְבְּנוּן	תִּתְבְּנוּן
2fp	תִּבְנִין	תִּחְדִין	תִּבְנִין	תִּבְנִין	תִּתְבְּנִין	תִּתְבְּנִין	תִּתְבְּנִין
1cp	נִבְנִי	נִחְדִי	נִבְנִי	נִבְנִי	נִתְבְּנִי	נִתְבְּנִי	נִתְבְּנִי
Imv. ms	בָּנִי/בְנִי	חָדִי	בָּנִי	אֲבִנִי	אֲתַבְנִי	אֲתַבְנִי	אֲתַבְנִי
fs	בָּנְאָ	חָדָא	בָּנְאָ	אֲבִנְאָ	אֲתַבְנְאָ	אֲתַבְנְאָ	אֲתַבְנְאָ
mp	בָּנוּ	חָדוּ	בָּנוּ	אֲבִנוּ	אֲתַבְנוּ	אֲתַבְנוּ	אֲתַבְנוּ
fp	בָּנְאָה	חָדָאָה	בָּנְאָה	אֲבִנְאָה	אֲתַבְנְאָה	אֲתַבְנְאָה	אֲתַבְנְאָה
Act. ms	בָּנִי		מְבָנִי	מְבָנִי	מְתַבְּנִי	מְתַבְּנִי	מְתַבְּנִי
ptcp. mp	בָּנוּן		מְבָנוּן	מְבָנוּן	מְתַבְּנוּן	מְתַבְּנוּן	מְתַבְּנוּן
Pass. ms	בָּנִי		מְבוּנְאָ	מְבוּנְאָ			
ptcp.							
Infin.	מְבָנִי	מְחָדִי	בָּנְאָה	אֲבִנְאָה	אֲתַבְנְאָה	אֲתַבְנְאָה	אֲתַבְנְאָה

APPENDIX VI: NOTES to Targum Onqelos to Genesis 12-16 (according to the edition of Alexander Sperber, *The Bible in Aramaic*, volume I: *the Pentateuch* [Leiden, 1959]).

Abbreviations:

abs.: absolute state.

Berliner: A. Berliner, *Targum Onkelos* (Berlin, 1884), an edition with Tiberian pointing; the pointing of this version is not cited in Sperber's critical apparatus.

cst.: construct state.

GN: geographical name.

MT: the Hebrew of the masoretic text.

PN: personal name.

var.: variant text (in the critical apparatus of Sperber's edition).

§ refers to sections of T. O. Lambdin, "An Introduction to the Aramaic of Targum Onqelos" (typescript).

* indicates a common word that should be learned.

Chapter 12

1. *yallādutā* place of birth.
ʔahziyennā read with the var. *ʔahzennāk* (see §21.2 b).
2. **rābā* G to grow, increase, become great; *rabbi* D to make great, increase, raise, rear.
mābārak see §22.1.
3. *lāteṭ* (a *pālel* verb, a pseudo-conjugation corresponding to the Hebrew *pōlēl*) = **lāṭ* (*yalūt*) G to curse.
**zar^citā* (f.; pl. *zar^cayātā*) descendent, family.
4. *Loṭ* PN.
šib^cin variant of *šab^cin*.
wā-hameš for expected *wa-hāmeš* (cf. the var.).
Hārān GN.
5. *Šāray* PN.
**ša^c(ə)bed* (a *šaphel* verb, conjugated like *ʔaphel*) to subject; here: to convert.
dī-Kan^can and *dī-Kān^can* are both typographical errors for *dī-Kna^can/dī-Knā^can*; the long *ā* of the second form is in imitation of the Hebrew pausal form.
6. *Šakam* GN.
Morah GN.
Kāna^canā²ā Canaanite.
8. *Bet ʔel* GN.
U-praseh a typographical error for *u-parseh* (cf. §21.2 a); *parseh lə-māškāneh* = *pəras yāt māškāneh*.
ʔAy GN.
9. *ʔāzel wə-nātel* cf. §18.1 (end).
11. *qərib* either for *qəreb* (cf. the var.), or for the adjective *qārib* near (cf. the discussion of *taqqip* in Vocabulary 18).
**hā* particle introducing an affirmation (Hebrew *hinnēh*); with following noun: 'here is'.
yāda^cnā cf. §18.2.
**hizwā* (abs. *hēzu*; pl. *hizwayyā*) sight, vision, appearance.
12. Read *yihzan* (typo).
**qayyem* D to confirm, establish; here: to let live.
13. **ʔoteb* C (imperfect in G: *yīṭab* [a Hebraism for *yēṭab*; cf. var.]) to be well (here impersonal: *ʔoteb lə-X* it was well with X; X prospered, was fine).
**āki* an archaic form of the 2fs suffix (usually *-ak*), used here in pause.
15. **par^coh* pharaoh.
17. **al ʔésaq* (prep.) because of, on account of.
18. **hawwi* D to tell, inform (someone: *lə-*).
19. *ʔamart* for *ʔəmart* (cf. var.).
ʔahāt for *ʔəhāt* (cf. var.).

Chapter 13

3. *maṭṭəlānā* journey (cf. *nətal*).
**qadmetā* former time or occasion; *bə-qadmetā* previously.
5. *^ʔ*ap* (adv.) also, likewise, even.
6. **sobar* (anomalous verb type) to bear, support.
Read *qinyānəhon* (typo).
7. One expects *rā^ce* (cst.) for *rā^can*, or *yāt* after *rā^can*.
Pərizzā^ʔā Perizzite.
10. **zəqap* (*yizqop*) G to raise, lift up.
Yardənā GN.
**kol* with suffixes has the base *kull-*.
bet šiqyā an irrigated (or well-watered) area (cf. ^ʔ*ašqi*).
Sədom GN.
^c*əmorāh* GN.
**māte* (prep.) as far as (lit.: reaching, extending to).
Šó^car GN.
11. **bəhar* (*yibhar*) G to choose.
qadmeta here: east.
^ʔ*əhóhi* error for ^ʔ*əhúhi* (cf. var.).
13. ^ʔ*anše* a Hebraism (cf. MT); ^ʔ*ənāše* is expected (cf. var.).
**māmonā* usually means 'wealth, money' in Aramaic.
**giwyātā/gəwitā* (pl. *giwyātā/gəwiyātā*) body.
15. *^c*ālāmā* world; eternity; ^c*ad* ^c*ālāmā* forever.
16. *^c*aprā* dust.
**let* (negative predicative particle) there is/are not; ^ʔ*ipšār* possibility (originally: division, alternative);
let ^ʔ*ipšār* it is not possible (to do: *də-* + imperfect or *lə-* + infinitive).
17. **hallek* D to walk, go.
*^ʔ*urkā* length.
**putyā* width.
18. *Mamre^ʔ* PN.
Habron GN.

Chapter 14

1. ^ʔ*amrāpal* PN; *Bābal* GN; ^ʔ*aryok* PN; ^ʔ*allasar* GN; *Kədār-lā^cómar* PN; ^c*elām* GN; *Tid^cāl* PN.
^c*aməme* for ^c*aməmayyā*, an emphatic plural in *-e* (cf. eastern Aramaic dialects).
2. *Bāra^c* PN; *Birša^c* PN; *Šin^ʔāb* PN; ^ʔ*admāh* GN; *Šam^cébar* PN; *Šəboyim/ Šəbo^ʔim* GN; *Bāla^c* GN.
3. **yammā* sea.
**milhā* salt.
4. **tarta* ^c*asre* twelve.
**təlāt* ^c*asre* thirteen.
**mərad* G to rebel.
5. *^ʔ*arba^c* ^c*asre* fourteen.
**məhā* G to strike, smite.
**gibbārā* warrior (for MT *rəpā^ʔim*).
^c*aštərot Qarnáyim* GN.
taqqipayyā translates MT *haz-zúzim* (gentilic?).
Hāmətā GN.
^ʔ*emətānā* (adj.) fearsome (here an emphatic plural in *-e*); translates MG *hā-^ʔəmim* (gentilic?).
Šāweh Qiryātāyim GN.
6. *Horā^ʔā* Hurrian.
Se^cir GN; *Pā^ʔran* GN.
səmak G to lean upon; *səmik* ^c*al* bordering on.
7. *pillug* (Hebrew) division; **dinā* legal case, decision, judgment; *pillug dinā* renders MT ^c*ən mišpāt*

- (‘spring of judgment’).
Rəqām GN (MT *Qādēš*).
²*amāləqā*²*ā* Amalekite.
²*amorā*²*ā* Amorite.
⁶*en Gádi* GN.
8. **saddar* D to arrange, position, set up; *saddar qərābā* to join battle.
 9. **li-qbel* (prep.) against.
 10. *hemārā* bitumen, pitch.
 11. **šəbā* G to capture.
 13. **šezeb* (anomalous verb type; loan from Akkadian) to save; **məšezeb* (passive ptcl) survivor, fugitive.
 *⁶*ibrā*²*ā* Hebrew.
^š*are* error(?) for ^š*āre*.
²*aškol* PN; ⁶*āner* PN.
 *²*ənāš qəyāmā* ally/allies.
 14. **zārez* D to rouse, muster.
 **təmānat* ⁶*asre* eighteen.
Dān GN.
 15. ²*itpəlag* error for Gt ²*itpəleg* (cf. var.) or Dt ²*itpallag*.
Hobāh GN.
Dammāsaq GN.
 17. *pənā* G to turn; *panni* D to clear, remove; to level; *məpanna* (rare passive ptcl form) clear, levelled
 (MT ⁶*əmeq šāwēh* ‘valley of the Plain’).
⁶*resā* race(-course); *bet resā* race-course, arena (MT ⁶*əmeq ham-mélek* ‘king’s valley’).
 18. *Malki-šádaq* PN.
Yərušlam GN.
 *^š*ammeš* D to minister, wait upon.
²*el* El (divine name).
⁶*illay* (adj.; emphatic ⁶*illā*²*ā*) high(est).
 20. *sānə*²*ā* archaic or Hebraizing for **sānəyā* enemy (participle of **sənā* G to hate).
 **kollā* (emphatic state of *kol*) everything, the whole.
 22. *²*ərem* C to raise, lift up.
 23. *^h*uṭā* thread.
 **məsānā* shoe; ⁶*arqətā* strap; ⁶*arqat mäsānā* shoe-lace.
⁶*attar* D (of ⁶*ətar*) to make rich.
 24. *bār min* = *bar min*.
²*akkal* D = G(?), or mistake for G (cf. var.).
 *^h*ullāqā* portion, share.

Chapter 15

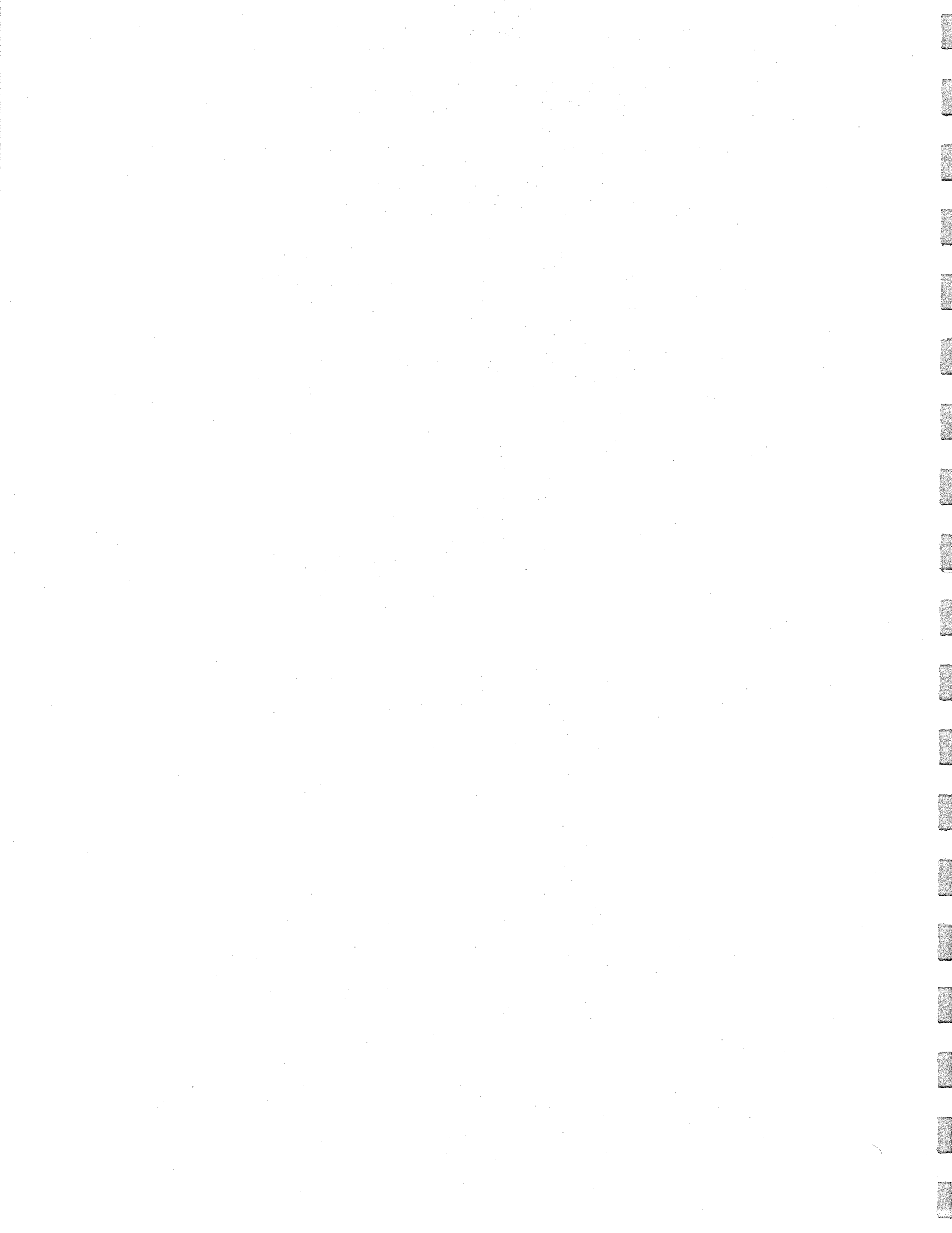
1. **nəbu*²*ā* prophecy, inspiration, vision.
 **tuqpā* (abs./cst. *təqop*) strength.
 *²*agrā* reward; pay(ment).
2. *Ywy* ²*əlohim* (Hebrew) ‘(o) Lord God’.
⁶*dā-lā* here: without.
 *⁶*waldā* child, offspring.
 **parnāsā* (loan from Greek *πρόνοος*) administration; *bar parnāsā* manager (MT *ben-méšeq*).
*Dammāsqā*²*ā* Damascene.
²*əli-⁶ázar* PN.
4. *²*əlāhen/illāhen* but (rather), however, on the contrary.
5. *səkā* G to look; ²*istakki* Dt to look.
 **kə-den* thus (lit.: like this).
6. **hemen* (irregular C verb) to believe.
 *^h*əšabl/həšəb* G to think, plan; to reckon, consider, regard.

- zākutā* (f.; abs. *zāku*) merit, favor, justice.
7. ^{ur} GN.
Kasdā^{ur}ā Chaldaean.
9. *^c*iglā* calf.
*^c*izzā* (f.) she-goat.
**dikrā* male; ram.
šapninā turtle-dove.
yonā (m.) dove, pigeon; the final *-h* is archaic or a Hebraism.
10. *palleg* D to split.
**šəwe* half; equal portion.
yəhab here: to place.
palgā/pilgā piece.
lā-qābel reflects Tiberian pointing (*lo-qōbel*) for Babylonian *liqbel*.
**habrā* companion, counterpart.
*^c*opā* (collective) fowl, bird.
12. **šimšā* (f. and m.) sun; note: ^c*āl*, of sun, 'to set'.
**šintā* (f.) sleep.
*^u*emətā* fear.
**qablā* darkness.
13. **middā^c* a *miqtāl* infinitive (G); these occur, along with the more common *miqtal* forms, in imitation of the Hebrew infinitive absolute construction, to emphasize the finite verb.
**dayyārā* sojourner, dweller (cf. *dār*).
yipləhun (also in v. 14) error(?) for *yapləhun* (so Berliner).
*^c*anni* D to oppress.
14. **ken* (adv.) thus; **bātar ken* afterwards; *^c*al ken* therefore.
15. **sebutā* (f.) old age; here with *š* for *s* (archaism or Hebraism).
16. **dārā* generation.
rəbi^cāy see §22.6.
**šəlim* (adj.) complete, whole, finished; perhaps here for *šəlem* (so Berliner): **šəlem* G to be finished, completed, whole; to come to an end.
**hobā* guilt, debt.
17. ^c*əl(l)at* error for ^c*állat* (cf. var.); *wa-hwāt šimšā^c állat* imitates the asyndetic construction of the MT: *wa-yhī haš-šémeš bā^uāh* 'the sun had set'.
tannurā furnace, brazier.
tənānā/tannənā/īānənā smoke; *di-* is either an error for *də-* (cf. var.) or reflects a variant vocalization of the noun (*dī-tnān*).
bā^corā torch.
*^u*iššātā* (f. sg.; abs. ^u*iššā*) fire.
*^c*adā* G to pass (by, over, through).
18. **nahlā* wadi, stream.
**Pərāt* the Euphrates.
19. *Šāləmā^uā* gentilic (MT *haq-Qēnī*).
Qənizzā^uā gentilic (Qenizzite).
**qadmonay* (adj.; abs. *qadmonā^uā*) ancient; here: *Qadmonā^uā* gentilic. (Qadmonite).
20. *hittā^uā* gentilic (Hittite).
Pərizzā^uā gentilic (Perizzite).
gibbārā cf. 14:5.
21. *Gargišā^uā* gentilic (Gargishite; MT *Girgāšī*).
Yəbusā^uā gentilic (Jebusite).

Chapter 16

2. *məna^cni* for *man^cāni* (cf. var.).
mā^uim (also *mā^uim*) perhaps; how? when?

- ²*ibəni* Gt to be built (up); to acquire offspring.
3. **sopā* end; *mis-sop* at the end of, after.
ba^calah Tiberianizing for *ba^clah* (cf. var.).
 4. **caddi* D to become pregnant; to remove.
**qall/qāl* (root *q-l-l*) G become small, unimportant, of little esteem.
**ribbonā* lord, master; **ribbonətā* lady, mistress.
 6. *cənāki* for *-āki*, cf. note to 12:13.
 7. *Ḥagrā* GN (MT *Šūr*).
 8. ²*atyā* for ²*atəyā* (cf. ²*āzəlā*).
 9. *²*išta^cbad* (Št) passive and reflexive of *ša^cbed* (12:5); the *a* afer ^c (in the form in Sperber's main text) reflects a Tiberian *ḥātēp* vowel (²*išta^cābad*).
 10. *²*asgi* C to increase (trans.); for ²*asgā²ā*, see note to 15:13.
**sagyā* (abs./cst. *səge*) multitude, large amount.
 11. *Yišmā^ce⁽²⁾l* PN.
 12. **mārodā* rebel; wild ass (MT *pére² ādām*); in the variant: *cārodā* wild ass.
**šərik* (adj.) needed, necessary; needing, needy.
²*əhóhi* for ²*ahóhi*.
 14. *qərā* here impersonal: one called.
**qayyām* (adj.) living, existing, enduring.
Rəqām, *Ḥagrā* GNs (MT *Qādeš*, *Bāred*).
 15. *d-ələdat* error (typo?) for *d-ilədat* (so Berliner).

Vocabulary in Lambdin, *Introduction to Targumic Aramaic*

Aramaic	Gloss	= Hebr.	Les.
² ab, pl. ² abāhātā	father	² āb	14
² abad, yebad	to perish, die	² bd	1
² izgaddā	(ordinary) messenger (Pers.)		15
² azal, yezel	to go	hlk	1
² ahad, yehod	to seize, grasp, lay hold of; close (door)	² hz	7
² ah, pl. ² ahayyā	brother	² ah	14
² ahātā, cs./abs. ² ahāt, pl. ² ah(h)awātā	sister (my sister: ² ahāti or ² ahāt)	² ahōt	19
² aḥsānātā	possession, inheritance; cf. ² aḥsen		14
² uhrān, ² uhri, ² uhrānin, ² uhrānayān	other	² ahēr	22
² akal, yekol	to eat	² kl	4
² ilānā	tree	ēš	7
² im	if	² im	21
² amtu	maidservanthood (in idiom)		5
² amtā, pl. ² amhātā	female servant, slave	² āmā	6
² immā, pl. ² immāhātā	(f.) mother (my mother: ² immā)	² em	11
² amar, yemar, memar	to say	² mr	7
lā-memar	intro dir. quote	lē(?)mōr	12
² ān	where?	² ān	8
lā- ² ān	whither?		8
mānān	whence?		8
² anā	I	² ānī/ ² ānōkī	18
² anāhnā	we	² ānāhnū	18
² innin	they (f.)	hēn	18
² innun	they (m.)	hēm	18
² anāšā, cs./abs. ² anāš	man, men; sg. can be coll.	² enōš	19
² asar, yesar	to bind, take captive	² sr	9
² appayyā	(pl.) face, surface	pānīm	9
² apreš	to divide, separate	bdl C	14
² urḥā/ ² orḥa, cs./abs. ² oraḥ, pl. ² urḥātā	(f.) way, road, conduct, behavior	² oraḥ	18
² are	that, the fact that; when, since, bec.	kī	7
² orāytā	the Torah	tōrā	18
² ar ^c ā	(f.) land, country; the earth	² eres	2
² ašad, yešod	to pour out, shed, deposit		20
² atā, yete	to come	bw ² / ² th	10
C ² ayti	to bring; to cause to come	bw ² C	15
² att	you (f. sg.)	² att	18
² att	you (m. sg.)	² attā	18
² attin	you (f. pl.)	² atten	18
² attun	you (m. pl.)	² attem	18
² ittu	wifehood (in idiom)		5
² ittatā, pl. nāšayyā	woman, wife	² iššā	1
² attānā/ ² atānā	she-ass	² ātōn	6
² atrā	place, site	cf. ² ašer	8
bə-	in, within; with (instr.)	bə-	2
bə-go, bəgawwi	in, within, in the midst of	bə-tōk	4
bə-yad	into the hand/power/control of; through, by means of		4, 9
b-idā dā	into the hand/power/control of; through, by means of		9
bə-ken	at that time, in those days		18
bi-sṭar	beside, near	² esel/bə-šad	11
bə- ^c ene	in the eyes of, in the opinion of	bə- ^c enē	17

Aramaic	Gloss	= Hebr.	Les.
<i>bəʔeš</i>	to be/become/seem bad; cf. <i>biš</i>		17
<i>bədil</i>	because of, for the sake of	<i>baʕābūr</i>	19
<i>bədil də-</i>	so that, in order that (+ impf.)	<i>ləmāʕan</i>	19
<i>ben</i>	between (<i>ben u-ben</i> or <i>ben x lə-y</i>)	<i>bēn</i>	11
<i>bənā, yibne</i>	to build	<i>bnh</i>	10
<i>baʕlā</i>	husband, owner	<i>baʕal</i>	6
<i>bəʕirā</i>	cattle (bulls, oxen, cows)	<i>bāqār / bəʕir</i>	6
<i>bārā</i>	the outside (of a place)	<i>hūs</i>	9
<i>bār min</i>	except, except for, other than		9
<i>lə-bārā</i>	to the outside		9
<i>mib-bārā</i>	on the outside (of: <i>lə</i>)		9
<i>lə-mib-bārā</i>	to the outside (of: <i>lə</i>)		9
<i>bərā</i>	son	<i>bēn</i>	6
<i>bəratā</i>	daughter	<i>bat</i>	6
<i>berā</i>	(f.) well, pit	<i>bəʔēr</i>	11
<i>bārek (√brk D)</i>	to bless	<i>bērēk</i>	13
Dt <i>ʔitbārak</i>	to be blessed		22
<i>birkātā</i>	blessing	<i>bārākā</i>	13
<i>biš</i>	bad, evil, wicked	<i>raʕ</i>	17
<i>betā</i>	house	<i>báyit</i>	3
<i>bātar</i>	after, behind (spatial, temporal)	<i>ʔahārē</i>	4
<i>bātar də-</i>	after	<i>ʔahārē ʔāšer</i>	11
<i>gabrā / gubrā</i>	man	<i>ʔiš</i>	1
<i>bə-go, bə-gawwi</i>	in, within, in the midst of	<i>bə-tōk</i>	4
<i>mīg-go, mīg-gawwi</i>	from within, from the midst of	<i>mit-tōk</i>	4
<i>gəzar, yigzar</i>	to cut; to circumcize	<i>gZR / krt</i>	4
<i>gəzar qəyām ʕim</i>	to make a covenant with		4
<i>ʔitgəli (√gly Gt)</i>	to appear, reveal oneself		22
<i>gamlā</i>	camel	<i>gāmāl</i>	6
<i>ginnatā</i>	garden	<i>gan(nā)</i>	6
<i>dabar, yidbar</i>	to take (s.th. along with you)	<i>lqh</i>	2
Gt <i>ʔiddabar</i>	to be taken		22
<i>dahbā</i>	gold	<i>zāhāb</i>	8
<i>√d-w-r: dār, yədur</i>	to sojourn	<i>gwr</i>	11
<i>dəhel, yidhal</i>	to be afraid, fear (obj. usu. <i>min</i> (<i>qədām</i>))	<i>yrʔ</i>	5
<i>dəheq / dəhaq</i>	to press, urge; to oppress (<i>yāt, bə-, lə-</i>)	<i>dhq</i> twice	9
<i>√d-y-n: dān, yədin</i>	to judge	<i>dyn</i>	11
<i>dilmā</i>	lest, so that not (+ impf.)	<i>pen</i>	19
<i>dāromā</i>	the south	<i>dārôm</i>	5
<i>mid-dāromā lə-</i>	to the south of		5
<i>daššā</i>	door, doorleaf	<i>délet</i>	7
<i>huʔ</i>	he	<i>hūʔ</i>	18
<i>hiʔ</i>	she	<i>hīʔ</i>	18
<i>həwāh, yahe / yihwe</i>	to be; with <i>lə-</i> , to become	<i>hyh</i>	10
<i>həwāh leh X</i>	he had X		10
<i>hākā</i>	here	<i>pōh</i>	12
<i>hekālā</i>	palace, temple	<i>hēkāl</i>	4
<i>hālākā</i>	hither, to this place	<i>hālākā</i>	12
<i>həpak</i>	to overthrow; to convert, change	<i>hpk</i>	9
<i>həpak yāt X lə-Y</i>	to change X into Y		9

Aramaic	Gloss	= Hebr.	Les.
<i>zəban</i>	to buy, purchase		8
D <i>zabben</i>	to sell	<i>mkr</i>	13
<i>zə'er</i>	small (*zu ^c ayr diminutive)	<i>šā'ir / qāṭōn</i>	17
<i>habbel</i>	to destroy	<i>šht D / hbl D late</i>	13
<i>hədi, yihde</i>	to rejoice	<i>šmh / hhd rare</i>	10
<i>hədat</i> , f. abs. & m. emph. <i>hədtā</i> , f. emph. <i>hədatā</i>	new	<i>hādāš</i>	17
<i>həzā, yihze</i>	to see	<i>r^h / hzh</i>	10
C ^ʾ <i>ahzi</i>	to show, cause to see	<i>r^h C</i>	14
Ct ^ʾ <i>ittahzi</i>	to appear		22
<i>hay</i> , f. <i>hayyā</i>	alive, living	<i>hay</i>	18
<i>hayā</i>	to live, be alive	<i>hyh</i>	18
<i>hayyāb</i>	wicked, evil, guilty of crime	<i>hattā'</i>	17
<i>hakkim</i>	wise, clever	<i>hākām</i>	17
<i>hamrā</i>	wine	<i>yāyin / hémer</i>	14
<i>hamārā</i>	he-ass, donkey	<i>hāmōr</i>	6
^ʾ <i>ahsen</i> (√ <i>hsn</i> C)	to take possession of (usu: land); to bequeath, hand on (X to Y: <i>yāt X lə-Y</i>); cf. ^ʾ <i>ahsānātā</i>	<i>yrš</i>	14
<i>haqlā</i>	field	<i>šāde</i>	6
<i>harbā</i>	(f.) sword	<i>héreb</i>	6
<i>həšokā</i>	darkness	<i>hōšek</i>	14
<i>tāb</i>	good, just, pleasant	<i>tōb</i>	17
<i>tamar</i>	to hide, conceal	<i>tmr</i>	9
<i>tə'ā</i>	to wander, go astray	<i>t^ch</i>	14
C ^ʾ <i>at'i</i>	to lead astray		14
<i>turā</i>	mountain	<i>har</i>	1
<i>yədā</i> , cs. <i>yad</i>	hand	<i>yād</i>	9
<i>bə-yad, b-idā də</i>	into the hand/power/control of; through, by means of		4, 9
<i>yada^c, yidda^c, midda^c / meda^c</i>	to know	<i>yd^c</i>	7
<i>yada^c ʾəre</i>	to know that		7
C <i>hoda^c / ʾoda^c</i>	to inform (s.o.: <i>yāt</i>) of/about (s.th. <i>yāt</i>)	<i>yd^c C</i>	15
<i>yəhab, yitten</i>	to give; to place, set	<i>ntn</i>	3
^ʾ <i>oḥi</i> (√ <i>hyh</i> C)	to hurry, go hurriedly; to hurry (to do: <i>lə-</i> + inf.)	<i>mhr D</i>	15
<i>Yy, Ywy</i>	writing of the divine name		9
<i>yəkel, yikkol, mikkal / mekal</i>	to be able	<i>yākōl</i>	12
<i>yəled, yəlid, melad</i>	to bear (a child)	<i>yld</i>	16
C ^ʾ <i>oled</i>	to beget	<i>yld C</i>	16
<i>yomā</i>	day	<i>yōm</i>	7
<i>yəmāmā</i>	daylight		14
<i>yəret, yerat</i>	to inherit	<i>yrš</i>	7
<i>yāt</i>	(d. obj. particle)	<i>ʾet- / ʾēt</i>	2
<i>yəteb, yitteb</i>	to sit, dwell, remain, settle	<i>yšb</i>	5
C ^ʾ <i>oteb</i>	to cause to settle	<i>yšb C</i>	15
Ct ^ʾ <i>ittotab</i>	to settle (intr.)		22
<i>kə-</i>	like, as, according to	<i>kə-</i>	4
<i>ka-ḥdā</i>	together, as one		12
<i>kad</i>	when	<i>ka'āšer / kî / bə-</i> or <i>kə-</i> + inf.	11
<i>kokabā</i>	star	<i>kōkāb</i>	11
<i>kol / kull-</i>	all, every, whole, entire	<i>kōl / kol-</i>	7
<i>kallatā</i>	daughter-in-law	<i>kallā</i>	18
<i>kamā də-</i>	according as, as (conj.)		18

Aramaic	Gloss	= Hebr.	Les.
<i>bə-ken</i>	at that time, in those days		18
^ʔ <i>itkəneš</i> (√ <i>knš</i> Gt)	to be gathered, gather (intr.)		22
Dt ^ʔ <i>itkannaš</i>	to gather (intr.)		22
<i>kaspā</i>	silver, money	<i>késep</i>	2
<i>kəʿan</i>	now, so now, now then	^ʿ <i>attā</i>	20
<i>kapnā</i>	famine	<i>rāʿāb</i>	5
<i>karmā</i>	vineyard	<i>kérem</i>	9
<i>kətab</i>	to write	<i>ktb</i>	2
<i>lə-</i>	to, for (a person), to into (a place)	<i>lə-,ʔel</i>	1
<i>lə-ʔān</i>	whither?		8
<i>lə-bārā</i>	to the outside		9
<i>lə-mā</i>	why?	<i>lāmmā</i>	2
<i>lə-madnəḥā</i>	east(ward)		5
<i>lə-memar</i>	intro dir. quote	<i>lē(?)mōr</i>	12
<i>lə-mib-bārā</i>	to the outside (of: <i>lə</i>)		9
<i>lə-qaddāmut</i>	(out) to meet	<i>liqra(?)t</i>	13
<i>lə-tammān</i>	to there, thither		1
<i>lā</i>	(negative)	<i>lōʔ,ʔal</i>	1
^ʔ <i>alwi</i> (√ <i>lwy</i> C)	to accompany	cf. <i>lwh</i>	14
<i>ləwāt</i>	to, unto, into the presence of (s.o.)	^ʔ <i>el/lipnē</i>	3
<i>mil-ləwāt</i>	from the presence of	<i>mil-lipnē</i>	3
<i>laḥdā</i>	very much, greatly	<i>məʔōd ?</i>	12
<i>laḥmā</i>	bread, food	<i>lēhem</i>	3
<i>ləlayā</i>	night	<i>laylā</i>	7
<i>mā</i>	what?	<i>mā</i>	7
<i>lə-mā</i>	why?	<i>lāmmā</i>	2
<i>mā(?)nā</i>	vessel, utensil	<i>kəli/ʔōnī</i>	8
<i>madbəḥā</i> , cs. <i>madbaḥ</i>	altar	<i>mizbēʿaḥ</i>	9
<i>madbərā</i>	desert, steppe, wilderness		5
<i>madnəḥā</i>	the east	<i>mizrāḥ</i>	5
<i>lə-madnəḥā</i>	east(ward)		5
<i>mim-madnaḥ / madnəḥā</i>	on/to the east of		5
√ <i>m-w-t</i> : <i>mit</i> , <i>yəmut</i>	to die	<i>mwt</i>	11
C ^ʔ <i>amet</i>	to cause to die, put to death	<i>mwt C</i>	15
<i>mayyā</i>	water	<i>māyim</i>	3
<i>mekəlā</i>	food (inf. as noun)		12
<i>maktāšā</i> , cs. <i>maktāš</i>	plague, affliction	<i>négaʿ</i>	15
<i>malʔəkā</i>	angel, divine messenger	<i>malʔāk</i>	15
<i>malkā</i>	king	<i>mélek</i>	1
<i>malkətā</i>	queen	<i>malkā</i>	1
<i>malkūtā</i> , pl. <i>malkəwātā</i>	kingdom, reign, rule	<i>malkūt, mamlākā</i>	9
<i>mallel</i> (√ <i>ml D</i>)	to speak (with: ^ʿ <i>im</i>)	<i>dibbēr</i>	13
Dt ^ʔ <i>itmallal</i>	to converse		22
<i>millətā</i> , pl. <i>millayyā</i>	(f.) word	<i>dābār</i>	11
<i>memārā</i> , cs. <i>memar</i>	word, utterance		12
<i>meməra da-Yy</i>	the Word of the Lord, circumloc. for God		12
<i>lə-memar</i>	intro dir. quote	<i>lē(?)mōr</i>	12
<i>man</i>	who?	<i>mī</i>	7
<i>min</i>	from, out of; partitive	<i>min</i>	1
<i>mənān</i>	whence?		8
<i>mib-bārā</i>	on the outside (of: <i>lə</i>)		9

Aramaic	Gloss	= Hebr.	Les.
<i>mig-go, mig-gawwi</i>	from within, from the midst of	<i>mit-tôk</i>	4
<i>mid-dāromā lā-</i>	to the south of		5
<i>mil-lawāt</i>	from the presence of	<i>mil-lipnē</i>	3
<i>mim-madnəḥā</i>	on/to the east of		5
<i>mis-səṭar</i>	from beside		13
<i>me-^cal</i>	from upon	<i>mē^cal</i>	3
<i>min qədām</i>	from before, from the presence of	<i>mil-lipnē</i>	4
<i>mit-tammān</i>	from there, thence	<i>miššām</i>	1
<i>mənā, yimne</i>	to count	<i>mnh</i>	10
Gt ^ʔ <i>itmāni</i>	to be counted		22
<i>məna^c, yimna^c</i>	to prevent, hinder	<i>mn^c</i>	12
<i>məsar, yimsar</i>	to hand over (to into the hand of: <i>bə-yad, lā-,</i> or <i>qədām</i>)		4
<i>ma^crəbā</i>	the west	<i>ma^cārāb</i>	5
<i>maššutā</i>	(f.) quarrel, strife; cf. <i>nəšā</i>	<i>nš^ʔ N, C/maššā/maššūt</i>	19
<i>Miṣrā'e</i>	the Egyptians		4
<i>Miṣrāyim</i>	Egypt		5
<i>maškənā</i>	tent, habitation	<i>ʔōhel/miškān</i>	3
<i>mešārū</i>	plain, valley	<i>mīšōr</i>	3
<i>nəbiyā</i>	prophet	<i>nābi^ʔ</i>	8
<i>nahrā</i>	river	<i>nāhār</i>	2
<i>nəhorā</i>	light	<i>ʔōr/(nēr/nīr)</i>	14
<i>nəḥat/nəhet, yeḥot</i>	to come/go down, descend	<i>yrd</i>	3
C ^ʔ <i>ahet/ʔəhet</i>	to bring/lead/send down	<i>yrd C</i>	15
<i>nəṭal, yiṭṭol</i>	to set out, travel	<i>ns^c</i>	1
" "	to raise up, lift, take up	<i>nš^ʔ</i>	3
<i>nəṭar, yiṭṭar</i>	to guard, preserve, keep, observe	<i>nšr</i>	4
<i>nəseb/nəsab, yissab</i>	to take (most genl. vb. for taking)	<i>lqh</i>	5
<i>nəseb X b-ideh</i>	he picked up X		9
<i>nəpal, yippel</i>	to fall	<i>npl</i>	3
<i>nəpaq, yippoq</i>	to go forth	<i>yš^ʔ</i>	1
<i>nəpaq min X</i>	to leave X, depart from X		1
C ^ʔ <i>appeq</i>	to bring/lead/send forth; produce	<i>yš^ʔ C</i>	15
<i>nəpeš, yippoš</i>	to become numerous, widespread		8
<i>napšā, napšātā</i>	(f.) soul, person	<i>nəpeš</i>	18
<i>nəšā</i>	to quarrel; cf. <i>maššutā</i>	<i>nš^ʔ N, C</i>	19
<i>nəšab, yiššob</i>	to plant	<i>nt^c</i>	7
<i>səged, yisgod</i>	to bow down	<i>hištaḥāwā</i>	5
<i>səgi</i>	to be/become numerous	<i>rbh</i>	17
<i>saggi, saggi^ʔā</i>	many, much, numerous	<i>rab(b)</i>	17
<i>bi-sṭar</i>	beside, near	<i>ʔēšel/bə-šad</i>	11
<i>mis-səṭar</i>	from beside		13
√s-y-b: <i>sib/seb</i>	to grow old	<i>zqn/šēbā</i> old age	11
<i>sələq, yissaq</i>	to go up, ascend (intr.)	<i>ʔlh</i>	5
C ^ʔ <i>asseq</i>	to bring/lead/send up	<i>ʔlh C</i>	15
Dt ^ʔ <i>istallaq</i>	to go up		22
^c <i>abad, ya^cbed</i>	to do, act; to make, fashion	^c <i>šh</i>	7
^c <i>abad qərābā</i> ^c <i>im</i>	to wage war against		9
^c <i>abdā</i>	servant, slave; attendant	^c <i>ébed</i>	6
^c <i>abar, yi^cbar/yi^cibar</i>	to cross (<i>yāt</i> or <i>bə</i>)	^c <i>br</i>	2
C ^ʔ <i>a^cbar</i>	to lead/take across	^c <i>br C</i>	14

Aramaic	Gloss	= Hebr.	Les.
^ʿ ad	up to, as far as, until	^ʿ ad	3
^ʿ al	on, down onto; against; about, concerning, in regard to	^ʿ al	3
^ʿ al ^ʾ appe	on the face, surface of; right up against, over against		9
^ʿ al mā	why?	lāmmā	2
me- ^ʿ al	from upon	mē ^ʿ al	3
√ ^ʿ -l-l: ^ʿ al/ ^ʿ āl, ye ^ʿ ol	to enter (a place: lə-)	bw ^ʾ	11
C ^ʾ a ^ʿ el/ ^ʾ a ^ʿ el	to bring/lead/take in; cause to enter	bw ^ʾ C	15
^ʿ ulemā	boy, lad; servant, attendant	nā ^ʿ ar/ ^ʿ élem	4
^ʿ ulemātā	girl, maiden	nā ^ʿ ārā/ ^ʿ almā	4
^ʿ im, ^ʿ imm-	with, together with	^ʿ im/ ^ʾ et-/ ^ʾ ēt	4
^ʿ ammā	people, the people; nation	^ʿ am	1
^ʿ ānā	flock(s) (sheep and goats)	šō ^(ʾ) n	6
^ʿ enā, pl. ^ʿ enayyā	(f.) eye; well, spring	^ʿ áyin	17
bə- ^ʿ ene	in the eyes of, in the opinion of	bə- ^ʿ ênē	17
^ʿ araq, yi ^ʿ roq/yi ^ʿ iroq	to flee	brh, nws	1
^ʿ atar	to be/become rich	^ʿ šr	17
^ʿ attir	rich	^ʿ āšīr	17
^ʾ itpallag ^ʿ al (√plg Dt)	can = to attack		22
palah, yiplah	to serve, work (as slave, etc.)	^ʿ bd	2
C ^ʾ aplah	to subject, reduce to servitude	^ʿ bd C	14
paqqed	to command (usu. foll. by dir. command using inv.); to put s.o. (yāt) in charge of (^ʿ al)	pqd / šwh D	18
pəras, yipres	to pitch (a tent)	nṯh	3
^ʾ apreš (√prš C)	to divide, separate	bdl C	14
Dt ^ʾ itpāraš	to separate (intr.)		22
pitgāmā	word, thing, affair (Pers. lw.)	dābār	2
pətah, yiptah	to open	pṯh	7
šalli (√sly D)	to pray	hitpallēl	13
šəlotā	prayer	təpillā	13
šippunā	the north	šāpōn	5
šaprā	morning	bōqer	2
qabbel	to receive	lqh / qbl D late	13
qabbel min	to obey		13
qabbel šəlotā	to hear a prayer		13
qabbel lə-memar X	to heed, obey X		13
^ʾ itqəbar (√qbr Gt)	to be buried		22
^ʾ aqdem (√qdm C)	to do s.th. early or first (usu. + bə-šaprā, followed by a 2nd coordinated verb); to go early	škm C	14
lə-qaddāmut (D infin.)	(out) to meet	liqra ^(ʾ) t	13
qədām	before, in the presence of	lipnē	4
min qədām	from before, from the presence of	mil-lipnē	4
qadmāy	first		22
√q-w-m: qām, yəqum	to arise, stand, stop	qwm	11
C ^ʾ əqem	to set up, establish, to cause to stand, station	qwm C / kwn C	15
Dt ^ʾ itqayyam	to be allowed to live, etc.		22
qətal	to kill	hrg / qtl	2
qəyāmā / qiyāmā	treaty, covenant; cf. qām	bərīt	4
qālā	voice, sound	qōl	8
qənā, yiqne	to acquire, purchase	qnh	10
qinyānā	property, possessions		2

Aramaic	Gloss	= Hebr.	Les.
<i>qārā, yiqre</i>	to call, summon (<i>lā-</i>); to name	<i>qr²</i>	10
<i>qārā yāt šom X Y</i>	to name X Y		10
<i>qāreb, yiqrab</i>	to approach, draw near (to: <i>lā, lawāt</i>)	<i>qrb</i>	5
<i>qāreb + inf.</i>	to be on the point of		5
<i>qāreb bə-</i>	to come into contact with, touch		5
D <i>qāreb</i>	to bring, present, offer	<i>qrb C</i>	13
<i>qārābā</i>	battle, war	<i>milhāmā</i>	9
<i>qurbānā</i>	offering	<i>minhā / qorbān</i>	13
<i>qartā, pl. qirwayyā</i>	city	<i>‘ir</i>	1
<i>rab, rabbā, rabrəbayyā</i>	great, big, important	<i>gādōl</i>	17
<i>rabbā</i>	as noun, leader, prince, high official		17
<i>rugzā</i>	anger, wrath	<i>rōgez</i>	6
<i>rədap</i>	to pursue (obj. with <i>bātar</i>)	<i>rdp</i>	4
<i>rəhat / rəhet, yirhat</i>	to run	<i>rws</i>	4
<i>rəhem, yirham</i>	to love	<i>‘hb</i>	6
<i>ramšā</i>	evening	<i>‘ereb</i>	2
<i>rā‘ā, yir^ce, ptcp. rā^ce, pl. rā^can</i>	to pasture, tend	<i>r’h</i>	10, 18
<i>rā^cayā, cs. rā^ce, pl. rā^cawātā</i>	shepherd, herdsman	<i>rō‘e</i>	18
<i>‘ištā‘ar (√š^rr Gt)</i>	to survive, remain over		22
<i>šabbah (D)</i>	to praise	<i>hillēl</i>	13
<i>‘ištābi (√šby Gt)</i>	to be captured		22
<i>šəbaq</i>	to leave, abandon, forsake	<i>‘zb</i>	4
<i>šəbaq + inf.</i>	to allow		4
<i>šəbaq lā</i>	to forgive		4
<i>šawwi</i>	to put, place, set, set up, make	<i>šym / šwh D late</i>	13
<i>šəkeb, yiškob</i>	to lie down	<i>škb</i>	8
<i>‘aškah (√škh C)</i>	to find, come upon	<i>mš²</i>	14
<i>šəlah, yišlah</i>	to send, to send a message/messenger	<i>šlh</i>	8
<i>šəmayyā</i>	(m. pl.) heaven, the sky	<i>šəməyīm</i>	11
<i>šəma^c, yišma^c</i>	to hear	<i>šm^c</i>	8
<i>šəmə, cs. šom, pl. šəməhātā</i>	name	<i>šēm</i>	9
<i>šəpar</i>	to be/become good	<i>tyb / ytb</i>	17
<i>šəppir</i>	beautiful, handsome, excellent	<i>yāpe / tōb</i>	17
<i>‘ašqi (√šqy C)</i>	to cause to drink; to water (animals)	<i>šqh C</i>	14
<i>šərā</i>	to come to a stop, set up camp, settle down	cf. <i>škn</i>	11
D <i>šāri</i>	to begin (+ inf. or ptcp.)	<i>hll C</i>	13
<i>šəti, yište</i>	to drink	<i>sth</i>	10
<i>šattā, cs. šənat, pl. šənayyā</i>	(f.) year	<i>šānā</i>	16
<i>təbar, yitbar</i>	to break, break down; to subdue	<i>šbr</i>	9
√ <i>t-w-b: tāb, yətab</i>	to return, go/come back	<i>šwb</i>	11
C <i>‘ateb</i>	to bring/lead/send back; to answer (a person: <i>yāt</i>)	<i>šwb C / ‘nh</i>	15
<i>təhot</i>	under, beneath (+pl. sfs.)	<i>tāhat</i>	8
<i>tammān</i>	there, in that place	<i>šām</i>	1
<i>lā-tammān</i>	to there, thither	<i>šāmmā</i>	1
<i>mit-tammān</i>	from there, thence	<i>miššām</i>	1
<i>tāqen, f. tāqənā</i>	good, proper, correct, in good order	<i>tōb / tqn</i>	18
<i>təqep, yitqap</i>	to be, grow strong, severe, rich, wealthy	<i>kbd / hzq</i>	5
<i>təqep lā-N</i>	N became angry	<i>hrh lā-</i>	5
<i>təqep rugzeh bə-</i>	he became angry at/with	<i>hrh lā-</i>	6
<i>taqqip, f. taqqipā</i>	strong, powerful, severe	<i>hāzāq</i>	18

Aramaic	Gloss	= Hebr.	Les.
<i>torā</i>	bull, ox	<i>šōr / ʿēlep</i>	6
<i>toratā</i>	cow	<i>pārā?</i>	6
<i>tārek (√trk D)</i>	to drive out, expel	<i>grš</i>	13
<i>tar^cā</i>	gate (of a city), doorway (house, tent)	<i>šá^car</i>	7

Vocabulary in Lambdin, *Introduction to Targumic Aramaic*

Aramaic	Gloss	= Hebr.	Les.
² alwi (√lwy C)	accompany		
kāmā dā-	according as, as (conj.)	cf. <i>lwh</i>	14
qānā, yiqne	acquire, purchase		18
bātar dā-	after	<i>qnh</i>	10
bātar	after, behind (spatial, temporal)	² ahārē ² āšer	11
ḥay, f. ḥayyā	alive, living	² ahārē	4
kol/kull-	all, every, whole, entire	<i>ḥay</i>	18
šābaq + inf.	allow	<i>kōl/kol-</i>	7
madbāhā, cs. madbah	altar		4
mal ² ākā	angel, divine messenger	<i>mizbē^{ah}</i>	9
rugzā	anger, wrath	<i>mal²āk</i>	15
tāqep lā-N	N became angry	<i>rōgez</i>	6
tāqep rugzeh bā-	he became angry at/with	<i>ḥrh lā-</i>	5
Ct ² ittahzi	appear	<i>ḥrh lā-</i>	6
² itgali (√gly Gt)	appear, reveal oneself		22
qāreb, yiqrab	approach, draw near (to: <i>lā, lawāt</i>)		22
√q-w-m: qām, yaqum	arise, stand, stop	<i>qrb</i>	5
bā-ken	at that time, in those days	<i>qwm</i>	11
² itpallag ^c al (√plg Dt)	can = to attack		18
biš	bad, evil, wicked		22
qarābā	battle, war	<i>ra^c</i>	17
yākel, yikkol, mikkal/mekal	be able	<i>milhāmā</i>	9
dāhel, yidhal	be afraid, fear (obj. usu. <i>min (qādām)</i>)	<i>yākōl</i>	12
Dt ² itqayyam	be allowed to live, etc.	<i>yr²</i>	5
Dt ² itbarak	be blessed		22
² itqabar (√qbr Gt)	be buried		22
² ištābi (√šby Gt)	be captured		22
Gt ² itmāni	be counted		22
² itkāneš (√knš Gt)	be gathered, gather (intr.)		22
qāreb + inf.	be on the point of		22
Gt ² iddābar	be taken		5
tāqep, yitqap	be, grow strong, severe, rich, wealthy		22
šāpar	be/become good	<i>kbd/ḥzq</i>	5
sāgi	be/become numerous	<i>tyb/yṭb</i>	17
^c atar	be/become rich	<i>rbh</i>	17
bā ² eš	be/become/seem bad; cf. <i>biš</i>	<i>^cšr</i>	17
hawāh, yahe/yihwe	be; with <i>lā-</i> , become	<i>hyh</i>	17
yāled, yalid, melad	bear (a child)	<i>yld</i>	10
šappir	beautiful, handsome, excellent	<i>yāpe/tōb</i>	16
bādil	because of, for the sake of	<i>ba^cābūr</i>	17
nāpeš, yippoš	become numerous, widespread		19
qādām	before, in the presence of		8
C ² oled	beget	<i>lipnē</i>	4
D šāri	begin (+ inf. or ptcp.)	<i>yld C</i>	16
bi-štar	beside, near	<i>hll C</i>	13
bi-štar	beside, near	<i>²ēsel/bā-šad</i>	11
ben	between (<i>ben u-ben</i> or <i>ben x lā-y</i>)	<i>²ēsel/bā-šad</i>	11
² asar, yesar	bind, take captive	<i>bēn</i>	11
bārek (√brk D)	bind, take captive	<i>²sr</i>	9
birkātā	bless	<i>bērēk</i>	13
sāged, yisgod	blessing	<i>bārākā</i>	13
^c ulemā	bow down	<i>hištaḥwā</i>	5
lahmā	boy, lad; servant, attendant	<i>nā^car/^célem</i>	4
	bread, food	<i>léhem</i>	3

Aramaic	Gloss	= Hebr.	Les.
<i>tabar, yitbar</i>	break, break down; to subdue	<i>šbr</i>	9
D <i>qāreb</i>	bring, present, offer	<i>qrb C</i>	13
C ² <i>ateb</i>	bring/lead/send back; to answer (a person: <i>yāt</i>)	<i>šwb C/ʿnh</i>	15
C ² <i>aḥet / ʿaḥet</i>	bring/lead/send down	<i>yrd C</i>	15
C ² <i>appeq</i>	bring/lead/send forth; produce	<i>yšʿ C</i>	15
C ² <i>asseq</i>	bring/lead/send up	<i>ʿlh C</i>	15
C ² <i>aʿel / ʿaʿel</i>	bring/lead/take in; cause to enter	<i>bwʿ C</i>	15
C ² <i>ayti</i>	bring; to cause to come	<i>bwʿ C</i>	15
<i>ʿaḥ, pl. ʿaḥayyā</i>	brother	<i>ʿāḥ</i>	14
<i>bānā, yibne</i>	build	<i>bnh</i>	10
<i>torā</i>	bull, ox	<i>šōr / ʿelep</i>	6
<i>zaban</i>	buy, purchase		8
<i>qarā, yiqre</i>	call, summon (<i>lā-</i>); to name	<i>qrʿ</i>	10
<i>gamlā</i>	camel	<i>gāmāl</i>	6
<i>bāʿirā</i>	cattle (bulls, oxen, cows)	<i>bāqār / bāʿir</i>	6
C ² <i>amet</i>	cause to die, put to death	<i>mwt C</i>	15
<i>ʿašqi (√šqy C)</i>	cause to drink; to water (animals)	<i>šqh C</i>	14
C ² <i>oteb</i>	cause to settle	<i>yšb C</i>	15
<i>ḥapak yāt X lā-Y</i>	change X into Y		9
<i>qartā, pl. qirwayyā</i>	city	<i>ʿir</i>	1
<i>ʿatā, yete</i>	come	<i>bwʿ / ʿth</i>	10
<i>qareb bā-</i>	come into contact with, touch		5
<i>šarā</i>	come to a stop, set up camp, settle down	cf. <i>škn</i>	11
<i>nāḥat / nāḥet, yeḥot</i>	come/go down, descend	<i>yrd</i>	3
<i>paqqed</i>	command (usu. foll. by dir. command using imv.); to put s.o. (<i>yāt</i>) in charge of (<i>ʿal</i>)	<i>pqd / šwh D</i>	18
Dt <i>ʿitmalla</i>	converse		22
<i>mānā, yimne</i>	count	<i>mnh</i>	10
<i>toratā</i>	cow	<i>pārā?</i>	6
<i>ʿabar, yiʿbar / yiʿibar</i>	cross (<i>yāt</i> or <i>bā</i>)	<i>ʿbr</i>	2
<i>gazar, yigzar</i>	cut; to circumcize	<i>gZR / krt</i>	4
<i>ḥāšokā</i>	darkness	<i>ḥōšek</i>	14
<i>bārattā</i>	daughter	<i>bat</i>	6
<i>kallatā</i>	daughter-in-law	<i>kallā</i>	18
<i>yomā</i>	day	<i>yôm</i>	7
<i>yāmāmā</i>	daylight		14
<i>madbārā</i>	desert, steppe, wilderness		5
<i>ḥabbel</i>	destroy	<i>šht D / ḥbl D late</i>	13
<i>√m-w-t: mit, yamut</i>	die	<i>mwt</i>	11
<i>yāt</i>	(d. obj. particle)	<i>ʿet- / ʿēt</i>	2
<i>ʿapreš</i>	divide, separate	<i>bdl C</i>	14
<i>ʿapreš (√prš C)</i>	divide, separate	<i>bdl C</i>	14
<i>ʿaqdem (√qdm C)</i>	do s.th. early or first (usu. + <i>bā-šaprā</i> , followed by a 2nd coordinated verb); to go early	<i>škm C</i>	14
<i>ʿabad, yaʿbed</i>	do, act; to make, fashion	<i>ʿšh</i>	7
<i>daššā</i>	door, doorleaf	<i>dēlet</i>	7
<i>šati, yište</i>	drink	<i>šth</i>	10
<i>tārek (√trk D)</i>	drive out, expel	<i>grš</i>	13
<i>madnāḥā</i>	the east	<i>mizrāḥ</i>	5
<i>lā-madnāḥā</i>	east(ward)		5
<i>lā-madnāḥā</i>	east(ward)		5
<i>ʿakal, yekol</i>	eat	<i>ʿkl</i>	4
<i>Misrāyim</i>	Egypt		5

Aramaic	Gloss	= Hebr.	Les.
<i>Miṣrāʿe</i>	the Egyptians		4
√ ^c --l-l: ^c al / ^c āl, ye ^c ol	enter (a place: lā-)	<i>bw</i> ²	11
<i>ramšā</i>	evening	^c éreb	2
<i>bār min</i>	except, except for, other than		9
^c enā, pl. ^c enayyā	(f.) eye; well, spring	^c áyin	17
² appayyā	(pl.) face, surface	<i>pānīm</i>	9
<i>nəpal, yippel</i>	fall	<i>npl</i>	3
<i>kapnā</i>	famine	<i>rāʿāb</i>	5
² ab, pl. ² abāhātā	father	² āb	14
² amtā, pl. ² amhātā	female servant, slave	² āmā	6
<i>ḥaqlā</i>	field	<i>šāde</i>	6
² aškah (√ <i>skh</i> C)	find, come upon	<i>mš</i> ²	14
<i>qadmāy</i>	first		22
^c əraq, yi ^c roq / yi ^c iroq	flee	<i>brh, nws</i>	1
^c ānā	flock(s) (sheep and goats)	<i>šō(ʿ)n</i>	6
<i>mekālā</i>	food (inf. as noun)		12
<i>šəbaq lā</i>	forgive		4
<i>min qədām</i>	from before, from the presence of	<i>mil-lipnē</i>	4
<i>min qədām</i>	from before, from the presence of	<i>mil-lipnē</i>	4
<i>mis-sətar</i>	from beside		13
<i>mis-sətar</i>	from beside		13
<i>mil-ləwāt</i>	from the presence of	<i>mil-lipnē</i>	3
<i>mil-ləwāt</i>	from the presence of	<i>mil-lipnē</i>	3
<i>mit-tammān</i>	from there, thence	<i>miššām</i>	1
<i>mit-tammān</i>	from there, thence	<i>miššām</i>	1
<i>me-^cal</i>	from upon	<i>mē^cal</i>	3
<i>me-^cal</i>	from upon	<i>mē^cal</i>	3
<i>min</i>	from, out of; partitive	<i>min</i>	1
<i>ginnatā</i>	garden	<i>gan(nā)</i>	6
<i>tar^cā</i>	gate (of a city), doorway (house, tent)	<i>šá^car</i>	7
Dt ² itkannaš	gather (intr.)		22
^c ulematā	girl, maiden	<i>na^cārā / ^calmā</i>	4
<i>yəhab, yitten</i>	give; to place, set	<i>ntn</i>	3
² əzal, yezel	go	<i>hlk</i>	1
<i>nəpaq, yippoq</i>	go forth	<i>yš</i> ²	1
Dt ² istallaq	go up		22
<i>səleq, yissaq</i>	go up, ascend (intr.)	<i>lh</i>	5
<i>dahbā</i>	gold	<i>zāhāb</i>	8
<i>tāb</i>	good, just, pleasant	<i>tōb</i>	17
<i>tāqen, f. tāqənā</i>	good, proper, correct, in good order	<i>tōb / tqn</i>	18
<i>rab, rabbā, rabrəbayyā</i>	great, big, important	<i>gādōl</i>	17
√ <i>s-y-b: sib / seb</i>	grow old	<i>zqn / šébā</i> old age	11
<i>nətar, yiṭtar</i>	guard, preserve, keep, observe	<i>nšr</i>	4
<i>yədā, cs. yad</i>	hand	<i>yād</i>	9
	hand on (X to Y: <i>yāt X lā-Y</i>); cf. ² aḥsānātā	<i>yrš</i>	14
<i>məsar, yimsar</i>	hand over (to into the hand of: <i>bə-yad, lā-, or qədām</i>)	4	
<i>həwāh leh X</i>	he had X		10
<i>hu</i> ²	he	<i>hū</i> ²	18
<i>ḥəmārā</i>	he-ass, donkey	<i>ḥāmôr</i>	6
<i>šəmayyā</i>	(m. pl.) heaven, the sky	<i>šəməyīm</i>	11
<i>šəma^c, yišma^c</i>	hear	<i>šm^c</i>	8
<i>qabbel šəlotā</i>	hear a prayer		13
<i>qabbel lə-memar X</i>	heed, obey X		13

Aramaic	Gloss	= Hebr.	Les.
<i>hākā</i>	here	<i>pōh</i>	12
<i>tamar</i>	hide, conceal	<i>tmr</i>	9
<i>hālākā</i>	hither, to this place	<i>hālākā</i>	12
<i>betā</i>	house	<i>báyit</i>	3
² <i>ohi</i> (√ <i>hy</i> C)	hurry, go hurriedly; to hurry (to do: <i>lā-</i> + inf.)	<i>mhr</i> D	15
<i>ba^clā</i>	husband, owner	<i>bá^cal</i>	6
² <i>anā</i>	I	² <i>ānī</i> / ² <i>ānōkī</i>	18
² <i>im</i>	if	² <i>im</i>	21
<i>ba^cene</i>	in the eyes of, in the opinion of	<i>ba^cēnē</i>	17
<i>ba^cene</i>	in the eyes of, in the opinion of	<i>ba^cēnē</i>	17
<i>ba-go, ba^cawwi</i>	in, within, in the midst of	<i>ba-tōk</i>	4
<i>ba-go, ba^cawwi</i>	in, within, in the midst of	<i>ba-tōk</i>	4
<i>ba-</i>	in, within; with (instr.)	<i>ba-</i>	2
<i>C hoda^c / ²oda^c</i>	inform (s.o.: <i>yāt</i>) of/about (s.th. <i>yāt</i>)	<i>yd^c C</i>	15
<i>yaret, yerat</i>	inherit	<i>yrš</i>	7
<i>ba-yad</i>	into the hand/power/control of; through, by means of		4, 9
<i>b-idā dā</i>	into the hand/power/control of; through, by means of		9
<i>ba-yad, b-idā dā</i>	into the hand/power/control of; through, by means of		4, 9
<i>lā-memar</i>	intro dir. quote	<i>lē(?)mōr</i>	12
<i>lā-memar</i>	intro dir. quote	<i>lē(?)mōr</i>	12
√ <i>d-y-n: dān, yadin</i>	judge	<i>dyn</i>	11
<i>qatal</i>	kill	<i>hrg / qtl</i>	2
<i>malkā</i>	king	<i>mélek</i>	1
<i>malkutā, pl. malkawātā</i>	kingdom, reign, rule	<i>malkūt, mamlākā</i>	9
<i>yada^c, yidda^c, midda^c / meda^c</i>	know	<i>yd^c</i>	7
<i>yada^c ²are</i>	know that		7
² <i>ar^cā</i>	(f.) land, country; the earth	<i>‘eres</i>	2
<i>C ²aṭ^ci</i>	lead astray		14
<i>C ²a^cbar</i>	lead/take across	<i>‘br C</i>	14
<i>rabbā</i>	as noun, leader, prince, high official		17
<i>napaq min X</i>	leave X, depart from X		1
<i>šabaq</i>	leave, abandon, forsake	<i>‘zb</i>	4
<i>dilmā</i>	lest, so that not (+ impf.)	<i>pen</i>	19
<i>šakeb, yiškob</i>	lie down	<i>škb</i>	8
<i>nəhorā</i>	light	<i>‘ōr / (nēr / nīr)</i>	14
<i>kā-</i>	like, as, according to	<i>kā-</i>	4
<i>ḥayā</i>	live, be alive	<i>ḥyh</i>	18
<i>rəhem, yirḥam</i>	love	<i>‘hb</i>	6
² <i>amtu</i>	maidservanthood (in idiom)		5
<i>gəzar qəyām ‘im</i>	make a covenant with		4
<i>gabrā / gubrā</i>	man	<i>‘š</i>	1
² <i>anāšā, cs. / abs. ²anāš</i>	man, men; sg. can be coll.	<i>‘enōš</i>	19
<i>saggi, saggi²ā</i>	many, much, numerous	<i>rab(b)</i>	17
<i>lā-qaddāmūt (D infin.)</i>	(out) to meet	<i>liqra(?)t</i>	13
² <i>izgaddā</i>	(ordinary) messenger (Pers.)		15
<i>šaprā</i>	morning	<i>bōqer</i>	2
² <i>immā, pl. ²immāhātā</i>	(f.) mother (my mother: ² <i>immā</i>)	<i>‘ēm</i>	11
<i>turā</i>	mountain	<i>har</i>	1
<i>šamā, cs. šom, pl. šamāhātā</i>	name	<i>šēm</i>	9
<i>qarā yāt šom X Y</i>	name X Y		10
<i>lā</i>	(negative)	<i>lō², ‘al</i>	1
<i>ḥadat, f. abs. & m. emph.</i>	new	<i>ḥādāš</i>	17
<i>ḥadtā, f. emph. ḥadattā</i>			

Aramaic	Gloss	= Hebr.	Les.
<i>lelayā</i>	night	<i>laylā</i>	7
<i>šippunā</i>	the north	<i>šāpōn</i>	5
<i>lā</i>	not	<i>lō³,³al</i>	1
<i>kā^can</i>	now, so now, now then	<i>attā</i>	20
<i>qabbel min</i>	obey		13
<i>qurbānā</i>	offering	<i>minhā / qorbān</i>	13
<i>al^c appe</i>	on the face, surface of; right up against, over against		9
<i>mib-bārā</i>	on the outside (of: <i>lā</i>)		9
<i>al^c</i>	on, down onto; against; about, concerning, in regard to	<i>al^c</i>	3
<i>mim-madnəḥā</i>	on/to the east of		5
<i>pətaḥ, yiptaḥ</i>	open	<i>pth</i>	7
<i>uhrān, uḥri, uḥrānin,</i> <i>uhrānəyān</i>	other	<i>aḥēr</i>	22
<i>lā-qaddāmūt</i> (D infin.)	(out) to meet	<i>liqra(?)t</i>	13
<i>bārā</i>	the outside (of a place)	<i>ḥūš</i>	9
<i>ḥəpak</i>	overthrow; to convert, change	<i>hpk</i>	9
<i>hekālā</i>	palace, temple	<i>hēkāl</i>	4
<i>rā^cā, yir^ce, ptc. rā^ce, pl. rā^can</i>	pasture, tend	<i>r^h</i>	10, 18
<i>ammā</i>	people, the people; nation	<i>am^c</i>	1
<i>abad, yebad</i>	perish, die	<i>bd</i>	1
<i>nəseb X b-ideh</i>	he picked up X		9
<i>pəras, yipres</i>	pitch (a tent)	<i>nṯh</i>	3
<i>atrā</i>	place, site	cf. <i>ašer</i>	8
<i>maktāšā, cs. maktāš</i>	plague, affliction	<i>nəga^c</i>	15
<i>mešərā</i>	plain, valley	<i>mišōr</i>	3
<i>nəšab, yiššob</i>	plant	<i>nṯ^c</i>	7
<i>aḥsānətā</i>	possession, inheritance; cf. <i>aḥsen</i>		14
<i>ašad, yešod</i>	pour out, shed, deposit		20
<i>šabbah</i> (D)	praise	<i>hilləl</i>	13
<i>šalli</i> (√šly D)	pray	<i>hitpalləl</i>	13
<i>šəlotā</i>	prayer	<i>təpillā</i>	13
<i>dəḥeq / dəḥaq</i>	press, urge; to oppress (<i>yāt, bə-, lə-</i>)	<i>dḥq</i> twice	9
<i>məna^c, yimna^c</i>	prevent, hinder	<i>mn^c</i>	12
<i>qinyānā</i>	property, possessions		2
<i>nəbiyā</i>	prophet	<i>nābī³</i>	8
<i>rədap</i>	pursue (obj. with <i>bātar</i>)	<i>rdp</i>	4
<i>šawwi</i>	put, place, set, set up, make	<i>šym / šwh</i> D late	13
<i>nəšā</i>	quarrel; cf. <i>maššutā</i>	<i>nš³ N, C</i>	19
<i>maššutā</i>	(f.) quarrel, strife; cf. <i>nəšā</i>	<i>nš³ N, C / maššā / maššūt</i>	19
<i>malkətā</i>	queen	<i>malkā</i>	1
<i>nətal, yittol</i>	raise up, lift, take up	<i>nš³</i>	3
<i>qabbel</i>	receive	<i>lqh / qbl</i> D late	13
<i>ḥədi, yiḥde</i>	rejoice	<i>šmḥ / ḥdh</i> rare	10
√t-w-b: <i>tāb, yətub</i>	return, go/come back	<i>šwb</i>	11
<i>attir</i>	rich	<i>āšir</i>	17
<i>nahrā</i>	river	<i>nāhār</i>	2
<i>rəḥat / rəḥet, yirḥat</i>	run	<i>rws</i>	4
<i>əmar, yemar, memar</i>	say	<i>mr</i>	7
<i>ḥəzā, yiḥze</i>	see	<i>r^h / ḥzh</i>	10
<i>aḥad, yəḥod</i>	seize, grasp, lay hold of; close (door)	<i>ḥz</i>	7
D <i>zabben</i>	sell	<i>mkr</i>	13
<i>šalah, yišlah</i>	send, to send a message/messenger	<i>šlh</i>	8
Dt <i>itpāraš</i>	separate (intr.)		22

Aramaic	Gloss	= Hebr.	Les.
^c abdā	servant, slave; attendant	^c ébed	6
pālah, yiplah	serve, work (as slave, etc.)	^c bd	2
nātal, yittol	set out, travel	ns ^c	1
C ² aqem	set up, establish, to cause to stand, station	qwm C/kwn C	15
Ct ² ittotab	settle (intr.)		22
hī ²	she	hī ²	18
² attānā/ ² ātānā	she-ass	² ātōn	6
rā ^c ayā, cs. rā ^c e, pl. rā ^c awātā	shepherd, herdsman	rō ^c e	18
C ² ahzi	show, cause to see	r ² h C	14
kaspā	silver, money	késep	2
² ahātā, cs./abs. ² ahāt,	sister (my sister: ² ahāti or ² ahāt)	² ahōt	19
pl. ² ah(h)awātā			
yāteb, yitteb	sit, dwell, remain, settle	yšb	5
zā ^c er	small (*zu ^c ayr diminutive)	šā ^c ir/qātōn	17
bādil dā-	so that, in order that (+ impf.)	lāmā ^c an	19
√d-w-r: dār, yādur	sojourn	gwr	11
bārā	son	bēn	6
napšā, napšātā	(f.) soul, person	népeš	18
dāromā	the south	dārōm	5
mallel (√mll D)	speak (with: ^c im)	dībbēr	13
kokābā	star	kōkāb	11
maššutā	(f.) quarrel, strife; cf. nāšā	nš ² N, C/maššā/maššūt	19
taqqip, f. taqqipā	strong, powerful, severe	hāzāq	18
C ² aplah	subject, reduce to servitude	^c bd C	14
² ištā ² ar (√š ² r Gt)	survive, remain over		22
hārbā	(f.) sword	hēreb	6
nāseb/nāsab, yissab	take (most genl. vb. for taking)	lqh	5
dābar, yidbar	take (s.th. along with you)	lqh	2
² ahsen (√hšn C)	take possession of (usu: land); to bequeath,		
maškānā	tent, habitation	² ohel/miškān	3
² are	that, the fact that; when, since, bec.	kī	7
tammān	there, in that place	šām	1
² innin	they (f.)	hēn	18
² innun	they (m.)	hēm	18
lā-bārā	to the outside		9
lā-bārā	to the outside		9
lā-mīb-bārā	to the outside (of: lā)		9
lā-mīb-bārā	to the outside (of: lā)		9
mid-dāromā lā-	to the south of		5
lā-tammān	to there, thither	šāmmā	1
lā-	to, for (a person), to into (a place)	lā, ² el	1
lāwāt	to, unto, into the presence of (s.o.)	² el/lipnē	3
ka-ḥdā	together, as one		12
² orāytā	the Torah	tōrā	18
qāyāmā/qiyāmā	treaty, covenant; cf. qām	bārīt	4
² ilānā	tree	^c es	7
tāhot	under, beneath (+pl. sfs.)	tāhat	8
^c ad	up to, as far as, until	^c ad	3
lahdā	very much, greatly	mā ² ōd ?	12
mā ^(?) nā	vessel, utensil	kālī/ ² ōnī	8
karmā	vineyard	kérem	9
qālā	voice, sound	qōl	8
^c abad qarābā ^c im	wage war against		9

Aramaic	Gloss	= Hebr.	Les.
<i>tə^cā</i>	wander, go astray		
<i>mayyā</i>	water	<i>t^ch</i>	14
<i>ʔurhā / ʔorha</i> , cs./abs. <i>ʔoraḥ</i> , pl. <i>ʔurhātā</i>	(f.) way, road, conduct, behavior	<i>máyim</i> <i>ʔóraḥ</i>	3 18
<i>ʔanáhnā</i>	we	<i>ʔanáhnū</i>	18
<i>berā</i>	(f.) well, pit	<i>bəʔēr</i>	11
<i>ʕenā</i> , pl. <i>ʕenayyā</i>	(f.) eye; well, spring	<i>ʕáyin</i>	17
<i>ma^crəbā</i>	the west	<i>ma^cārāb</i>	5
<i>mā</i>	what?	<i>mā</i>	7
<i>kad</i>	when	<i>kaʔāšer / kî / bə- or kə- + inf.</i>	11
<i>mənān</i>	whence?		8
<i>mənān</i>	whence?		8
<i>ʔān</i>	where?	<i>ʔān</i>	8
<i>lə-ʔān</i>	whither?		8
<i>lə-ʔān</i>	whither?		8
<i>man</i>	who?		8
<i>lə-mā</i>	why?	<i>mī</i>	7
<i>lə-mā</i>	why?	<i>lāmmā</i>	2
<i>ʕal mā</i>	why?	<i>lāmmā</i>	2
<i>ḥayyāb</i>	wicked, evil, guilty of crime	<i>lāmmā</i>	2
<i>ʔittu</i>	wifehood (in idiom)	<i>ḥattāʔ</i>	17
<i>ḥamrā</i>	wine		5
<i>ḥakkim</i>	wise, clever	<i>yáyin / hémer</i>	14
<i>ʕim</i> , <i>ʕimm-</i>	with, together with	<i>ḥākām</i>	17
<i>millatā</i> , pl. <i>millayyā</i> <i>meməra da-Yy</i>	(f.) word the Word of the Lord, circumloc. for God	<i>ʕim / ʔet- / ʔēt</i>	4
<i>ʔittatā</i> , pl. <i>nəšayyā</i>	woman, wife	<i>dābār</i>	11
<i>pitgāmā</i>	word, thing, affair (Pers. lw.)		12
<i>memərā</i> , cs. <i>memar</i>	word, utterance	<i>ʔiššā</i>	1
<i>kətab</i>	write	<i>dābār</i>	2
<i>Yy, Ywy</i>	writing of the divine name		12
<i>šattā</i> , cs. <i>šənat</i> , pl. <i>šənayyā</i>	(f.) year	<i>ktb</i>	2
<i>ʔattin</i>	you (f. pl.)		9
<i>ʔatt</i>	you (f. sg.)	<i>šānā</i>	16
<i>ʔattun</i>	you (m. pl.)	<i>ʔatten</i>	18
<i>ʔatt</i>	you (m. sg.)	<i>ʔatt</i>	18
		<i>ʔattem</i>	18
		<i>ʔattā</i>	18

